

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK THAILAND

การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน
ของโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่

ปีการศึกษา ๒๕๑๖

ปริญญานิพนธ์

ของ

วิโรจน์ แสนเสมอ

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำวันสัปดาห์ได้พิจารณาปัญหานี้เรียบร้อยแล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาได้

ดร. วรวิทย์

ประธาน

กมลวิทย์ โรจน์เสถียร

กรรมการ

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๗

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีเพราะผู้เขียนได้รับการแนะนำและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากอาจารย์ชม ภูมิภาค ประธานกรรมการที่ปรึกษา และอาจารย์เกกนี โชติกเสถียร กรรมการที่ปรึกษา ซึ่งได้กรุณาเอาใจใส่ตรวจแก้ไขสำนวนภาษาในการเขียน ตลอดจนเทคนิคในการเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ได้กล่าวนามมานี้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณอาจารย์เสน ผูกพันธ์ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดแพร่ และอาจารย์บุทรชัย อุตมา หัวหน้าส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและให้ความสะดวกในการติดต่อโรงเรียนต่าง ๆ และการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณอาจารย์ใหญ่ ใหญ่ และคณะครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนของโรงเรียนทุกโรงเรียนในจังหวัดแพร่ ที่กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้รับความกรุณาช่วยเหลือจากผู้มีพระคุณอีกหลายท่าน ซึ่งผู้เขียนจะลืมเสียมิได้ คือ อาจารย์สุวัฒน์ โสภิตัต อาจารย์แผนกวิชาภาษาอังกฤษ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ได้ช่วยตรวจแก้หลักย่อภาษาอังกฤษ กุศลสมบุญ เกษสุวรรณ คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ กุศลเจตน์ ชีคิ และคณะเจ้าหน้าที่ส่วนการศึกษา องค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ ได้ช่วยเหลือและให้ความสะดวกในการโรเนียวจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้เขียนขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

วิโรจน์ แสนเสมอ

สารบัญ

บทที่		หน้า
๑	บทนำ	๑
	คำนำ	๑
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๓
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๔
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๕
	ข้อตกลงเบื้องต้น	๕
	คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการค้นคว้า	๕
๒	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๐
๓	วิธีดำเนินการค้นคว้า	๒๒
	การทรวัดประชากรสำหรับการวิจัย	๒๒
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๒๓
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	๒๔
	การจัดกระทำข้อมูล	๒๕
๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๓
๕	บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๑๐๔
	บรรณานุกรม	๑๒๓
	ภาคผนวก	๑๒๖

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
๑	จำนวนโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดแพร่ ที่รับฟัง วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนในปีการศึกษา ๒๕๑๒	
	จำแนกตามอำเภอ	๒๖
๒	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	๒๘
๓	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามเพศ	๓๑
๔	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามอายุ	๓๒
๕	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการ เป็นครู	๓๓
๖	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามวุฒิ	๓๔
๗	ความถี่ของคำทอมของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับวิชาที่ใช้ วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน	๓๕
๘	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้ วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน	๓๖
๙	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์	๓๖
๑๐	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามหน้าที่ในการสอน	๓๗
๑๑	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามการกระทำหน้าที่ นอกเหนือจากการสอน	๓๘
๑๒	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ที่ทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอน แยกตามประเภทของงานที่ทำ	๓๘
๑๓	ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบขณะใช้วิทยุโรงเรียน ประกอบการสอน	๓๙
๑๔	สภาพปัญหาที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนประสบในการใช้อุปกรณ์อื่น ประกอบขณะรับฟังวิทยุโรงเรียนประกอบการสอน	๔๐

๑๘	สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียนไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบ ในเวลารับฟังวิทยุ โรงเรียนให้ครบทามที่คู่มือ การรับฟังวิทยุ โรงเรียนเสนอแนะ	๔๑
๑๖	สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียนไม่สามารถจะหาอุปกรณ์ประกอบ การรับฟังวิทยุ โรงเรียนได้ครบทามที่คู่มือการรับฟัง เสนอแนะ	๔๒
๑๗	การแก้ไขปัญหามองครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียนในกรณีที่ไม่สามารถ จะหาอุปกรณ์ประกอบในเวลารับฟังรายการวิทยุ โรงเรียน ได้ครบทามที่คู่มือการรับฟัง เสนอแนะ	๔๓
๑๘	ลักษณะการ เตรียมการสอนของครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียน	๔๔
๑๙	สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียนไม่สามารถเตรียมการสอน ได้ครบทุกครั้งก่อนสอน	๔๕
๒๐	การเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมก่อนที่จะรับฟังรายการ วิทยุ โรงเรียน	๔๖
๒๑	สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียนไม่สามารถเตรียมตัวนักเรียน ให้พร้อมทุกครั้งที่รับฟังรายการวิทยุ โรงเรียน	๔๖
๒๒	การรับฟังรายการชั่วโมงครู ของครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียน	๔๗
๒๓	สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียนไม่สามารถรับฟังรายการ ชั่วโมงครูได้ครบทุกรายการ	๔๘
๒๔	ความรู้สึกของครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียนเมื่อเข้ารับหน้าที่ ครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียน	๔๙
๒๕	สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียนรับหน้าที่เป็นครูผู้ใช้วิทยุ โรงเรียน	๕๐
๒๖	จำนวนนักเรียนที่เรียนกับรายการวิทยุ โรงเรียนแต่ละครั้ง	๕๐

การวาง	หน้า
๒๗	ความสนใจของนักเรียน ขณะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน ๘๑
๒๘	ความสามารถของนักเรียน ในการเรียนจากรายการวิทยุโรงเรียน ๘๑
๒๙	ความแตกต่างในความสามารถของนักเรียน ในการเรียนจากรายการวิทยุโรงเรียน ๘๑
๓๐	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับจำนวนเครื่องรับวิทยุที่ใช้ในการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน ๘๓
๓๑	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับสมรรถภาพของเครื่องรับวิทยุที่ใช้อยู่ ๘๓
๓๒	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้ในการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน ๘๔
๓๓	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับความชัดเจนในการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน ๘๕
๓๔	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ที่เกี่ยวกับเสียงรบกวนจากคลื่นของสถานีวิทยุแห่งอื่น ๘๕
๓๕	จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ที่เปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ใหนักเรียนรับฟังกันเองตามลำพัง ๕๖
๓๖	สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ใหนักเรียนรับฟังกันเอง ๘๗
๓๗	วิธีปฏิบัติของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจหรือปฏิบัติความไม่ได้ ขณะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน ๘๘
๓๘	การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคู่มือการสอน ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนหลังจากการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนจบลง ๘๘

๓๙	สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนไม่สามารถจัดให้นักเรียนปฏิบัติ กิจกรรมภายหลังการรับฟังได้ครบ ตามที่คู่มือการสอน เสนอแนะ	๕๕
๔๐	จำนวนรายการวิทยุโรงเรียนที่สามารถรับฟังได้ ของชั้นเรียน ที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนสอนประจำอยู่	๖๐
๔๑	สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนไม่สามารถจัดให้นักเรียนฟัง รายการวิทยุโรงเรียนได้ครบทุกรายการ	๖๐
๔๒	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับระดับความยากง่าย ของเนื้อเรื่องในบทเรียนที่ออกอากาศ	๖๑
๔๓	ความยากง่ายของศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในบทเรียนที่ออกอากาศ	๖๒
๔๔	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับระดับความเร็วช้า ในการดำเนินรายการบทเรียนที่ออกอากาศ	๖๒
๔๕	ความสอดคล้องของกันระหว่างบทเรียนที่ออกอากาศกับบทเรียน ที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่	๖๓
๔๖	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับเสียงดนตรี ที่ใช้ประกอบบทเรียน	๖๓
๔๗	ความสับสนอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงบทตอนต่าง ๆ ในระหว่าง การดำเนินรายการวิทยุโรงเรียนจนทำให้ติดตามไม่ทัน	๖๔
๔๘	ความถี่เห็นเกี่ยวกับเวลาที่ออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียน แต่ละครั้ง	๖๕
๔๙	ความเหมาะสมในเนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศรายการ วิทยุโรงเรียนแต่ละครั้ง	๖๕
๕๐	ความถี่เห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของบทเรียน วิทยุโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น	๖๖

การวาง	หน้า
๔๐	ประสบการณ์ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในด้านการฝึกอบรม วิธีสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบ
๔๑	ประสบการณ์ในการการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
๔๓	ระยะเวลาที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมวิธีสอน โดยวิทยุโรงเรียนประกอบ
๔๔	ความถี่ของการไปให้คำแนะนำวิธีสอนโดยวิทยุโรงเรียน ประกอบแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ของเจ้าหน้าที่ หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
๔๕	แหล่งให้คำแนะนำวิธีสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบ ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
๔๖	ปัญหาและอุปสรรคของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในการใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบการสอน ตามระบับกว้างเห็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย
๔๗	ความบกพร่องของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ในด้านกลยุทธ์ ของวิทยุโรงเรียนต่อการเรียนการสอน
๔๘	ความบกพร่องของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ในแง่การเพิ่มภาระ ให้แก่ครู
๔๙	ความสนใจของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนอันเกิดจากการสอน โดยใช้ วิทยุโรงเรียนประกอบ
๕๐	ความบกพร่องของครูในด้านคุณภาพของวิทยุโรงเรียนที่มีส่วน กระตุ้นในการเรียนของนักเรียน
๕๑	ความบกพร่องในด้านคุณภาพของวิทยุโรงเรียนในแง่การช่วย เพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในบทเรียนแก่นักเรียน

๒๒	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับคุณค่า ของวิทยุโรงเรียนต่อการเรียนการสอน ในเชิง เปรียบเทียบ	๘๕
๒๓	ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับรายการ วิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศแต่ละวัน	๘๖
๒๔	ความถนัดของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ที่มุ่งหวังจะให้ ทางโรงเรียนที่ตนเองสอนอยู่ช่วยเหลือ	๘๗
๒๕	ความถนัดของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ที่มุ่งหวังจะให้ หน่วยงานศึกษาพิเศษจังหวัดช่วยเหลือ	๘๘
๒๖	ระดับความคิดเห็นและความถนัดของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย	๘๙
๒๗	จำนวนผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนที่ใช้วิทยุโรงเรียน ประกอบการสอน จำแนกตามเพศ	๙๐
๒๘	ระดับอายุของผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนที่ใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบการสอน	๙๑
๒๙	ระดับวุฒิของผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนที่ใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบการสอน	๙๒
๓๐	อายุราชการของผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนที่ใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบการสอน	๙๓
๓๑	ระยะเวลาที่ทำงานด้านบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ของโรงเรียนที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน	๙๔
๓๒	น้ำหนักความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอน โดยวิทยุโรงเรียนประกอบ เรียงลำดับจากมาก ไปหาน้อย	๙๕

บทที่ ๑

บทนำ

ปัญหาทางการศึกษาที่สำคัญยิ่งประการหนึ่งที่ประเทศต่าง ๆ ประสบอยู่ในปัจจุบันก็คือ การที่ประชากรของประเทศที่กำลังอยู่ในวัยเรียนได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี แต่จำนวนครูที่สอนเด็กมีไม่พอเพียง แม้จะได้เร่งผลิตครูให้ไ้มากขึ้นแล้วก็ตาม แต่ยังไม่พอกับความต้องการของตนเอง ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นผลให้การใ้การศึกษาแก่ผู้เรียนไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร ดังนั้น นักการศึกษาจึงได้พยายามหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการนำเอาเครื่องมื่อสื่อสารมวลชนหลายชนิดเข้ามาใช้เป็นวัสดุประกอบการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาดังกล่าวและจะช่วยทำให้ผลการเรียนบังเกิดแก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิทยุกระจายเสียงนับว่าเป็นเครื่องมือสื่อสารประเภทหนึ่งที่เป็นที่นิยมของประชาชนมากที่สุดในวันและแพร่หลายที่สุดในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นอยู่ในเมืองหลวงหรือชนบทที่ไกลแสนไกล หรือการคมนาคมลำบากแค่ไหนเราแทบจะหนีเสียงวิทยุไม่พ้น เพราะคลื่นวิทยุสามารถส่งไปได้ทุกแห่งและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสมัยปัจจุบันทำให้เราสามารถสร้างเครื่องรับวิทยุในราคาถูกและคุณภาพดีซึ่งทุกคนสามารถที่จะซื้อไว้เพื่อรับฟังข่าวสารและเพื่อความบันเทิงได้ เนื่องจากวิทยุมีอิทธิพลต่อมนุษย์ทุกวัยและทุกเพศทุกวัยเอง นักการศึกษาจึงได้นำเอาเข้ามาใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญและมีบทบาทต่อการเรียนการสอนในโรงเรียนปัจจุบันนี้อย่างกว้างขวาง สมพงษ์ สิริเจริญ และคณะ กล่าวไว้ว่า วิทยุนอกจากจะเป็นสื่อสาธารณะอันมีอิทธิพลยิ่งแล้วยังเป็นเครื่องมือในการสอนในห้องเรียนที่สำคัญอันหนึ่ง ในฐานะที่เป็นสื่อสาธารณะหรือสื่อมวลชนนั้น อิทธิพลของวิทยุอย่างไรวนเราก็เห็นกันได้ชัดเจน มีอิทธิพลทั้งในทางการเมือง เศรษฐกิจ และระบอบ ความคิดเห็น ความเชื่อถือ และรสนิยมของประชาชนนั้นได้มาจากวิทยุเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นความจริงอย่างยิ่งสำหรับประเทศที่มีอัตราการอ่านออกเขียนได้ต่ำ และสิ่งตีพิมพ์น้อย การคมนาคมขนส่งไม่สะดวก ในทางการเมืองเราก็เห็นได้ค่อนข้างชัดเจน ประเทศต่าง ๆ ที่ที่เป็นอริกันก็ใช้วิทยุนี้แหละเป็นเครื่องมือโจมตีซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพราะวิทยุไปถึงมวลชนกลุ่มใหญ่ ๆ

๑ สมพงษ์ สิริเจริญ และคณะ "วิทยุ : สื่อการสอน" คู่มือการใช้สื่อทัศนวัสดุ หน้า ๒๔๑.

ได้ในขณะเดียวกัน คนที่อ่านหนังสือไม่ออกก็พึ่งเข้าใจและมักจะมีความคิดเห็นโน้มน้าวยิ่งตามวิทยุไปเลย ทั้งนี้เพราะว่าวิทยุที่อำนาจในการสร้างอารมณ์ร่วมให้แก่ผู้ฟังดีกว่าหนังสือพิมพ์ ผู้ฟังเกิดอารมณ์ เกิดความคิดเชื่อถือตามไปเลย

ปัจจุบันประเทศไทยเริ่มตื่นตัวในด้านการไว้วางใจวิทยุเป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศอย่างกว้างขวาง โภคมีการตั้งคณะกรรมการควบคุมการกระจายเสียงระดับชาติขึ้น^๑ คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ควบคุมและปรับปรุงการกระจายเสียงของสถานีวิทยุทั่วประเทศให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างแท้จริง ไม่ได้ออกไปเป็นเครื่องมือโฆษณาสินค้าหรือตกเป็นเครื่องมือหาเงินของกลุ่มคนเพียงบางกลุ่มอย่างฉาบฉวย ในด้านการให้การศึกษาทางวิทยุกระจายเสียงแก่มวลชนทั้งในสถาบันการศึกษาและแก่ประชาชนทั่วไปนั้น คณะกรรมการควบคุมการกระจายเสียงได้พยายามจัดขึ้นและปรับปรุงรายการให้ดีขึ้นอยู่เสมอมาเพราะเห็นความสำคัญและถือว่าเป็นของวิทยุในด้านนี้เป็นอันดับแรก ถึงที่ หม ภูมิภาค^๒ ได้กล่าวถึงการกระจายเสียงทางวิทยุที่เกี่ยวกับการศึกษาทั่ว ๆ ไปว่า การศึกษาเป็นขบวนการที่จะต้องกระทำตลอดชีวิต ตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่ เป็นกิจการที่เกี่ยวข้องไม่เฉพาะแต่บุคคลที่อยู่ในสถาบันการศึกษาเท่านั้น แต่สำหรับบุคคลทุกคนในสังคมด้วยเหตุนี้การกระจายเสียงจึงเป็นเครื่องมืออันจำกัญยิ่ง เพราะสามารถจะเข้าถึงผู้คนจำนวนมากไม่จำกัดว่าจะเป็นผู้อ่านหนังสือออกหรือไม่ แม้อยู่ทางไกลไปมา ถนนหนทางไปไม่ถึง การกระจายเสียงก็สามารถเข้าไปบริการแก่บุคคลเหล่านั้นได้ สามารถจะให้ข่าวสาร และสารคดีต่าง ๆ เพื่อเป็นการยกระดับมาตรฐานความรู้ กานิยม และโลกทัศน์ของชนเหล่านั้นได้

เนื่องจากอัตราการเพิ่มของประชากรของประเทศไทยในปัจจุบันมีผลทำให้เกิดความไม่พอเพียงในเรื่องจำนวนครู ห้องเรียน คุรุภัณฑ์ และอุปกรณ์การสอน ซึ่งมุ่งหน้าที่จะรับผิดชอบ

^๑ จาง รังสิกุล "แนววิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาตามมติคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๔๙๓" การสัมภาษณ์เรื่อง ควรจะให้สื่อมวลชนมีบทบาทต่อการศึกษาของไทยอย่างไร หน้า ๓๑ - ๓๔.

^๒ หม ภูมิภาค การกระจายเสียงกับสังคมไทย พิมพ์ในงานนันทรวรสารโสภณศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ๒๓ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ หน้า ๑๘.

ในการจัดการศึกษาให้พยายามที่จะนำเอากลวิธีใหม่ ๆ มาใช้ปรับปรุงงานด้านการเรียนการสอน โดยหลักและเพื่อแก้ปัญหาความไม่พอเพียงดังกล่าว การใช้วิทยุเป็นอุปกรณ์การสอนก็เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะช่วยผ่อนคลายปัญหาเหล่านี้ได้ ทั้งนี้ กอ สวัสดิ์พาณิชย์ และเมืองชัย ทาเจริญศักดิ์ ได้กล่าวเกี่ยวกับการใช้วิทยุช่วยเป็นอุปกรณ์การสอนไว้ว่า เป็นความพยายามที่จะใช้สื่อมวลชนแจกจ่ายการศึกษาไปยังนักเรียนจำนวนมาก ๆ โดยถือว่าครูที่สอนเองเป็นเหยื่อนั้นมีจำนวนจำกัด ถ้าจะให้ครูชั้นเยี่ยมเหล่านั้นสอนนักเรียนเพียงครั้งละ ๒๐ - ๓๐ คน ก็จะเป็นการสิ้นเปลืองโดยไร้เหตุ จึงเอาครูเหล่านี้มาสอนทางวิทยุและโทรทัศน์เพื่อให้แก่นักเรียนจำนวนมาก ๆ ได้เรียนจากครูชั้นเยี่ยมในเวลาเดียวกัน

ปัจจุบันนี้ ประเทศที่มีการจัดบริการกระจายเสียงด้านวิทยุโรงเรียนที่เป็นที่แน่นอนแล้วมีหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ แคนาดา เยอรมันนี เบลเยียม สวีเดน สวิตเซอร์แลนด์ โปแลนด์ เม็กซิโก ออสเตรเลีย บราซิล อินเดีย และสหภาพแอฟริกาใต้ เป็นต้น

ในประเทศอังกฤษ การออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนเริ่มเป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๔๖๗ โดยองค์การ บี บี ซี (The British Broadcasting Corporation) เป็นผู้ออกรายการ มีสภาวิทยุโรงเรียนแห่งสหราชอาณาจักรเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษา เรียกว่า The Central Council for School Broadcasting มีหน้าที่ให้คำปรึกษาในคำแนะนำและวิธีการต่าง ๆ ในทางการศึกษา และต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ ก็ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อทำหน้าที่สำรวจผลของวิทยุโรงเรียน และเสนอรายงานต่อรัฐสภา ไม่มีการอภิปรายและสรุปผลว่า วิทยุโรงเรียนมีประโยชน์ต่อการศึกษาของชาติจริง และเห็นว่าควรสนับสนุนให้โรงเรียนทั่วไปมีเครื่องรับวิทยุ วิทยุโรงเรียนของอังกฤษไม่ได้สอนวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นประจำ และวิชาใดที่ไม่เหมาะกับการสอนวิทยุก็งดเว้น เช่น เลขคณิต ช่างไม้ เป็นต้น สำหรับชั้นเรียนนั้นมักมุ่งจัดสำหรับเด็กโต

^๑ กอ สวัสดิ์พาณิชย์ และ เมืองชัย ทาเจริญศักดิ์ "เศรษฐกิจการศึกษา" พิมพ์ทางวิชาการ หน้า ๘.

^๒ ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา วิทยุโรงเรียน : หลักการและวิธีสอน หน้า ๑๑.

^๓ ก. หน้า ๑๐ - ๑๕.

(วัย ๑๓ - ๑๔ ปี) มากกว่า เด็กอนุบาลหรือเด็กเล็กไม่มีการสอนบทเรียนทางวิทยุ กิจกรรมวิทยุโรงเรียนของอังกฤษนอกจากระไคร่ครี้แล้ว ยังได้พยายามปรับปรุงให้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

ประเทศออสเตรเลีย เริ่มใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการเรียนเมื่อปี ๒๔๖๗ แต่ล้มเหลว จนกระทั่งปี พ.ศ. ๒๔๗๖ จึงเริ่มเป็นปึกแผ่น โดยมีคณะกรรมการกระจายเสียงแห่งออสเตรเลีย (The Australian Broadcasting Commission) หรือองค์การวิทยุ เอ บี ซี เป็นผู้จัดและควบคุม ซึ่งเป็นองค์การของรัฐบาลกลาง ความมุ่งหมายทั่วไปของวิทยุโรงเรียนในออสเตรเลียคือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับอังกฤษ กล่าวคือ ถือว่าบทเรียนวิทยุเป็นเพียงอุปกรณ์ของครู เพื่อเป็นการส่งเสริมให้โรงเรียนเกิดความสนใจ และทำให้การเรียนเกิดรสชาติขึ้นโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการสอนและวิทยุร่วมกันในการสร้างบทเรียน วิชาที่จัดสอนทางวิทยุเป็นประจำ คือ สังคมศึกษา ขันรองดนตรี วรรณคดี สุขศึกษา การแนะแนวอาชีพ ขาวปัจจุบัน ภาษาอังกฤษ บรรณานุกรม และรายการสำหรับเด็กอนุบาลและเด็กเล็ก ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจอย่างยิ่ง สำหรับเด็กชั้นประถมและมัธยมซึ่งมีอายุอยู่ในเกณฑ์ ๘ - ๑๓ ปี ปรากฏว่า ได้ผลเป็นที่น่าพอใจเช่นกัน ปัจจุบันนี้ กิจกรรมวิทยุโรงเรียนในออสเตรเลียนับว่าเป็นปึกแผ่นขึ้นถึงหกสองตัว

ประเทศอินเดีย วิทยุโรงเรียนอยู่ในความควบคุมขององค์การวิทยุ เอ ไอ อาร์ (All India Radio) การจัดบทเรียนวิทยุทุกชั่วโมงแก่นักเรียนที่อายุอยู่ในเกณฑ์ ๑๐ - ๑๖ ปี อยู่ในระดับมัธยมเป็นส่วนใหญ่ ส่วนระดับมหาวิทยาลัยก็มีบ้าง แต่เป็นบทเรียนกว้าง ๆ ทั่วไป วิทยุโรงเรียนในอินเดียเน้นไปคือถือว่าเป็นงานที่สำคัญมากนัก หากแต่เป็นแรงหนึ่งจากรายการพิเศษ ซึ่งเป็นกิจกรรมส่วนย่อยส่วนหนึ่งเท่านั้น อุปสรรคสำคัญในการจัดทำบทเรียนทางวิทยุของอินเดียก็คือเรื่องภาษา เพราะประเทศอินเดียมีภาษาใ้ช้หลายภาษา วิชาที่จัดสอนทางวิทยุมี สังคมศึกษา วรรณคดี วิทยาศาสตร์ทั่วไป ขาวภายในประเทศและภายนอกประเทศ

ในสหรัฐอเมริกา กิจกรรมวิทยุโรงเรียนแตกต่างจากประเทศอื่น ๆ เพราะสหรัฐอเมริกา มีสถานีวิทยุมากมายหลายเจ้าของ ซึ่งต่างก็ช่วยในการส่งกระจายเสียงบทเรียนวิทยุด้วยกันทั้งสิ้น

๑ ก. หน้า ๑๔ - ๒๒.

๒ ก. หน้า ๒๒ - ๒๔.

โรงเรียนมีเสรีในการเลือกรับทั้งจากสถาบันวิทยุโลกไว้ เมื่อเห็นว่าจะเป็นประโยชน์กับนักเรียน
 ของคน เนื่องจากสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยหลายมลรัฐ แต่ละมลรัฐมีเชื้อที่กว้างใหญ่ และมลรัฐ
 ต่าง ๆ ก็มีวิธีการจัดการศึกษาของตนเอง ทำให้บริการวิทยุโรงเรียนไม่อาจจัดโดยรัฐบาลกลางได้
 บทเรียนวิทยุในสหรัฐอเมริกาโดยมากมุ่งสอนในวิชาดนตรี หน้าที่พลเมือง เหตุการณ์ปัจจุบัน ศิลปะ
 การแนะนำอาชีพ และเศรษฐกิจวิทยา ซึ่งเป็นวิชากว้าง ๆ ทั่วกันได้โดยทั่วไป ส่วนวิชาเฉพาะ
 ก็มักเลือกสอนวิชาวรรณคดี ภาษาต่างประเทศ นาฏศิลป์ ธรรมชาติศึกษา วิทยาศาสตร์ภาคทดลอง
 และสังคมศึกษา สำหรับการจัดบทเรียนกับวัยของเด็กนั้น สหรัฐอเมริกาทำเพื่อเด็กทุกวัย ตั้งแต่
 อนุบาลถึงมหาวิทยาลัย แต่บทเรียนที่ทำสำหรับเด็กประถมศึกษาได้ผลดีที่สุด ทั้งนี้เพราะการจัด
 การการสอนในวันธรรมดาในสหรัฐอเมริกามีค่าน้อยเกินไป ซึ่งเป็นการสะดวกแก่ครูที่จะจัดให้เด็กรับทั้ง
 รายการวิทยุโรงเรียน

สำหรับประเทศไทย กระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มเตรียมงานเพื่อทดลองจัดบทเรียนทาง
 วิทยุกระจายเสียงเพื่อช่วยการสอนของครูมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๐^๑ โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการ
 ขึ้นคณะหนึ่ง เรียกว่า "คณะกรรมการวิทยุโรงเรียน" โดยมี หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ซึ่ง
 ขณะนั้นดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่
 พิจารณาโครงการและวิธีการที่จะดำเนินการทดลองวิทยุโรงเรียนในต้นปีการศึกษา ๒๕๐๑ และได้
 กำหนดจุดประสงค์ของวิทยุโรงเรียนไว้ดังนี้

๑. เพื่อสอนโดยดวงโน้ตบางวิชา
๒. เพื่อสาธิตวิธีสอนและนิเทศการสอนในบางวิชา
๓. เพื่อย้ำให้เด็กเกิดความสนใจ จะได้เป็นทางนำให้เด็กเกิดแนวคิดที่จะค้นคว้าหา
 ความรู้อยู่คนเดียวต่อไป

๔. เพื่อเสนอบทเรียนแผนก ในกรณีที่ครูเองไม่สามารถจะสอนนักเรียนได้แน่ชัด หรือ
 ทรายนำเข้าให้รู้จักใช้และจัดทำเรื่องประกอบการสอนอย่างง่าย ๆ โดยเฉพาะในโรงเรียนเล็ก ๆ

^๑ ก. หน้า ๑๐ - ๑๕.

^๒ บง อิงกนิเวทย์ "งานวิทยุโรงเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ" อิทธิพลและความ
 รับผิดชอบของสื่อสารมวลชน หน้า ๔๕๐ - ๔๕๔.

ซึ่งไม่มีเครื่องใช้ประกอบการสอนบริบูรณ์

รายการวิทยุโรงเรียนของประเทศไทยได้เริ่มออกอากาศเป็นครั้งแรกในปีการศึกษา ๒๕๐๑ โดยโรงเรียนของสถานีวิทยศึกษา ซึ่งตั้งอยู่ ณ วิทยาลัยเทคนิค หงษ์มาเมฆ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณะกรรมการได้เริ่มทดลองเฉพาะโรงเรียนในเขต ๒๒ จังหวัด ที่ปรับห่างจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาในระยะ ๑๕๐ กิโลเมตร มีโรงเรียนที่อยู่ในข่ายการทดลองรับวิทยุโรงเรียน ๒๒ โรงเรียน เป็นโรงเรียนประถมศึกษา ๒๒ โรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาสามัญศึกษา (เดิม) มัธยมวิสามัญศึกษา (เดิม) และมัธยมศึกษาวิสามัญศึกษาตอนต้น (เดิม) ๒๒ โรงเรียน

ระดับชั้นสำหรับการทดลองในตอนเริ่มแรก แบ่งทดลองใน ๓ ระดับก่อน คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ ๒ - ๑ ระดับประถมปีที่ ๓ - ๔ และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (มัธยม ๑ - ๒ - ๓ เดิม) วิชาที่ทดลองสอนได้แก่

๑. วิชาสังคมศึกษา เลือกทดลองเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับ ป.๒ - ๑ และระดับ ป.๓ - ๔
๒. วิชาขับร้องและดนตรี เลือกทดลองเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับ ป.๒ - ๑ และ ระดับ ป.๓ - ๔

๓. วิชาภาษาอังกฤษ เริ่มทดลองตั้งแต่ชั้น ม.๑ (เดิม) และขยายเพิ่มปีละชั้น (ระดับชั้น ป.๒ - ๑ และ ป.๓ - ๔) หมายความว่า รายการที่จัดออกอากาศนั้น จัดขึ้นเพื่อนักเรียนในระดับชั้น ป.๒ และ ๓ เป็นสำคัญ ส่วนชั้น ป.๑ และ ป.๔ นั้นถือเป็นชั้นที่ร่วมรับฟัง)

ปัจจุบันนี้วิทยุโรงเรียนยังคงออกอากาศวิชาต่าง ๆ ครบทั้ง ๓ วิชาที่กล่าวมาแล้ว มีการเปลี่ยนแปลงเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งมีสอนทุกระดับตั้งแต่ประถมปีที่ ๕ จนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

หลังจากทดลองออกอากาศวิทยุโรงเรียนครบ ๑ ปีแล้ว ก็โรงเรียนต่าง ๆ แสดงความสนใจ และแสดงความจำนงจะใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน กันขึ้น ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๒ เป็นต้นมา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้เปิดโอกาสให้โรงเรียนต่าง ๆ สมัครรับฟังได้ โดยโรงเรียนนั้นต้องจัดหาเครื่องรับวิทยุเอง และต้องเสียค่าเอกสารคู่มือและอุปกรณ์เพียงเล็กน้อย โรงเรียนที่สมัครรับฟังเหล่านี้ไม่มีข้อผูกพันที่จะต้องรายงานผลการรับฟังและกรอกแบบสอบถามเช่นโรงเรียนในข่ายทดลอง ส่วนด้านการขยายขอบเขตของการรับฟังก็ได้ขยายออกไปยังวงกว้างมากขึ้น โดยขอความร่วมมือจากสถานีวิทยศึกษาของทางราชการที่อยู่ในส่วนภูมิภาคออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียน

ในหลายจังหวัด เพื่อให้โรงเรียนในชนบทที่ห่างไกลออกไปมีโอกาสได้ใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนเพิ่มมากขึ้น

กิจกรรมวิทยุโรงเรียนได้รับการปรับปรุงแก้ไขตลอดมาจนได้รับความสนใจจากบรรดาครูและผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดต่าง ๆ ถึงจะเห็นได้จากจำนวนโรงเรียนที่ขอรับฟังวิทยุโรงเรียนได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว คือ ในปี พ.ศ. ๒๕๐๒ มีโรงเรียนสมัครรับฟังเพียง ๑๐๐ โรงเรียน ในปี พ.ศ. ๒๕๐๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๒,๑๐๘ โรงเรียน

งานวิทยุโรงเรียนในประเทศไทยยังเป็นงานใหม่ การใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนย่อมจะมีปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เกิดขึ้นได้ ซึ่งถ้าเราทราบปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นก็จะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิทยุโรงเรียนให้มั่งคั่งต่อการเรียนการสอนได้มากยิ่งขึ้น แต่ปรากฏว่า มีผู้คนไขว่คว้าหาและศึกษาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เหล่านี้ ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไว้มาก ผู้เขียนเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ จึงได้ทำการศึกษา โดยหวังว่าจะนำข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่ได้จากการสำรวจครั้งนี้ประกอบเป็นแนวเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขกิจการวิทยุโรงเรียนให้สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่การเรียนการสอนได้มากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

๑. เพื่อทราบวิธีการใช้ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนได้ประสบจากการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน
๒. เพื่อทราบความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เกี่ยวกับการสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบ
๓. เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบ
๔. เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เสนอแนะแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ตลอดจนผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิทยุโรงเรียนทุกฝ่าย เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงงานด้านวิทยุโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

วิทยุโรงเรียนนับได้ว่าเป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอย่างหนึ่งที่มีคุณค่าและบทบาทสำคัญมากในปัจจุบัน โดยเฉพาะประเทศที่มีความเจริญทางด้านเทคโนโลยียังมีน้อยและงบประมาณทางการศึกษาไม่เพียงพอ เช่นประเทศไทยเรา ขณะนี้กิจการวิทยุโรงเรียนของประเทศไทยซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบและการดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ขยายเขตการรับส่งออกไปกว้างขวางกว่าเดิม และมีโรงเรียนจำนวนมากที่รับวิทยุโรงเรียนเพื่อประกอบการสอน โรงเรียนเหล่านี้อาจประสบปัญหาและอุปสรรคบางประการที่ทำให้การรับส่งไม่ได้ดีเท่าที่ควร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โรงเรียนห่าง ๆ ในชนบทภาค แต่ละแห่งก็อาจมีปัญหาดแตกต่างกันออกไป ปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวยังไม่ให้ทำการสำรวจกันอย่างจริงจังมาก่อน ทำให้ไม่อาจทราบได้ว่าโรงเรียนต่าง ๆ ที่รับวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนต่างประสบปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนอย่างไรบ้าง การสำรวจครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ความต้องการ และความเกิดขึ้นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ซึ่งข้อเท็จจริงเหล่านี้จะเป็นส่วนประกอบในการพิจารณาเพื่อปรับปรุงกิจการวิทยุโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น

๑. การให้บริการภูมิ่อการรับส่งแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
๒. การบริการอุปกรณ์ประกอบการรับส่งแก่โรงเรียนที่รับทั้งอย่างทั่วถึง
๓. การวัดยอมรับมูลกลที่จะทำหน้าที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ อย่างทั่วถึง

๔. การนิเทศ และการสาธิตการสอนโดยวิทยุวิทยุโรงเรียน

๕. การปรับปรุงเนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน และเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นยิ่งขึ้น

ฯลฯ

อันจะเป็นผลให้การใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของโรงเรียนทุกแห่งดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้เขียนได้ศึกษากับ

๑. ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน เฉพาะโรงเรียนในระดับประถมศึกษาในเขต จังหวัดแพร่ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด ๕๒ โรงเรียน ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๖ เท่านั้น

๒. ครูใหญ่ของโรงเรียนที่รับแจ้งวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนในเขตจังหวัดแพร่ จำนวน ๕๒ โรงเรียน ในข้อ ๑ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๖ เท่านั้น

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. ถือว่างานวิทยุโรงเรียนที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำอยู่ในเวลานี้ เป็นงานสำคัญส่วนหนึ่งในทางการศึกษา

๒. ถือว่าแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่เชื่อถือได้

๓. ถือว่าคำตอบ ตลอดจนความคิดเห็นทั้งหลายที่ครูวิทยุผู้ใช้โรงเรียนและครูใหญ่ของโรงเรียนที่รับฟังวิทยุโรงเรียนตอบมาในแบบสอบถามนั้น หุ่ความเสถียรออกมาอย่างจริงจัง ปราศจากอคติใด ๆ เป็นที่เชื่อถือได้

คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการค้นคว้า

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนในระดับประถมศึกษาในเขตจังหวัดแพร่ ที่รับแจ้งวิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน หมายถึง ครูผู้ซึ่งดำเนินการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนในวิชา สังคมศึกษา ขั้รองคณิต และภาษาอังกฤษ

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ของโรงเรียนที่มีการใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอน

วิทยุโรงเรียน หมายถึง รายการออกอากาศที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ จัดขึ้นเพื่อให้ครูโรงเรียนต่าง ๆ ใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จุดมุ่งหมายของกิจการวิทยุโรงเรียนก็คือ การจัดรายการออกอากาศโดยมุ่งประโยชน์ ในงานการเรียนการสอนเป็นสำคัญ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของวิทยุ โรงเรียนไว้ขณะที่ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการว่า "วิทยุโรงเรียน เรา จัดขึ้นมาเป็นเครื่องสื่อสารหนึ่ง ซึ่งจะอุปสรรคในการศึกษา เช่น การศึกษาเล่าเรียน การศึกษา ห่างไกล ห้องที่ไกลคนมากมั่ง สงครก๊ ก๊ ไปไม่ถึง เราจำเป็นต้องหาเครื่องมือหลาย ๆ อย่าง เพราะว่าประเทศไทยยังมีอุปสรรคอยู่มากนานาประการ เช่น ห้องที่เป็นป่าดง ตามเกาะตามภูเขา การคมนาคมไปสะดวก เราต้องหาสิ่งอื่นมาแก้ไข และเราก็แก้ไขด้วยวิทยุโรงเรียนอย่างหนึ่ง"

School of the Air ซึ่งตั้งอยู่ที่เมือง Alameda นครแคลิฟอร์เนีย ได้กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของวิทยุโรงเรียนไว้ใน Journal of the Association for Education by Radio ซึ่งตีพิมพ์ ในปี ค.ศ. ๑๙๔๒ ไว้ดังนี้

๑. เพื่อช่วยส่งเสริมกิจกรรมที่ครูเคยกระทำไปจนอยู่แล้วให้ยิ่งขึ้น
๒. เพื่อเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ให้แก่นักเรียนโดยใช้เวลาเพียงเล็กน้อย
๓. เพื่อให้เกิดความสนใจ
๔. เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กระทำกิจกรรมต่าง ๆ
๕. เพื่อพัฒนาทักษะการฟังของนักเรียน
๖. เพื่อพัฒนาการพูดและการเขียนของนักเรียน
๗. เพื่อพัฒนาให้เด็กมีความซาบซึ้งในเรื่องที่เป็นศิลปะ เช่น กวี

๑ ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษาศึกษา อิทธิพลและความรับผิดชอบของ สื่อสารมวลชน หน้า ๑๒๒ - ๑๒๓.

๒ Willey, Roy De Verl, Radio in Elementary Education, pp.19-20.

คุณค่าของวิทยุโรงเรียน

๑. เป็นสื่อสารที่เร็วที่สุด
๒. วิทยุไปไต่ทุกหนทุกแห่ง
๓. วิทยุที่กำลังชักชวน
๔. วิทยุมีความสำคัญทุกโอกาส ทั้งในยามสงบและยามสงคราม
๕. วิทยุเป็นบริการที่สะดวก เราอาจรับแจ้งวิทยุได้ไม่ว่าจะทำงานอื่นทำ
๖. ให้ความเพลิดเพลินได้โดยไม่ต้องลงทุนแพง โดยเฉพาะในด้านการศึกษาวิทยุโรงเรียนยังมีคุณสมบัติพิเศษหลายประการ คือ
  ๑. ให้ความรู้ได้ทันทั่วถึง เช่น ข่าวการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล การปฏิวัติ การสูญเสียรัฐบาล เป็นต้น
  ๒. ให้ความรู้ไปได้ไต่ทุกแห่ง
  ๓. ทำให้เด็กรู้จักเป็นจริงเป็นจัง
  ๔. ช่วยใจเด็กเข้าใจเหตุการณ์ทั้งอดีตและปัจจุบัน
  ๕. ช่วยให้เด็กเกิดอารมณ์ซาบซึ้งงานเรื่องที่ได้รับ
  ๖. ช่วยฝึกความคิดและจินตนาการ
  ๗. ช่วยกระตุ้นความสนใจ
  ๘. เป็นเครื่องอบรมวิสัยทรรศน์ได้เป็นอย่างดี
  ๙. ช่วยเปลี่ยนรสนิยมในการเรียน
  ๑๐. เป็นสื่อการการแข่งขันได้เป็นอย่างดี เช่น การแข่งขันตอบปัญหาระหว่างโรงเรียนต่าง ๆ
  ๑๑. ส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ
  ๑๒. ช่วยให้เกิดประสบการณ์ต่าง ๆ
  ๑๓. ช่วยให้การศึกษากลายเป็นชีวิต และเด็กที่อยู่บ้านได้

สมพงษ์ กิริเจริญ และคณะ^๑ ได้กล่าวถึงคุณค่าของวิทยุในการสอนไว้ดังนี้

๑. วิทยุให้เนื้อหาวิชาทันกาลทันเวลาไม่ล่าสมัย ✓
๒. เอาชนะในเรื่องระยะทาง ความห่างไกล ✓
๓. วิทยุทำให้ผู้ได้รับความรู้คิดว่าตัวเองมีส่วนร่วมในเหตุการณ์นั้น ✓
๔. วิทยุมีกำลังก่อให้เกิดอารมณ์ซึ่งทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการได้ ✓
๕. วิทยุให้ความเชื่อถือและนำผู้ชานาญมาเป็นประโยชน์ในการสอนได้
๖. วิทยุสามารถรวมประสบการณ์ของนักเรียนเข้าเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันโดยสมบูรณ์
๗. วิทยุช่วยให้การสอนกว้างขวาง
๘. วิทยุใช้ฝึกความสามารถในการแยกแยะ
๙. วิทยุเป็นเครื่องบ่งชี้หลักสูตรและแบบเรียน ✓
๑๐. วิทยุส่งเสริมทักษะในการสอนให้สูงขึ้น ✓
๑๑. วิทยุเปิดโอกาสให้ครูได้สังเกตเด็กได้เป็นรายบุคคลโดยใกล้ชิด ✓
๑๒. วิทยุเป็นเครื่องมือสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล ✓
๑๓. ประการสุดท้าย วิทยุเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้การศึกษาแก่เด็กพิการ

แมคคานัน^๒ ได้กล่าวถึงคุณค่าของวิทยุต่อการเรียนการสอนเอาไว้ พอสรุปได้ดังนี้

๑. วิทยุสามารถนำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันมาสู่ผู้ฟังได้
๒. วิทยุทำให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกรวมไปกับรายการที่ฟัง
๓. วิทยุเร้าอารมณ์ของผู้ฟัง
๔. ราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบในระยะยาวกับอุปกรณ์การสอนชนิดอื่น ✓
๕. วิทยุสามารถนำเอาบุคคลจากที่อื่น ๆ มาสู่ผู้ฟังได้ ✓
๕. วิทยุช่วยแก้ปัญหาในเรื่องความห่างไกลระหว่างแหล่งวิชากับผู้เรียน

^๑ สมพงษ์ กิริเจริญ และคณะ "วิทยุ : สื่อการสอน" คู่มือการใช้โทรทัศน์และวิทยุ
หน้า ๒๔๑ - ๒๔๕.

^๒ McKown, H.C., Audio-Visual Aids to Instruction, pp.284-286.

๗. วิทยุช่วยให้การเรียนการสอนในชั้นเรียนมีประสิทธิภาพใหม่ ๆ ที่น่าสนใจอยู่เสมอ
๘. วิทยุสามารถจะปรับให้เหมาะสมกับลักษณะการเรียนการสอนในแต่ละชั้นเรียนได้
๙. วิทยุ และ ซูลเตอร์^๑ ได้กล่าวถึงคุณค่าของวิทยุต่อการเรียนการสอน พอสรุปได้ดังนี้
  ๑. วิทยุ ให้ประสบการณ์การสอนที่ใดเตรียมมาแล้วอย่างดีแก่นักเรียนได้ เพียงแต่ให้มีเครื่องรับฟังเท่านั้น
  ๒. วิทยุสามารถจะนำครูผู้ชำนาญในการสอน ผู้ชำนาญในการทดลองและสาธิต และผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ มาสู่ชั้นเรียนได้
  ๓. วิทยุสามารถสร้างความสนใจและความตั้งใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี
  ๔. รายการสอนทางวิทยุที่ใดเตรียมมาเป็นอย่างดีจะมีส่วนช่วยเสริมประสบการณ์ให้แก่ครูผู้ฟังด้วย
  ๕. การเรียนการสอนโดยวิทยุนี้ไม่ได้เพื่อการรับฟังเพียงอย่างเดียว แต่จะมีส่วนช่วยให้เกิดกิจกรรมอย่างอื่นอีกด้วย
๑๐. ๒. ได้กล่าวถึงคุณค่าของวิทยุต่อการเรียนการสอนไว้ดังนี้
  ๑. สามารถเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ต่อผู้ฟังได้ทันเหตุการณ์
  ๒. ผู้ฟังเกิดความเชื่อและประทับใจอย่างจริงจัง
  ๓. สามารถเอาสาระในเรื่องเขาและกว้างขวางไกล
  ๔. สามารถทำให้ผู้ฟังเกิดความร่วมใจไปกับรายการได้
  ๕. นำบุคลากรที่ชำนาญการอบรมครูผู้เรียนได้ทั่วถึง
  ๖. เป็นอุปกรณ์การสอนที่คุ้มค่าในราคาอันพอเหมาะ เมื่อเปรียบเทียบกับอุปกรณ์อย่างอื่นในงบประมาณที่ได้รับ
๓. ข้อยุ่งยากของการใช้วิทยุโรงเรียน^๓
  ๑. การได้เด็กเริ่มจากวิทยุโรงเรียน จำเป็นต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษที่จะชวนให้

^๑ Wittich, W.A. and Schuller, C.F., Audio - Visual Materials : Their Nature and Uses, p.259.

^๒ Dale, Edgar, Audio - Visual Methods in Teaching, pp.281 - 283.

^๓ ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การนิเทศา วิทยุและความสำเร็จของสื่อสารมวลชน หน้า ๖๖๖.

เด็กตั้งใจฟังจริง ๆ มีฉะนั้นจะไม่เกิดความมุ่งหมายของการเรียนการสอน และการฝึกให้เด็กตั้งใจฟังนั้นจะต้องค่อยเป็นค่อยไป ทั้งต้องเลือกเนื้อหาให้เหมาะกับวุฒิภาวะและความสนใจของเด็ก

๒. การเรียนด้วยวิทยุโรงเรียน เป็นการเรียนด้วยการฟังสิ่งที่จะวนมาให้เด็กสนใจมีเพียงอย่างเดียวคือ เสียงวิทยุ ทั้งเด็กไม่สามารถซักถามได้เหมือนกับเรียนกับครูในชั้นตามปกติได้ นอกจากผู้จัดรายการจะพยายามหาวิธีการทำให้เด็กได้ร่วมแสดง ความคิดเห็น หรือได้ปฏิบัติทดลองถาม หรือร้องรำทำเพลงในระหว่างฟังไปคุย แต่คงใช้เทคนิคในการจำกัดอย่างมาก

๓. การใช้วิทยุโรงเรียนย่อมมีความลำบากในเรื่องกำหนดเวลาสอนให้สอดคล้องกับการสอนตามตารางสอนปกติของครูประจำชั้น ซึ่งมักจะเกิดปัญหาในโรงเรียนไม่ตรงกับเวลาของตารางสอนอยู่เนื่อง ๆ

๔. การใช้วิทยุโรงเรียนอาจทำให้เกิดปัญหากระทบกระเทือนการบริหารงานของโรงเรียน เช่น ตารางออกอากาศไม่ตรงกับตารางสอน ทำให้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงโครงการสอนในบางครั้ง

๕. ครูไม่จะมีโอกาสได้เตรียมใจไว้ก่อน แรกเมื่อเด็กฟังแล้วจะให้เด็กฟังซ้ำอีกเด็กก็ไม่สนใจ และการฟังซ้ำแต่ละครั้งก็จะได้ยินน้อยหรือไม่ได้ยินเลย

๖. โอกาสกล่าวถึงปัญหาในการใช้วิทยุโรงเรียนเพื่อการสอนไว้ดังนี้

๑. ปัญหาเรื่องภาษาในการฟัง เนื่องจากวิทยุมีเสียงเพียงอย่างเดียว ซึ่งถ้าผู้ฟังไม่คอยติดตามผลตลอดเวลาขณะออกอากาศแล้วจะทำให้การรับฟังไม่ต่อเนื่องกัน เรื่องราวที่ได้อ่านก็จะขาดตอนหรือวก ๆ หวน ๆ

๒. การสอนทางวิทยุเป็นการสื่อสารความหมายกันเดียว ผู้ฟังไม่มีโอกาสซักถามได้ในทันทีเมื่อเกิดความสงสัยของใจ

๓. ปัญหาเรื่องกำหนดเวลาในการออกอากาศ ตารางออกอากาศมักไม่ตรงกับตารางสอนของโรงเรียนทุกโรงเรียน

๔. ปัญหาทางด้านการบริหารโรงเรียน ถ้าหากผู้บริหารโรงเรียนไม่เข้าใจคุณค่าของการเรียน

^๑ Dales, Edgar. op.cit., pp.236 - 287.

การสอนด้วยวิทยุอย่างแท้จริง อาจทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมาได้

๔. ในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนนั้น ใจอาจเปิดฟังถูกก็ได้ และเมื่อฟังจบรายการแล้วจะเปิดฟังซ้ำอีกก็ไม่ได้

วิธีแก้^๑ โลกกล่าวถึงข้อบกพร่องของการใช้วิทยุเพื่อการศึกษานี้ดังนี้

๑. ความไม่พอดีกับช่วงเวลาออกอากาศกับเวลาที่กำหนดไว้ในตารางสอนของโรงเรียน และเรื่องบางเรื่องที่ออกอากาศนั้นบางโรงเรียนยังไม่ถึง ทำให้ไม่สามารถจะรับฟังรายการก่อนนั้นได้

๒. ความลำบากในการจัดเนื้อหาที่ออกอากาศให้ตรงกับเนื้อหาตอนที่ทางโรงเรียน ซึ่งรับฟังนั้นกำลังเรียนอยู่ เพราะโรงเรียนแต่ละแห่งมักจะสนใจเนื้อหาวิชาที่ไม่เท่ากัน

๓. ครูบางคนไม่มีความสามารถในการสอนโดยวิธีใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ จึงทำให้การสอนไม่โดดเด่น

๔. การสอนโดยวิทยุ เป็นการที่ผู้เรียนรับฟังแต่ฝ่ายเดียว เมื่อสงสัยอะไรขณะรับฟังก็ไม่สามารถจะซักถามได้

สมพงษ์ กิริเวริญ และคณะ^๒ โลกกล่าวถึงข้อจำกัดบางประการของวิทยุไว้ดังนี้

๑. วิทยุไม่ใช่สิ่งที่จะแทนครูได้ ความสำเร็จในการใช้วิทยุในการสอนนั้นขึ้นอยู่กับ การเตรียมการ อยู่ที่เราสามารถนำเอาจุดดำนนั้น ๆ ออกมาได้ วิทยุเป็นเพียงเครื่องช่วยครู เพิ่มกำลัง และประสิทธิภาพให้แก่ครู

๒. ปัญหาเรื่องเวลาในการวางแผน ตารางสอนในโรงเรียนต่าง ๆ ต่างคนต่างหาไปไม่ตรงกัน และอีกประการหนึ่ง เวลาของรายการและเวลาวิชาในการวางแผนไม่ตรงกัน ดังนั้นถ้าจะให้สามารถใช้วิทยุประกอบการสอนได้ประโยชน์จริง ๆ ก็ต้องจัดเวลารายการและเวลาตารางสอนให้ตรงกัน ในกลุ่มทดลองวิทยุโรงเรียนกลุ่มต่าง ๆ นั้น ต้องจัดเวลาในการวางแผนให้เหมือนกัน เพื่อให้การใช้รายการวิทยุได้กว้างขวางยิ่งขึ้น

๓. วิธีสอนบางแบบไม่เหมาะกับวิทยุโดยสิ้นขอบ เช่น วิธีปฐกถา

๔. เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบางอย่างมักไม่ตรงกับเวลาในหลักสูตร

^๑ Willey, Roy De Verl, op.cit., p.27.

^๒ สมพงษ์ กิริเวริญ และคณะ ปัญหาการใช้วิทยุในโรงเรียน หน้า ๒๔๕ - ๒๔๖.

๕. ในแง่จิตวิทยา วิทยุมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น

ก. เนื่องจากนักเรียนมีความคุ้นเคยกับวิทยุแต่ในแง่หาความเพลิดเพลินสนุกสนาน ดังนั้น เมื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสอน ความตั้งใจและวินัยก็มักจะเสียไป

ข. ส่วนมาตรการวิทยุศึกษาที่ค้นคว้าประกอบ ต้องอาศัยคำพูดเพื่อให้เกิด ทัศนคติการเกิดเอาเอง

ค. ภาษาก่อนตอบปากคำกับไม่ได้

ง. นักเรียนไม่มีโอกาสจะสังเกตและวิเคราะห์ได้ เพราะเป็นการถ่ายทอดออกมา ด้วยความเร็วตายตัว

๖. อลามิ^๑ ได้ศึกษาปัญหาทางการศึกษาของประเทศจอร์แดน โดยจับจุดมุ่งหมายเพื่อทราบ และวิเคราะห์ได้หาสาเหตุต่างๆ ทางการศึกษาในระบบการศึกษาที่ประเทศนี้จัดอยู่ ปัญหาต่าง ๆ ที่พบนั้น ผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าจะลดหรือขจัดได้โดยการจัดตั้งศูนย์บริการฝึกหัดบุคลากรในสถานวิทยุขึ้น เพื่อจะได้ให้บุคคลเหล่านั้นไปปฏิบัติงานในโรงเรียนต่าง ๆ เขาใช้แบบสอบถามทั้งหมด ๓ ชุด กับ บุคคล ๓ กลุ่ม คือ ผู้ตรวจการกระทรวงศึกษาธิการ ครูใหญ่ ผู้บริหารระดับโรงเรียน และครูผู้สอน ปัญหาต่าง ๆ ที่พบปรากฏผลสรุปได้ว่า มีหลายส่วนใหญ่มารวมถึงต่อไปนี้

๑. ขนาดของชั้นเรียนส่วนมากใหญ่เกินไป กว่าร้อยละ ๔๖ ของจำนวนชั้นเรียนทั้งหมดมี นักเรียนถึงชั้นละ ๕๐ - ๕๐ คน

๒. การฝึกอบรมครูเกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนเท่าที่กระทำอยู่แต่เดิมนั้น ได้รับความสนใจไป และพบว่าไม่มีครูคนใดได้รับการอบรมมางานนั้นโดยตรง

๓. โรงเรียนทั่วไปในจอร์แดนยังขาดวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนอยู่เป็นจำนวนมาก

๔. การนิเทศการศึกษาซึ่งปกติกระทำโดยครูใหญ่ และผู้ตรวจการกระทรวงศึกษาธิการ ปรากฏว่ายังคอยทั้งในคานปริมาณและคุณภาพ

๕. สำนักงานทศส่วนทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร ร่วมกับ

^๑ Alami, F. Adawia, "A Study of the Educational Problem in Jordan as a Basis of a National In School Radio Service", Dissertation Abstracts, 25 : 3035, March 1965.

กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้สำรวจผลการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบ ปรากฏผลพอสรุปได้ดังนี้

๑. วิชาสังคมศึกษา ปรากฏว่า วิทยุโรงเรียนได้สร้างทัศนคติเชิงสังคมได้มาก
๒. วิชาขับร้องดนตรี ปรากฏว่า นักเรียนในชายหกลของวิทยุโรงเรียน มีความสามารถในการขับร้อง และแยกเสียงดนตรีชนิดต่าง ๆ และการร่ำวงเหนือกว่านักเรียนนอกชายหกลอง
๓. วิชาภาษาอังกฤษ ปรากฏว่า วิทยุโรงเรียนได้ช่วยยกระดับความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษของนักเรียน แต่สามารถช่วยในการอ่านภาษาอังกฤษเข้าใจเองได้ค่อนข้างเห็นได้ชัด โดยคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มในชายหกลของวิทยุโรงเรียนสูงกว่าของกลุ่มนอกชายหกลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติถึงระดับร้อยละ ๘๘ แห่งความมั่นใจ

ยัง อังคนิเวทย์^๒ ได้กล่าวถึงปัญหาที่เกิดจากการใช้วิทยุโรงเรียน พอสรุปได้ดังนี้

๑. ปัญหาเรื่องความตั้งใจของนักเรียน เพราะการเรียนทางวิทยุโรงเรียนเป็นการเรียนจากการฟังเพียงอย่างเดียว ทำให้ความตั้งใจของผู้เรียนมีน้อย

๒. ปัญหาเรื่องกำหนดเวลา เช่น ปัญหาเรื่องรายการออกอากาศไม่ตรงกับตารางสอนของโรงเรียน ทำให้ไม่สะดวกในการรับฟัง

๓. ปัญหาด้านการบริหารโรงเรียน เมื่อเวลาออกอากาศไม่ตรงกับตารางสอน ก็ทำให้ต้องเปลี่ยนแปลงโครงการเรียน อาจจะต้องหยุดเรียนวิชาอื่นเพื่อมาฟังรายการวิทยุโรงเรียน

ไพพร เล็กอุทัย^๓ ได้สำรวจรายการการศึกษาทางวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีจุดมุ่งหมายที่จะทราบความสนใจ ความภาคภูมิใจและประโยชน์ที่ผู้ฟังคาดว่าจะได้รับจากรายการการกระจายเสียง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ครูและนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา ๕ โรงเรียน และหญิง ๕ โรงเรียน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่าง ผลการสำรวจพอสรุปได้ดังนี้

^๑ ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา, วิทยุโรงเรียน : การสำรวจผลงาน หน้า ๖๖.

^๒ ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา วิทยุโรงเรียน : การใช้บทเรียน หน้า ๒.

^๓ ไพพร เล็กอุทัย "การสำรวจรายการการศึกษาทางวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา" รายงานวิทยานิพนธ์และบทความปริทัศน์ตามหาบัณฑิตของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๐๗ - ๒๕๑๓ หน้า ๘๒ - ๘๓.

๑. สถานีวิทยูติกมา ออกรายการเกี่ยวกับการศึกษามากกว่ารายการอื่น ๆ ส่วนสถานีวิทยูกระจายเสียงแห่งประเทศไทย สถานีวิทยุของบริษัทไทยโทรทัศน์ และสถานีวิทยุ ๑ ป.ณ. ให้ความสนใจน้อยในด้านการจัดการทางการศึกษา

๒. ครูสนใจรับฟังรายการวิทยุตลอดตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันอาทิตย์ เวลา ๕.๐๐ - ๗.๐๐ น. ส่วนใหญ่สนใจฟังรายการข่าวและสนใจเกี่ยวกับรายการทางการค้า ครูเชื่อว่า รายการวิทยุให้ความรู้และป้อนคำต่อครูในอันที่จะนำไปใช้ในการสอน และเห็นว่ารายการวิทยุในปัจจุบันทำเนิกรกิจการในรูปของการให้ความบันเทิงและรายการทางดนตรีเสียเป็นส่วนใหญ่ ควรจะได้เพิ่มรายการทางการศึกษาให้มากกว่านี้

๓ สำหรับนักเรียน ส่วนใหญ่ชอบฟังรายการวิทยุ ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ เวลา ๑๗.๐๐ - ๒๑.๐๐ น. นักเรียนให้ความสนใจพอประมาณกับรายการที่เป็นความรู้ทั่วไป ข่าวดนตรี กีฬา ให้ความสนใจน้อยกับรายการทางการค้า นักเรียนเห็นว่าได้รับประโยชน์ปานกลางจากรายการข่าวและรายการทางศาสนา ภาษา วรรณคดี วัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ สุขภาพจิต และอนามัย ดนตรี และกีฬา

๕ สำหรับ เจียม " ได้ศึกษาปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในชั้นมท โดยใช่วิทยุโรงเรียน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจะทราบว่ามื่อไรบ้างที่เป็นปัญหาจะอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาภาษาอังกฤษ การสำรวจใช้วิธีส่งแบบสอบถามไปยังครูโรงเรียนในชั้นมทที่สอนวิชาภาษาอังกฤษโดยวิทยุโรงเรียน โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง ผลการสำรวจพอสรุปได้ว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้น มีสาเหตุมาจากทั้งตัวครูผู้สอน นักเรียนและผู้บริหารโรงเรียนร่วมกัน

๘ สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์^๒ ได้สำรวจปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของโรงเรียนในเขตจังหวัดพระนคร-ธนบุรี เมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๑ โดยมีจุดมุ่งหมาย

^๑ สำหรับ เจียมพร "ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษทางวิทยุโรงเรียนในชั้นมท" รายชื่อวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อปริณิญาหาบัณฑิต ของบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๐๕ - ๒๕๐๘ หน้า ๕๑ - ๕๒.

^๒ สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์ "ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของโรงเรียนในเขตจังหวัดพระนครธนบุรี" หน้า ๑๖๒ - ๑๐๔.

ที่จะทราบปัญหา อุปสรรค วิธีการใช้ ความต้องการ และความคิดเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน และผู้บริหารโรงเรียนที่มีการใช้วิทยุโรงเรียน ในโรงเรียนส่วนกลาง จำนวน ๔๐ โรงเรียนโดยวิธีสุ่มตัวอย่าง ผลการสำรวจพอจะจำแนกกล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

๑. เกี่ยวกับวิธีการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

๑.๑ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่สามารถใช้อุปกรณ์การสอนประกอบการรับฟังได้ครบทุกครั้งที่มื่อเสนอแนะ ใช้ได้เป็นครั้งคราวเท่านั้น

๑.๒ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากเตรียมการสอนและเตรียมนักเรียนไว้พร้อมก่อนรับฟังรายการทุกครั้ง

๑.๓ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากใช้วิทยุโรงเรียนรับฟังในห้องเรียนธรรมดา

๑.๔ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่เคยเปิดเครื่องรับฟังไว้ให้นักเรียนนั่งกันเองตามลำพัง

๑.๕ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่วัดให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมภายหลังการรับฟังทุกครั้งเท่าที่สามารถจะทำได้

๒. เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียน

๒.๑ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากขาดแคลนอุปกรณ์ประกอบการรับฟัง เพราะโรงเรียนไม่มีให้หรือมีแต่ไม่เพียงพอ

๒.๒ จำนวนนักเรียนที่เรียนกับรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้งมีมากเกินไป

๒.๓ เครื่องรับฟังวิทยุจำนวนมากไม่เพียงพอ

๒.๔ ตารางออกอากาศกับตารางเรียนบางครั้งไม่ตรงกัน

๓. เกี่ยวกับความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

๓.๑ ต้องการให้ทางโรงเรียนจัดให้มีอุปกรณ์ประกอบการรับฟัง, เครื่องรับฟังวิทยุให้อย่างเพียงพอ และจัดทำตารางสอนให้สัมพันธ์กับตารางออกอากาศ

๓.๒ ต้องการให้ทางกองเผยแพร่การศึกษา จัดบริการให้ยืมหรือแจกจ่ายอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการสอนโดยวิทยุโรงเรียนแก่โรงเรียนที่รับฟัง

๓.๓ ต้องการให้กองเผยแพร่การศึกษาจัดเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำและอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุแก่ครูที่รับหน้าที่ครูวิทยุโรงเรียน

แบบต่าง ๆ ของบทเรียนทางวิทยุโรงเรียน^๑ บทเรียนทางวิทยุโรงเรียนแต่ละรายการอาจออกอากาศมาในแบบใดแบบหนึ่งหรืออาจจะมีหลายแบบผสมกัน ดังต่อไปนี้

๑. แบบพูดบรรยาย
๒. แบบสัมภาษณ์
๓. แบบอภิปรายแบบกลุ่ม
๔. แบบบันทึกเหตุการณ์
๕. แบบแข่งขันตอบปัญหา

๖. แบบแผนภาพ
๗. แบบห้องเรียนจำลอง
๘. แบบดนตรี

๙. แบบสาธิต

หลักการใช้วิทยุโรงเรียน^๒

๑. ต้องใช้ให้ถูกหลักของการใช้อุปกรณ์การสอน

๒. ต้องใช้ให้เป็นประโยชน์แก่การเรียนรู้ของเด็ก

๓. ต้องใช้ให้ครบวงจรของการใช้วิทยุโรงเรียน ก็คือก่อนการเตรียมก่อนรับฟัง ปฏิบัติให้ถูกต้องขณะรับฟัง และจัดให้นักเรียนกระทำกิจกรรมต่อเนื่องหลังรับฟังรายการ

๔. ต้องใช้ด้วยความมั่นใจ

การใช้วิทยุเป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนก็เช่นเดียวกับการใช้อุปกรณ์การสอนชนิดอื่น ๆ กล่าวคือ มีหลักในการใช้ซึ่งแบ่งเป็นขั้น ๆ ใดดังนี้^๓

---

^๑ ก็คือการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา อิทธิพลและความรับผิดชอบของสื่อสารมวลชน หน้า ๑๖๔.

^๒ ก. หน้า ๑๖๔.

^๓ Brown, James W., A-V Instruction : Materials and Methods, pp.185 - 186.

๑. เตรียมตัวครู
๒. เตรียมตัวนักเรียน
๓. รับฟังรายการ
๔. อภิปรายรายการที่รับฟังจบลงไปแล้ว
๕. ถกตามผล

การเรียนการสอนโดยใช้วิทยุเป็นอุปกรณ์ประกอบยังเป็นของใหม่ ครูผู้สอนอาจจะยังไม่มี ความเข้าใจเพียงพอ สิ่งอาจจะทำให้เกิดผลเสียขึ้นได้ ดังนั้น ควรจะได้มีการอบรมครูผู้สอนให้มีความเข้าใจเรื่องของการวิทยุโรงเรียนให้ถูกต้องเสียก่อน นอกจากนั้น การอบรมครูวิทยุโรงเรียน ยังจะเป็นการช่วยให้ครูผู้สอนมีโอกาสทราบวิธีสอนที่ถูกต้อง และสามารถนำเอาวิธีการต่าง ๆ ที่ ได้พบเห็นไปปฏิบัติ อันเป็นการเตรียมตัวครูให้พร้อมไปวิธีหนึ่ง^๒

การเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมนั้น ควรจะต้องแจ้งให้นักเรียนทราบล่วงหน้าว่ากำลังจะฟัง รายการอะไร และควรจะต้องหาเวลาไหนเป็นพิเศษ ครูอาจจะกระทำได้ โดยเอาเรื่องย่อ ๆ ได้ เคียงฟังก่อน ตอนใดที่สำคัญหรือมีศัพท์ยากก็เขียนและอธิบายในกระดานคำเสียก่อน และชี้แจงให้ นักเรียนทราบว่า ประโยชน์ที่จะได้รับจากรายการนั้นมีอะไรบ้าง นอกจากนั้น เวลาฟัง นักเรียน จะต้องเงี่ยบและฟังอย่างตั้งใจ ตอนใดสงสัยควรบันทึกไว้เพื่อมาถามอภิปรายกันเมื่อจบรายการนั้นแล้ว^๓

ในการรับฟังนั้น ควรตั้งเครื่องรับฟังให้เหมาะสม และหันหน้าเข้าหาชั้นเรียน เพื่อให้ทุกคน มองเห็น เครื่องรับฟังควรมีคุณภาพดี รับฟังได้ชัดเจน^๔

ภายหลังจากการรับฟังแล้วทุกครั้ง ควรจะมีการอภิปรายผลของการรับฟัง ซึ่งครูอาจใช้วิธีถาม โดยทั่ว ๆ ไป เช่น เรื่องที่รับฟังไปแล้วในตอนใดบ้างที่พอจะเป็นไปได้ หรือตอนใดฟังแล้วเกิดความ ประทับใจที่สุด และถ้านักเรียนได้ฟังครบตามหัวข้อที่ครูแนะไว้ให้เมื่อก่อนการรับฟังหรือไม่^๕

^๑ ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา วิทยุโรงเรียน : หลักการและวิธีสอน หน้า ๓๔.

^๒ Willey, op.cit., p.23.

^๓ Brown, op.cit., p.185.

^๔ ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา ด.ก. หน้า ๓๒.

^๕ Brown op.cit., p.186.

การศึกษามวล มีบทบาทสำคัญในการช่วยให้การรับฟังโดยสมบูรณ์ หลังจากรับฟังรายการใดแล้วควรจะมีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ให้ไปอ่านหนังสือเพิ่มเติม คุ่มือสกริป หรือคำถามบุคคลอื่น ๆ อีกต่อไป หรือให้ทำรายงานส่ง เพื่อช่วยให้การรับฟังโดยสมบูรณ์เต็มที่

4. แมคคาวน^๒ ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการสอนด้วยวิทยุโรงเรียนว่า ถ้าจะให้โดยดี ควรคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

๑. ถ้าเป็นไปได้ ควรหลีกเลี่ยงการรับฟังในหอขนาดใหญ่ เช่น หอประชุม และที่แท้จริงแล้วควรรับฟังในชั้นเรียนเดิมยังจะดีกว่า เพราะวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จำเป็นกมอยู่พร้อมแล้ว

๒. อย่าใช้รายการวิทยุจนแทนครู แต่จงใจเพียงเพื่อช่วยครูเท่านั้น

๓. ควรเลือกสิ่งเฉพาะรายการดี ๆ โดยพิจารณาเสียก่อนว่า ถ้าเราจะรับฟังรายการนั้น เราจะมีวัสดุต่าง ๆ ที่ต้องใจประกอบเพียงพอหรือไม่ รายการนั้นให้รายละเอียดเกี่ยวกับเนื้อหาถูกต้องมากมายเพียงใด ความเหมาะสมของรายการนั้น ๆ กับระดับของนักเรียนที่จะรับฟัง ฯลฯ ซึ่งครูจะถือมาสิ่งเหล่านี้ ได้จากคู่มือประกอบการสอน จุลสารของสถานี หรือวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวิทยุเพื่อการศึกษา

๔. ครูต้องเตรียมนักเรียนให้พร้อมก่อนที่จะรับฟัง

๕. ครูจะต้องพิจารณา และวิเคราะห์ก่อนว่า รายการวิทยุนั้นจะใช้กิจกรรมอะไรประกอบจึงจะเหมาะสม

๖. ครูจะต้องรวบรวมวัสดุช่วยอย่างเอาใจใส่

๗. การใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบช่วยเสมอ

๘. หลังจากฟังรายการแล้วจะต้องมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๙. ควรมีการวัดผลหลังจากฟังจบแต่ละรายการ

๑๐. ไม่ควรระวังช้า ๆ โดยไม่จำเป็น เพราะจะทำให้เบื่อหน่าย

๑๑. ครูควรจะมีโอกาสให้คำแนะนำแก่ฝ่ายจัดรายการวิทยุโรงเรียนว่ารายการใดควรจะ

^๑ Brown op.cit., p.196.

^๒ Mckown, H.C., Audio - Visual Aids to Instruction, op.294-303.

เป็นแบบใด -

๑๒. เลือกเครื่องรับฟังที่มีคุณภาพดี

๒. ฟอร์สตี^๑ ได้ศึกษาผลงานวิจัยเกี่ยวกับวิทยุในการเรียนการสอนที่บอกกลอื่น ๆ ทำให้
แล้วสรุปว่า วิทยุมีประสิทธิภาพในการสอนเท่า ๆ กับการสอนตามปกติ ส่วนการที่วิทยุไม่สามารถ
เสนอสิ่งที่เกี่ยวกับการมองเห็นได้เช่น ก็มีข้อเสียเปรียบที่สำคัญแต่ประการใด

๓. ซินเดอร์ และคณะ^๒ ได้ทดลองใช้วิทยุสอนวิชาวิทยาศาสตร์แก่นักศึกษามหาวิทยาลัยชั้นปีที่ ๑
โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรก (หนึ่งในสามของจำนวนนักศึกษารุ่นปีที่ ๑) ให้เรียนจาก
จากการฟังคำบรรยายทางวิทยุ กลุ่มที่สอง (สองในสามของจำนวนนักศึกษารุ่นปีที่ ๑) ให้เรียนจาก
คำบรรยายของครูคนเดียวกันโดยมีตามปกติ ปรากฏว่า ผลการเรียนของนักศึกษาทั้ง ๒ กลุ่มไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตาม ทักษะของนักศึกษาที่ตอบวิธีสอนทั้ง ๒ วิธี
นี้แตกต่างกัน คือ นักศึกษาที่เรียนจากวิทยุมีทัศนคติในทางตอบวิธีสอนโดยใช้วิทยุ

๔. บานิสเตอร์^๓ ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการสอบวิชาประวัติศาสตร์ของอเมริกัน ระหว่าง
วิธีสอนโดยใช้วิทยุร่วมกับทัศนวัสดุ กับวิธีสอนเป็นรายบุคคลโดยใช้วัสดุทัศนวัสดุเข้าช่วย ปรากฏว่า
ผลการเรียนของนักเรียนทั้ง ๒ กลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และปรากฏว่าวิธี
สามารถให้วิทยุสอนให้ประสพผลสำเร็จได้เช่นกัน

จากการค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ ทำให้ทราบเรื่องราวต่าง ๆ
เกี่ยวกับผลของการเรียนการสอนโดยใช้วิทยุเป็นอุปกรณ์ประกอบ พอจะสรุปได้ดังนี้

๑. วิทยุสามารถเสนอเรื่องราวต่าง ๆ แก่ผู้ฟังได้ทุกสถานที่และทุกโอกาสได้ในเวลาอัน
รวดเร็ว และสามารถเราอารมณ์ผู้ฟังให้เกิดความรูสึกคล้อยตามไปกับรายการที่รับฟังนั้นได้

^๑ Forsythe, Richard O., Research in Education, April 1971, Vol.6,
No.4, p. 58.

^๒ Synder William U., and others, The Journal of Education Research,
March 1968, Vol. 61 No.7, p.291.

^๓ Banister, Richard E., Research in Education, Feb. 1970, Vol.5,
No.2, p.51.

๒. วิทยุเป็นอุปกรณ์การสอนชนิดหนึ่งที่มีคุณค่าต่อการศึกษามาก มีหลายประเทศที่ได้นำเอาวิทยุไปใช้ประกอบการเรียนการสอนมาเป็นเวลานาน และพยายามปรับปรุงแก้ไขจนได้รับผลดี

๓. การใช้วิทยุเป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน จะช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ และกว้างขวางกว่าเดิมอยู่เสมอ ทั้งยังมีราคาถูกเมื่อเปรียบเทียบกับอุปกรณ์การสอนชนิดอื่น

๔. วิทยุโรงเรียนช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ เช่น ปัญหาความห่างไกลระหว่างแหล่งวิชา กับผู้เรียน และปัญหาการขาดแคลนครูผู้ชำนาญในการสอนวิชาต่าง ๆ

๕. การเรียนการสอน โดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องเข้าใจวิธีการ หลักจรรยาเกี่ยวกับการฟัง และปฏิบัติตามหลักวิธีที่ถูกต้อง จึงจะทำให้การเรียนการสอนโดยใช้วิทยุเป็นอุปกรณ์การสอนได้ผลอย่างเต็มที่.

วิธีดำเนินการค้นคว้า

ผู้เขียนได้ดำเนินการในการวิจัยครั้งนี้เป็นขั้น ๆ ดังนี้

การหาวัสดุประชากรสำหรับการวิจัย

ผู้เขียนได้ดำเนินการหาวัสดุประชากรสำหรับการวิจัยครั้งนี้ โดยสำรวจจำนวนโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่ที่รับฟังวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนประจำปีการศึกษา ๒๕๑๒ ซึ่งรับฟังรายการจากสถานีวิทยุ กวส.๒ จังหวัดแพร่ โดยสอบถามจำนวนโรงเรียน จำนวนครู ที่ใช้วิทยุโรงเรียน พร้อมทั้งรายชื่อและสถานที่ตั้งของโรงเรียนเหล่านั้นจากเจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียนของหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดแพร่ และจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการของหน่วยการศึกษาจังหวัดแพร่ ซึ่งปรากฏดังตารางข้างล่างนี้

ตาราง ๑. จำนวนโรงเรียนและครูโรงเรียนประถมศึกษาในเขตจังหวัดแพร่ ที่รับฟังวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนในปีการศึกษา ๒๕๑๒ จำแนกตามอำเภอ *

เลขที่	อำเภอ	จำนวนโรงเรียน	จำนวนครู
๑	เมืองแพร่	๑๖	๑๐๒
๒	สูงเม่น	๑๒	๘๘
๓	สอง	๘	๒๐
๔	ร่องกวาง	๖	๒๓
๕	เด่นชัย	๔	๓๘
๖	ลอง	๕	๒๐
๗	วังชิ้น	๑	๔
	รวม	๕๒	๒๖๕

* ข้อมูลนี้ได้จากบัญชีของเจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียน หน่วยงานศึกษานิเทศก์จังหวัดแพร่

จากตาราง ๑ จะเห็นว่าโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่ ที่รับใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ การสอน ประจำมีการศึกษา ๒๕๑๒ มีทั้งหมด ๕- โรงเรียนเท่านั้น และมีครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งสิ้น ๒๒๕ คน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้เขียนถือเป็นมวลประชากรทั้งหมดสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

ผู้เขียนใช้แบบสอบถามที่ สมศักดิ์ เจียมพระราชกิจ ได้ดัดแปลงและสร้างเสริมเติมไวจากแบบ ประเมินผล และแบบรายการการใช้วิทยุโรงเรียนของ Ohio State University เป็นเครื่องมือ ในการรวบรวมข้อมูล โดยได้ดัดและดัดแปลงข้อคำถามบางข้อที่เห็นว่าไม่เหมาะสมเสียใหม่ และ ได้เพิ่มคำถามบางข้อที่เห็นว่าเหมาะสมกับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในชนบท ซึ่งแบบสอบถามนี้ สมศักดิ์ เจียมพระราชกิจ ได้แก้ไขและปรับปรุงจนกระทั่งใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาได้อย่างได้ผลดีมาแล้ว แบบสอบถามนี้มี ๒ ชุด คือ

๑. แบบสอบถามสำหรับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน มี ๒ แบบ คือ แบบให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่มีคำตอบตรงกับความรู้สึกเห็นของผู้ตอบ และแบบเติมข้อความลงในช่องว่าง แบบสอบถาม ชุดหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นคำถามเกี่ยวกับรายละเอียดหรือสถานการณ์ทั่ว ๆ ไปของครูผู้ใช้ วิทยุโรงเรียน เป็นทวนว่า เกษ อายุ วุฒิ จำนวนปีที่เป็นครู จำนวนชั่วโมงที่สอนใน ๑ สัปดาห์ ให้ตอบโดยวิธีเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับลักษณะของครูวิทยุโรงเรียน

ตอนที่ ๒ เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียน แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

ส่วนที่ ๑ ถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนในท่านต่าง ๆ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับตัวครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการรับฟัง ปัญหาเกี่ยวกับบทเรียน และเวลาการออกอากาศ ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกอบรมและนิเทศ เป็นต้น ให้ตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับลักษณะของปัญหาที่พบ และให้เติมข้อความลงในช่องว่าง

^๑ Dale, Edgar., Audio-Visual Methods in Teaching, pp.289-290.

ส่วนที่ ๒ ตามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคเพิ่มเติมเกี่ยวกับส่วนที่ ๑ แต่ให้ตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่เป็นปัญหาตามระดับความมากน้อย และให้เติมข้อความลงในช่องว่าง

ตอนที่ ๓ เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนแมงออกเป็น ๒ ส่วน

ส่วนที่ ๑ ตามเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนด้านต่าง ๆ เช่น ความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการที่ออกอากาศ คุณค่าของวิทยุโรงเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน ความต้องการที่จะให้ทางโรงเรียนและหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์ประกอบการรับส่ง การสาธิตวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบ เป็นต้น ให้ตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ผนวกข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน และให้เติมข้อความลงในช่องว่าง

ส่วนที่ ๒ ตามเกี่ยวกับความต้องการและความคิดเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในด้านต่าง ๆ เช่น เกี่ยวกับส่วนที่ ๑ แต่ให้ตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างหลังข้อความที่เป็นความต้องการหรือความกีดกันตามระดับความมากน้อย และให้เติมข้อความลงในช่องว่าง

๒. แบบสอบถามสำหรับครูใหญ่หรือผู้บริหารโรงเรียน แมงออกเป็น ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ตามรายละเอียดเกี่ยวกับหัวผู้บริหารโรงเรียน เช่น เพศ อายุ วุฒิจำนวนปีที่ทำงานด้านบริหาร เป็นต้น ให้ตอบโดยขีดเครื่องหมายลงในช่องว่าง

ตอนที่ ๒ ตามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อวิทยุโรงเรียน ให้ตอบโดยเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามระดับความมากน้อยของการเห็นด้วย และให้เติมข้อความลงในช่องว่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้เขียนได้นำแบบสอบถามสำหรับครูวิทยุโรงเรียนไปแจกให้บุคลากรที่สนใจในการวิจัยด้วยตนเอง โดยนำไปมอบไว้กับครูใหญ่ หรือผู้บริหารโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อแจกแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนท่านละ ๑ ชุด และแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนอีก ๑ ชุด แล้วนักเวลาเก็บแบบสอบถาม

ในวันนั้น โดยใช้เวลาทำแบบสอบถามแต่ละประมาณ ๑ สัปดาห์ ผู้เขียนเป็นผู้รับผิดชอบไปกินด้วยตนเองที่โรงเรียนแต่ละแห่ง การเก็บรวบรวมข้อมูลปรากฏดังรายการข้างล่างนี้

ตาราง ๒. จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถามที่ให้ไว้	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	
		จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	๕๖	๕๖	๑๐๐
ครูวิทยุโรงเรียน	๒๖๕	๒๖๒	๙๘.๘๖
รวม	๓๒๑	๓๑๘	๙๙.๐๕

จากตาราง ๒ จะเห็นว่าแบบสอบถามที่มอบไว้ทั้งสิ้น ๓๒๑ ชุด ได้รับคืน ๓๑๘ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๕

แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน มอบไว้ ๕๖ ชุด ได้รับคืน ๕๖ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐

แบบสอบถามสำหรับครูวิทยุโรงเรียน มอบไว้ ๒๖๕ ชุด ได้รับคืน ๒๖๒ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๙๘.๘๖

การจักราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับแล้ว ผู้เขียนได้ดำเนินการวิเคราะห์กับข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

๑. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ เพื่อกำหนดข้อมูลที่ขาดหายไป
๒. วิเคราะห์ความถี่ของรายการต่าง ๆ เกี่ยวกับการทางสถิติที่เหมาะสม คือ

๒.๑ ข้อมูลที่เป็นแบบให้เขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง กระทำโดยหาความถี่

และหาอัตราส่วนร้อย

๒.๒ ข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า จักกระทำตามลำดับดังนี้

๒.๒.๑ หากความถี่ของแต่ละรายการ แล้วแปลงเป็นอัตราส่วนร้อยละ

๒.๒.๒ คูณอัตราส่วนร้อยละของแต่ละรายการนำหลักประจำของ ถึง

มากที่สุด = ๕

มาก = ๔

ปานกลาง = ๓

น้อย = ๒

น้อยที่สุด = ๑

ไม่มีเลย = ๐

๒.๒.๓ ผลลัพธ์ที่ได้จากข้อ ๕ ของข้อแต่ละข้อคำถาม เป็นค่าความสำคัญที่

ผู้ตอบประเมินในแต่ละรายการ

๒.๒.๔ จักอันดับค่าความสำคัญของแต่ละรายการที่ได้จากข้อ ๒.๒.๓

๒.๒.๕ พิจารณาหาความสำคัญว่าจะอยู่ในระดับใด โดยถือเกณฑ์ดังนี้

สำคัญมากที่สุด ๔๕๐ - ๕๐๐

สำคัญมาก ๓๕๐ - ๔๔๙.๙๙

สำคัญปานกลาง ๒๕๐ - ๓๔๙.๙๙

สำคัญน้อย ๑๕๐ - ๒๔๙.๙๙

สำคัญน้อยที่สุด ๑๐๐ - ๑๔๙.๙๙

๒.๓ แบบสอบถามที่เป็นแบบให้เติมขอความลงใจของว่างกระทำโดยจักรวบรวมเป็น
หมวดหมู่ แล้วหาความถี่และอัตราส่วนร้อยละ

^๑ Best, John W., Research in Education, pp.188 - 190.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้เขียนได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลความคำกับหัวข้อต่อไปนี้

๑. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง
๒. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
๓. ความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียน

ประกอบ

๔. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ

๑. ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างของการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย

ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน	จำนวน	๒๒๒	คน
ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	๕๖	คน

การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความจากวิทยุโรงเรียน

๑.๑ เพศ

ในการวิเคราะห์เรื่องนี้ ผู้เขียนหาความถี่และอัตราส่วนร้อยละของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งปวงรายละเอียดยกตามตารางต่อไปนี้

ตาราง ๓ จำนวนครูวิทยุโรงเรียน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	การร้อยละ
ชาย	๑๑๗	๕๔.๖๒
หญิง	๑๐๕	๔๕.๓๘
รวม	๒๒๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เป็นเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เป็นเพศชาย กล่าวคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓๔ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เป็นเพศชายคิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๖

๑.๒ อายุ

จากการวิเคราะห์เรื่องอายุของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ปรากฏความถี่และอัตราส่วนร้อยละตามตารางต่อไปนี้

ตาราง ๔ จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
-ต่ำกว่า ๒๐ ปี	๕	๑.๔๑
- ๒๐ - ๒๔ ปี	๓๐	๒๖.๓๑
- ๒๕ - ๒๙ ปี	๖๖	๒๕.๑๔
- ๓๐ - ๓๔ ปี	๕๖	๑๕.๘๕
- เกินกว่า ๓๔ ปี	๖๕	๒๖.๓๔
รวม	๒๒๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔ จะเห็นว่าครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีอายุระหว่าง ๒๐ - ๒๔ ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๓๑ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีอายุเกินกว่า ๓๔ ปี คือ ร้อยละ ๒๖.๓๔ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีอายุน้อยกว่า ๒๐ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๑.๔๑

๑.๓ ประสิทธิภาพในการเป็นครู

การวิเคราะห์เรื่องประสิทธิภาพในการเป็นครูของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ผู้เขียนหาความถี่และอัตราส่วนร้อยละเอื้อจากตารางต่อไปนี้

ตาราง ๕ จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในการเป็นครู

ประสบการณ์ในการเป็นครู	จำนวน	ร้อยละ
- น้อยกว่า ๕ ปี	๘๕	๓๒.๔๔
- ระหว่าง ๕ - ๑๐ ปี	๘๓	๓๓.๒๑
- เกินกว่า ๑๐ ปี	๕๐	๓๔.๓๔
รวม	๒๑๘	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๕ จะเห็นว่าจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูเกินกว่า ๑๐ ปี มีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๓๔ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูระหว่าง ๕ - ๑๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๒๑ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการเป็นครูน้อยกว่า ๕ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๓๒.๔๔

๑.๔ วุฒิ

ในการวิเคราะห์เรื่องนี้ ผู้เขียนหาความถี่และอัตราส่วนร้อยละของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน โดยจำแนกตามวุฒิ ซึ่งรายละเอียดทั้งปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๖ จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามวุฒิ

วุฒิของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
— ม.ก. ๓ หรือเทียบเท่า	๓๖	๑๓.๗๔
— ม.ค. ๕, ป.กศ. หรือเทียบเท่า	๑๐๕	๔๑.๖๐
— ป.ม., อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	๑๑๐	๔๑.๕๕
— ปริญญาตรี	๕	๑.๙๑
— ปริญญาโท	—	—
— ไม่ระบุ	๒	๐.๗๖
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๖ จะเห็นว่าครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีวุฒิปะกับ ป.บ., อนุปริญญา หรือเทียบเท่า มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๕๕ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีวุฒิปะกับ ม.ค.๕, ป.กศ. หรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๖๐ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีวุฒิปะกับ ปริญญาตรี มีจำนวนน้อยที่สุด คือเพียงร้อยละ ๑.๙๑ และไปปรากฏว่า มีครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีวุฒิปะกับปริญญาโทเลย

๑.๕ วิชาที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

รายละเอียดความถี่และอัตราส่วนร้อยละของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนจำแนกตามวิชาที่สอน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๙ ความถี่ของคำตอบของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เกี่ยวกับวิชาที่ใช้วิทยุโรงเรียน
ประกอบการสอน

วิชาที่สอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบ	ความถี่	ร้อยละ
- ภาษาอังกฤษ	๘๕	๒๐.๑๕
- สังคมศึกษา	๑๒๖	๒๘.๕๘
- ชีววิทยาและคณิตศาสตร์	๒๑๔	๕๐.๘๓
รวม	๔๒๕ *	๑๐๐.๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๙ จะเห็นว่า วิชาที่ครูสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบมากที่สุดคือ วิชาชีววิทยาและคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๓ รองลงมาคือ วิชาสังคมศึกษา มีร้อยละ ๒๘.๕๘ ส่วนวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ครูสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๒๐.๑๕

๑.๖ ระยะเวลาที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

ความถี่และอัตราส่วนร้อยละของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ดังปรากฏรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๔ จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามระยะเวลาที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ
การสอน

ระยะเวลาที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน	จำนวน	การร้อยละ
- เพิ่งเริ่มใช้	๔๓	๓๕.๕๐
- ๑ - ๓ ปี	๑๖๔	๔๔.๒๔
- เกินกว่า ๓ ปี	๔๐	๑๕.๒๖
รวม	๒๖๗	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบระหว่าง ๑ - ๓ ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๒๔ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เพิ่งเริ่มใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน มีร้อยละ ๓๕.๕๐ ส่วนครูที่มีประสบการณ์ในการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบเกินกว่า ๓ ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๑๕.๒๖

๑.๓ จำนวนชั่วโมงที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนสอนต่อสัปดาห์

ความดีและการร้อยละของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับจำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์
ปรากฏรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๕ จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงที่สอนต่อสัปดาห์	จำนวน	การร้อยละ
- น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง	๒๕	๘.๕๔
- ๑๕ - ๑๘ ชั่วโมง	๔๔	๑๘.๑๐
- ๑๘ - ๒๒ ชั่วโมง	๔๒	๑๖.๐๓
- เกินกว่า ๒๒ ชั่วโมง	๑๕๖	๕๕.๓๓
รวม	๒๖๗	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๙ แสดงให้เห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีชั่วโมงสอนเกินกว่าสัปดาห์ละ ๒๒ ชั่วโมง มีจำนวนมากที่สุด คือร้อยละ ๕๕.๓๓ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีชั่วโมงสอนระหว่าง ๑๕ - ๑๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙๐ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีชั่วโมงสอนน้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อสัปดาห์มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ ๔.๕๔

๑.๔ การสอนวิชาอื่นนอกจากวิชาที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ

ในการวิเคราะห์เรื่องนี้ ผู้เขียนหาความถี่และการร้อยละของจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ทั้งปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๑๐ จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ว่าแนกตามหน้าที่ในการสอน

หน้าที่เกี่ยวกับการสอน	จำนวน	การร้อยละ
- สอนเฉพาะวิชาที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน	๒๓	๒๔.๐๕
- สอนวิชาอื่น ๆ อีก	๑๔๔	๗๕.๙๕
รวม	๒๖๗	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๑๐ แสดงว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่จะสอนวิชาอื่น ๆ นอกเหนือไปจากวิชาที่สอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบอีก คือ มีร้อยละ ๗๕.๙๕ รองจากจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่สอนเฉพาะวิชาที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบนั้นมีจำนวนน้อยกว่า คือ ร้อยละ ๒๔.๐๕

๑.๕ การทำหน้าที่อื่นนอกจากการสอน

รายละเอียดเกี่ยวกับความถี่และการร้อยละของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในด้านการทำหน้าที่อื่นนอกจากการสอน ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๑๑ จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน จำแนกตามการกระทำหน้าที่นอกเหนือจากการสอน

ประเภทของการทำหน้าที่	จำนวน	ค่าตอบแทน
- ทำหน้าที่ทางการสอนเพียงอย่างเดียว	๕๔	๒๓.๒๗
- ทำหน้าที่นอก	๒๐๓	๗๖.๗๓
รวม	๒๕๗	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๑๑ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่นอกจากจะทำหน้าที่ทางการสอนแล้ว ยังทำหน้าที่อื่นอีก คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๗๓ ของจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด สำหรับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ทำหน้าที่ทางการสอนเพียงอย่างเดียวมีเพียงร้อยละ ๒๓.๒๗

๑.๑๐ ประเภทของงานที่ครูวิทยุโรงเรียนทำ นอกเหนือจากการสอน
 กว้างๆ และการย่อยลงเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏตามตารางต่อไปนี้

ตาราง ๑๒ จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ทำหน้าที่นอกเหนือจากการสอนแยกตามประเภทของงานที่ทำ

ประเภทของงานที่ทำ	จำนวน	ค่าตอบแทน
- เป็นงานที่ต้องรับผิดชอบประจำ	๑๖๑	๗๒.๒๐
- เป็นงานที่รับผิดชอบเป็นครั้งคราว	๕๔	๒๔.๒๒
- ไม่ระบุ	๔	๓.๕๘
รวม	๒๑๙	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๑๒ จะเห็นว่า ในจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ทำหน้าที่อื่นนอกเหนือจากการสอนนั้น ส่วนมากต้องทำงานที่รับผิดชอบประจำ ถือเป็นเรื่อง ๗๒.๒๐ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่รับผิดชอบงานอื่นเพียงครั้งคราวมีจำนวนน้อยกว่า คือร้อยละ ๒๔.๒๒

๒. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

ในการวิเคราะห์หัวข้อนี้ ผู้เขียนแบ่งปัญหาและอุปสรรคออกเป็น ๒ หมวด และได้ทำการวิเคราะห์ตามลำดับหมวดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ๒.๑ ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการรับฟัง
- ๒.๒ ปัญหาเกี่ยวกับตัวครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
- ๒.๓ ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เรียนกับรายการวิทยุโรงเรียน
- ๒.๔ ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการรับฟัง
- ๒.๕ ปัญหาเกี่ยวกับเขตโรงเรียนและเวลาการออกอากาศ
- ๒.๖ ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกอบรมและนิเทศ

๒.๑ ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการรับฟัง

ผู้เขียนได้หาความถี่และร้อยละของจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แสดงความถี่เห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน เช่น บัตรคำ แผนภูมิ รูปภาพ สิ่งจำลอง เป็นต้น รายละเอียดปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๑๓ ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบขณะใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

การใช้อุปกรณ์ประกอบารรับฟัง	ความถี่	ร้อยละ
- ใ้มองเป็นครั้งคราว	๒๐๔	๗๑.๘๗
- ใช้ทุกครั้ง	๒๓	๘.๗๘
- ไม่เคยใช้เลย	๓๕	๑๓.๓๕
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๑๓ แสดงว่า ในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนนั้น ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่อุปกรณ์นั้น ๆ ประกอบการรับฟังเป็นครั้งคราวมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๗๘ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ไม่เคยใช้อุปกรณ์ประกอบเลย มีร้อยละ ๑๓.๓๕ สำหรับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ใช้อุปกรณ์ประกอบทุกครั้งและรับฟังวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนนั้นมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๘.๘๘

ตาราง ๑๔ สภาพปัญหาที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนประสบในการใช้อุปกรณ์ประกอบขณะรับฟังวิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

สภาพปัญหาที่ประสบ	ความถี่	ร้อยละ
- ประสบทางแต่ไม่บ่อยนัก	๑๕๗	๗๕.๑๕
- ประสบปัญหาทุกครั้ง	๓๕	๑๓.๓๖
- ไม่เคยประสบปัญหาเลย	๓๐	๑๑.๔๙
รวม	๒๒๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๑๔ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ประสบปัญหาบ้างแต่ไม่บ่อยนักในการใช้อุปกรณ์ประกอบขณะรับฟังวิทยุโรงเรียนมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๑๕ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ประสบปัญหาทุกครั้งที่ใช้อุปกรณ์ประกอบขณะรับฟังวิทยุโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๖ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ไม่เคยประสบปัญหาเลยในการใช้อุปกรณ์ประกอบขณะรับฟังวิทยุโรงเรียนมีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๑๑.๔๙

ตาราง ๑๕ สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนไม่ใช้อุปกรณ์อื่นๆ ประกอบในเวลารับฟังวิทยุโรงเรียนไปพร้อมกับที่ที่มีการรับฟังวิทยุโรงเรียนเสนอแนะ

ประเภทของสาเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
- ไม่สามารถหาอุปกรณ์ประกอบไปพร้อมกับ คู่มือการรับฟังเสนอแนะ	๒๔๔	๗๖.๔๕
- ขาดความรู้ที่จะใช้อุปกรณ์	๓๗	๑๑.๒๒
- คิดว่าไม่เกี่ยวข้องกับใครเลย	๓๘	๑๑.๔๕
รวม	๓๑๙ *	๑๐๐.๐๐

* กอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๑๕ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ไม่สามารถหาอุปกรณ์ประกอบไปพร้อมกับคู่มือการรับฟังเสนอแนะมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๔๕ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่คิดว่าไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบการรับฟังก็ลงเอยเหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๔๕ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ไม่ใช้อุปกรณ์ประกอบการรับฟังเพราะขาดความรู้ที่จะใช้อุปกรณ์นั้นๆ ตามที่คู่มือการรับฟังเสนอแนะมีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๑๑.๒๒

ตาราง ๑๖ ค่าเฉลี่ยที่ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนไม่สามารถจะหาอุปกรณ์ประกอบการรับฟังวิทยุ
โรงเรียนโคกกรบตามที่มีเรื่องการรับฟังเสนอแนะ

ประเภทของสาเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
- ไม่มีอุปกรณ์ในโรงเรียน	๑๒๐	๕๒.๐๐
- อุปกรณ์ที่มีในโรงเรียนแต่ใช้เพียงพอ	๑๒๕	๓๒.๘๑
- ใกล้เคียงวัสดุที่จะไปหามา	๖๖	๑๑.๓๒
- ขาดความรู้ที่จะสร้างอุปกรณ์ขึ้นมาเอง	๓๐	๗.๘๗
รวม	๓๔๑*	๑๐๐.๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๑๖ จะเห็นว่า ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่ไม่สามารถจะหาอุปกรณ์ประกอบการรับฟังวิทยุโรงเรียนโคกกรบตามที่มีเรื่องการรับฟังเสนอแนะ เหตุเพราะไม่มีอุปกรณ์ในโรงเรียน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๐๐ สาเหตุรองลงมาคือ อุปกรณ์ที่มีในโรงเรียนแต่ใช้ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๘๑ ส่วนสาเหตุที่ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนไม่สามารถจะหาอุปกรณ์ประกอบโคกกรบเพราะขาดความรู้ที่จะสร้างอุปกรณ์ขึ้นมาเอง มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗.๘๗

- ๑) ตาราง ๑๗ การแก้ปัญหาของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในกรณีที่ไม่สามารถจะหาอุปกรณ์ประกอบในเวรารับฟังรายการวิทยุโรงเรียนได้ครบตามที่คู่มือการรับฟังเสนอแนะ

วิธีแก้ได้หา	ความถี่	การร้อยละ
- ทำอุปกรณ์ขึ้นมาเอง	๑๐๒	๒๔.๔๔
- ไขเทปที่หาได้	๐๕๖	๔๒.๒๐
- ไม่ใช้อุปกรณ์ใด ๆ ประกอบ	๘๗	๒๕.๑๕
- ไม่รับฟังรายการนั้น	๑๑	๓.๑๗
รวม	๓๕๖ *	๑๐๐.๐๐

* ตอบไข่มากกว่า ๑ ภาคอบ

๖) ตาราง ๑๘ จะเห็นว่าในกรณีที่ไม่สามารถจะหาอุปกรณ์ประกอบการรับฟังได้ครบตามที่คู่มือวิทยุโรงเรียนเสนอแนะไว้ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่แก้ปัญหาโดยการใช้อุปกรณ์ประกอบที่หาได้ ซึ่งร้อยละ ๔๒.๒๐ ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด รองลงมาคือครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แก้ปัญหาโดยการทำอุปกรณ์ขึ้นมาเอง มีจำนวนร้อยละ ๒๔.๔๔ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แก้ปัญหาโดยการไม่รับฟังรายการนั้น มีจำนวนร้อยละ ๓.๑๗

๒.๒ ปัญหาเกี่ยวกับตัวครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

ผู้เขียนหาความถี่และค่าร้อยละของคำตอบของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในด้านตัวครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ถึงปรากฏร้อยละเฉลี่ยในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๑๘ ลักษณะการเตรียมการสอนของครูผู้วิจัยวิทยุโรงเรียน

ลักษณะการเตรียมการสอน	ความถี่	ร้อยละ
- เตรียมทุกครั้งที่สอน	๑๓๑	๕๒.๒๕
- เตรียมเกือบทุกครั้งที่สอน	๓๕	๒๘.๖๓
- ไม่ค่อยเตรียมเป็นส่วนมาก	๔๕	๑๙.๑๘
- ไม่เคยเตรียมการสอนเลย	๕	๑.๕๐
รวม	๒๒๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๑๘ จะเห็นว่า ครูผู้วิจัยวิทยุโรงเรียนที่เตรียมการสอนทุกครั้งที่สอนมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๒๕ รองลงมาคือ ครูผู้วิจัยวิทยุโรงเรียนที่เตรียมการสอนเกือบทุกครั้งที่สอน มีร้อยละ ๒๘.๖๓ ส่วนครูผู้วิจัยวิทยุโรงเรียนที่ไม่เคยเตรียมการสอนเลยมีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ ๑.๕๐ เท่านั้น

ตาราง ๑๙ สาเหตุที่ครูผู้วิจัยวิทยุโรงเรียนไม่สามารถเตรียมการสอนได้ครบทุกครั้งที่สอน

ประเภทของสาเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
- ไม่มีเวลาพอที่จะเตรียมการสอน	๑๐๘	๕๒.๔๓
- มีงานรับผิดชอบอื่นที่สำคัญกว่า	๘๓	๔๐.๓๐
- สอนมานานแล้ว คิดว่าไม่จำเป็นต้องเตรียมการสอนก็ได้	๑๕	๗.๒๗
รวม	๒๐๖ *	๑๐๐.๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๑๙ จะเห็นว่าค่าหาค่าครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนไม่สามารถเตรียมการสอนได้ครบทุกครั้งก่อนสอนประการสำคัญที่สุด เพราะไม่พอเวลาพอที่จะเตรียมการสอน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๕๓ สำหรับรองลงมาเพราะมีงานรับผิดชอบอื่นที่สำคัญกว่า มีร้อยละ ๔๐.๓๐ และสาเหตุที่ครูไม่เตรียมการก่อนใดครบทุกครั้งก่อนสอนเพราะคิดว่าสอนมานานแล้ว ไม่จำเป็นต้องเตรียมการสอนก็ได้ มีจำนวนน้อยที่สุด คือร้อยละ ๗.๒๗

ตาราง ๒๐ การเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมก่อนที่จะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน

ประเภทของการเตรียมตัวนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- เตรียมทุกครั้งที่รับฟัง	๑๒๒	๕๕.๔๐
- เตรียมเกือบทุกครั้งที่รับฟัง	๘๕	๓๖.๘๕
- ไม่ได้เตรียมเป็นส่วนมาก	๘๒	๑๕.๘๕
- ไม่เคยเลย	๓	๑.๔๐
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๐ จะเห็นว่าครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมก่อนที่จะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนทุกครั้งมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๔๐ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เตรียมตัวนักเรียนเกือบทุกครั้งที่รับฟังรายการ มีร้อยละ ๓๖.๘๕ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ไม่เคยเตรียมตัวนักเรียนเลยก่อนที่จะรับฟังรายการมีจำนวนน้อยที่สุด คือมีเพียงร้อยละ ๑.๔๐

ตาราง ๒๑ สาเหตุที่ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนไม่สามารถเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมทุกครั้ง
ก่อนที่จะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน

ประเภทของสาเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
- ไม่มีเวลาพอ	๓๘	๒๗.๒๗
- เห็นว่าไม่จำเป็นต้องเตรียม	๑๓	๘.๕๕
- ขาดอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบบทเรียน	๑๑๕	๘๐.๐๗
- นักเรียนไม่สนใจเท่าที่ควร	๒๕	๘.๘๗
- รายการนั้นนักเรียนยังไม่ถึง	๕๘	๑๙.๒๘
รวม	๒๘๖ *	๑๐๐.๐๐

* ควบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากรายการ ๒๑ จะเห็นว่า สาเหตุที่ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนไม่สามารถเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมทุกครั้งที่รับฟังรายการวิทยุโรงเรียนเพราะขาดอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบบทเรียน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๐๗ สาเหตุรองลงมาเพราะครูไม่มีเวลาพอที่จะเตรียมตัวนักเรียน มีร้อยละ ๒๗.๒๗ ส่วนสาเหตุที่ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนไม่สามารถเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมก่อนจะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน เพราะเห็นว่า ไม่จำเป็นต้องเตรียม มีจำนวนน้อยที่สุด ก็คือร้อยละ ๘.๕๕

ตาราง ๒๒ การรับฟังรายการชั่วโมงครู* ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

การรับฟังรายการชั่วโมงครู	ความถี่	การร้อยละ
- ได้ฟังทุกรายการ	๑๗	๖.๕๐
- ได้ฟังเกือบทุกรายการ	๘๖	๓๒.๘๓
- ไม่ได้ฟังเป็นส่วนมาก	๑๑๔	๔๓.๕๑
- ไม่เคยฟังเลย	๔๕	๑๗.๑๖
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

ชั่วโมงครู* หมายถึง ช่วงเวลาที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (กองเผยแพร่การศึกษาเด็ก) จัดรายการออกอากาศสำหรับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยเฉพาะ รายการที่ออกอากาศจะแนะวิธีสอนนักเรียนต่าง ๆ ของรายการวิทยุโรงเรียนเพื่อให้ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนได้เตรียมตัวและสอนได้ถูกต้อง รายการนี้จะออกอากาศ ณ สถานีวิทยุศึกษา กรุงเทพมหานคร ในช่วงเวลาที่ปิดเวลาราชการ

จากตาราง ๒๒ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ไม่ได้ฟังรายการชั่วโมงครูเป็นส่วนมาก มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๕๑ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ได้ฟังรายการชั่วโมงครูเกือบทุกรายการ มีร้อยละ ๓๒.๘๓ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ได้ฟังรายการชั่วโมงครูทุกรายการ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๖.๕๐

ตาราง ๒๓ สาเหตุที่ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนไม่สามารถรับแจ้งรายการชั่วโมงครูไ้กรบ
ทุกรายการ

ประเภทของสาเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
- ไม่มีเวลาเพียงพอ	๘๓	๒๔.๒๗
- ไม่มีเครื่องรับฟัง	๗๕	๒๒.๑๐
- รายการชั่วโมงครูตรงกับเวลาที่ต่องทำงานอื่น	๑๗๔	๕๐.๘๘
- เห็นว่าไม่จำเป็นและให้ประโยชน์น้อย	๖	๑.๗๕
รวม	๓๔๒ *	๑๐๐.๐๐

* คอบไ้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๒๓ จะเห็นว่า สาเหตุที่ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนไม่สามารถรับแจ้งรายการชั่วโมงครูไ้กรบทุกรายการเพราะรายการชั่วโมงครูตรงกับเวลาที่ต่องทำงานอื่น มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๘๘ สาเหตุรองลงมาคือ ไม่มีเวลาเพียงพอ ที่จะรับแจ้งรายการชั่วโมงครู มีร้อยละ ๒๔.๒๗ ส่วนครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่ไม่ได้รับฟังชั่วโมงครูกรบทุกรายการเพราะเห็นว่าไม่จำเป็นและให้ประโยชน์น้อยนั้นมีจำนวนน้อยที่สุด คือมีเพียงร้อยละ ๑.๗๕

ตาราง ๒๔ ความรู้สึกของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเมื่อเข้ารับหน้าที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

ประเภทของความรู้สึก	ความถี่	ร้อยละ
- พอใจมาก	๑๓๘	๔๔.๘๖
- เฉย ๆ	๗๐	๒๖.๗๒
- หนักใจ แด่ของรับ	๕๔	๒๔.๔๒
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๔ จะแสดงให้เห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่รู้สึกพอใจมากเมื่อเข้ารับหน้าที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘๖ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่รู้สึกเฉย ๆ เมื่อเข้ารับหน้าที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน มีร้อยละ ๒๖.๗๒ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่รู้สึกหนักใจในแด่ของรับหน้าทั้น มีจำนวนน้อยที่สุด คิดร้อยละ ๒๔.๔๒

ตาราง ๒๕ สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนรับหน้าที่เป็นครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

ประเภทของสาเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
- สมัครใจรับหน้าที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน	๑๗๔	๕๗.๒๔
- ผู้บังคับบัญชาเจาะจงตัว	๕๕	๓๑.๒๕
- ใ้รับการคัดเลือกให้เป็นครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน	๓๕	๑๑.๕๑
รวม	๓๐๔*	๑๐๐.๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากการวาง ๒๕ จะเห็นว่า สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนรับหน้าที่เป็นครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เพราะสมัครใจมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๒๔ รองลงมาคือ เพราะผู้บังคับบัญชาเจาะจงตัวให้ทำหน้าที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน มีร้อยละ ๓๐.๒๕ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่รับหน้าที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเพราะได้รับการคัดเลือกมีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๑๑.๕๑

๒.๓ ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เรียนกับรายการวิทยุโรงเรียน

ผู้เขียนหาความถี่และการร้อยละของคำตอบของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาคำนักเรียนที่เรียนที่เรียนกับรายการวิทยุโรงเรียน รายละเอียดต่าง ๆ ปรากฏในการวางต่อไปนี้

การวาง ๒๖ จำนวนนักเรียนที่เรียนกับรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้ง

จำนวนนักเรียน	ความถี่	การร้อยละ
- ต่ำกว่า ๒๐ คน	๑๕	๕.๓๓
- ระหว่าง ๒๐ - ๓๐ คน	๘๖	๓๒.๘๓
- ระหว่าง ๓๑ - ๔๐ คน	๑๑๒	๔๒.๗๕
- เกินกว่า ๔๐ คน	๔๕	๑๘.๐๙
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากการวาง ๒๖ จะเห็นว่าครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่สอนนักเรียนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบร้อยละ ๓๑ - ๔๐ คน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๗๕ ช่วงจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่สอนนักเรียนครั้งละ ๒๐ - ๓๐ คน มีร้อยละ ๓๒.๘๓ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่สอนนักเรียนครั้งละต่ำกว่า ๒๐ คน มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๕.๓๓

ตาราง ๒๗ ความสนใจของนักเรียนขณะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน

ลักษณะความสนใจของนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- ส่วนมากสนใจฟังเป็นอย่างดี	๑๗๑	๖๕.๒๗
- ส่วนมากไม่สนใจฟัง	๒๐	๗.๖๔
- ผู้สนใจกับผู้ที่ไม่สนใจฟังมีจำนวนเท่า ๆ กัน	๗๑	๒๗.๐๙
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๗ จะเห็นว่า ขณะที่ได้รับฟังรายการวิทยุโรงเรียนประกอบการเรียนการสอนอยู่นั้น ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่สังเกตเห็นว่า นักเรียนส่วนมากสนใจฟังเป็นอย่างดี คือ ร้อยละ ๖๕.๒๗ ซึ่งจากจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่สังเกตเห็นว่า นักเรียนที่สนใจกับที่ไม่สนใจฟังมีจำนวนเท่า ๆ กัน มีร้อยละ ๒๗.๐๙ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่สังเกตเห็นว่า นักเรียนส่วนมากไม่สนใจฟังรายการวิทยุโรงเรียน มีจำนวนน้อยที่สุด คือมีร้อยละ ๗.๖๔ เท่านั้น

ตาราง ๒๘ ความสามารถของนักเรียนในการเรียนจากรายการวิทยุโรงเรียน

ระดับความสามารถของนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- อยู่ในเกณฑ์สูง	๗	๒.๖๗
- อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง	๒๒๙	๘๗.๔๐
- อยู่ในเกณฑ์ต่ำ	๒๖	๙.๙๓
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๔ แสดงให้เห็นว่า จากการสังเกตนักเรียนขณะที่เรียนจากรายการวิทยุโรงเรียนนั้น ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นวาระกับความสามารถของนักเรียนในการเรียนจากรายการวิทยุโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ ๘๗.๔๐ ของจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นวาระกับความสามารถของนักเรียนในการเรียนจากรายการวิทยุโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ คือมีร้อยละ ๔.๕๓ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นวาระกับความสามารถของนักเรียนในการเรียนจากรายการวิทยุโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ ๒.๖๗ เท่านั้น

ตาราง ๒๕ ความแตกต่างในความสามารถของนักเรียนในการเรียนจากรายการวิทยุโรงเรียน

ความแตกต่างในความสามารถของนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- แยกต่างกันอย่างมาก	๗๓	๒๗.๘๖
- แยกต่างกันอย่างเล็กน้อย	๑๘๕	๗๒.๑๔
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๕ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่สังเกตพบว่า นักเรียนในชั้นที่ตนเองสอนมีความสามารถในการเรียนจากรายการวิทยุโรงเรียนแตกต่างกันเพียงเล็กน้อยมีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ ๗๒.๑๔ ของจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด ส่วนครูที่สังเกตพบว่า นักเรียนในชั้นที่ตนเองสอนมีความสามารถในการเรียนจากรายการวิทยุโรงเรียนแตกต่างกันมากนั้นมีจำนวนน้อยกว่า คือ ร้อยละ ๒๗.๘๖

๒.๔ ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการรับฟังวิทยุโรงเรียน

ผู้เขียนหาความถี่และการร้อยละของคำตอบของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาสภาพการรับฟังวิทยุโรงเรียน ดังปรากฏรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๓๐ ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับจำนวนเครื่องรับวิทยุที่ใช้ในการ
รับฟังรายการวิทยุโรงเรียน

จำนวนเครื่องรับวิทยุ	ความถี่	ค่าร้อยละ
- มีเพียงพอ	๒๔	๕.๑๖
- ไม่มีเพียงพอ	๒๓๘	๕๐.๘๔
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓๐ แสดงให้เห็นว่า ครูผู้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ยังมีเครื่องรับวิทยุไม่เพียงพอ
คือมีจำนวนถึงร้อยละ ๕๐.๘๔ ของจำนวนครูผู้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด ส่วนครูผู้วิทยุโรงเรียน
ที่แจ้งว่า มีเครื่องรับวิทยุเพียงพอมีจำนวนน้อยมาก คือ มีเพียงร้อยละ ๕.๑๖

ตาราง ๓๑ ความเห็นของครูผู้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับสมรรถภาพของเครื่องรับวิทยุ
ที่ใช้อยู่

สมรรถภาพในการรับของเครื่องรับวิทยุ	ความถี่	ค่าร้อยละ
- รับฟังได้ชัดเจน	๑๑๕	๔๓.๘๙
- รับฟังได้ แต่ไม่ชัดเจน	๑๒๒	๔๖.๕๗
- บางครั้งรับฟังไม่ได้	๒๕	๙.๕๔
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓๑ จะเห็นว่าครูผู้วิทยุโรงเรียนที่แจ้งว่า เครื่องรับวิทยุที่ใช้ในการรับฟัง
รายการวิทยุโรงเรียนประกอบการเรียนการสอนนั้น มีสมรรถภาพในการรับพอรับฟังได้ แต่ไม่ชัดเจนมี

ว่าจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๗ รองลงมาก็คือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แจ้งว่า เครื่องรับวิทยุที่ตนเองมีอยู่ส่งผลกระทบต่อการใช้วิทยุในการรับฟังได้ชัดเจน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘๔ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แจ้งว่า เครื่องรับวิทยุที่ตนเองมีอยู่ส่งผลกระทบต่อการใช้วิทยุในการรับฟังไม่ได้ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๙.๕๘

ตาราง ๓๒ ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับสถานที่ที่ใช้ในการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน

สถานที่รับฟังวิทยุโรงเรียน	ความถี่	ค่าร้อยละ
- ฟังในห้องเรียนธรรมดา	๒๓๒	๖๘.๔๓
- ฟังในห้องที่จัดไว้โดยเฉพาะ	๑๐	๒.๙๘
- ฟังในห้องประชุม	๑๐	๒.๙๕
- ฟังนอกอาคารเรียน	๑๘	๕.๓๑
- ย้ายนักเรียนไปฟังร่วมกับคนอื่น	๒๙	๒๐.๓๖
รวม	๓๓๙ *	๑๐๐.๐๐

* คอยไปมากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๓๒ จะเห็นว่าในการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนประกอบการเรียนการสอนนั้น ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่จัดให้นักเรียนรับฟังในห้องเรียนธรรมดามีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๓ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่พานักเรียนของตนไปฟังร่วมกับคนอื่น มีร้อยละ ๒๐.๓๖ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่จัดให้นักเรียนรับฟังในห้องที่จัดไว้สำหรับรับฟังวิทยุโรงเรียนโดยเฉพาะกับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่จัดให้นักเรียนรับฟังในห้องประชุม มีจำนวนเท่ากัน และมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ

ตาราง ๓๓ ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เกี่ยวกับความชัดเจนในการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน

เสียงรบกวนจากภายนอกขณะรับฟัง	ความถี่	การร้อยละ
- ไม่มี	๓๔	๑๒.๕๘
- มีบ้าง แต่ไม่รบกวนมากนัก	๒๐๓	๗๖.๔๘
- มีเสียงรบกวนมาก	๒๕	๙.๕๔
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓๓ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แจ้งว่า สภาพการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนที่มีเสียงรบกวนบ้าง แต่ไม่มากนักมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๔๘ รองลงมาได้แก่สภาพการรับฟังที่ไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอกเลย มีร้อยละ ๑๒.๕๘ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แจ้งว่าสภาพการรับฟังวิทยุโรงเรียนที่มีเสียงรบกวนมาก มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๙.๕๔

ตาราง ๓๔ ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เกี่ยวกับเสียงรบกวนจากคลื่นของสถานีวิทยุแห่งอื่น

เสียงรบกวนจากคลื่นของสถานีอื่น	ความถี่	การร้อยละ
- ไม่มี	๑๒๐	๕๕.๘๐
- มีบ้าง แต่ไม่รบกวนมากนัก	๑๓๕	๕๑.๕๓
- มีเสียงรบกวนมาก	๗	๓.๖๗
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓๔ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แจ้งว่าจะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนประกอบการเรียนการสอนนั้นมีเสียงรบกวนจากคลื่นของสถานีวิทยุแห่งอื่นบ้าง แต่ไม่มากนัก มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๕๓ รองลงมาได้แก่ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แจ้งว่า ขณะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนนั้นไม่มีเสียงรบกวนจากคลื่นของสถานีวิทยุแห่งอื่นเลย คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔๐ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่แจ้งว่า ขณะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนนี้เสียงรบกวนจากคลื่นของสถานีวิทยุแห่งอื่นมาก มีจำนวนน้อยที่สุด คิดร้อยละ ๒.๖๗

ตาราง ๓๕ จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเองตามลำพัง

การเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังตามลำพัง	ความถี่	การร้อยละ
- ไม่เคย	๒๒๒	๔๔.๔๓
- เคย แ่่นาน ๆ ครั้ง	๓๗	๑๔.๑๒
- เคย บ่อยครั้ง	๓	๑.๑๕
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓๕ จะเห็นว่าในการรับฟังวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนนั้น ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ไม่เคยเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเองตามลำพัง มีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ ๔๔.๔๓ ของจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด รองลงมาได้แก่ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เคยเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเองตามลำพัง แ่่นาน ๆ ครั้งมีร้อยละ ๑๔.๑๒ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เคยเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเองบ่อยครั้งนั้นมีจำนวนน้อยที่สุด คือมีเพียงร้อยละ ๑.๑๕ ของจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด

ตาราง ๓๖ สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเองตามลำพัง

ประเภทของสาเหตุ	ความถี่	ร้อยละ
- ต้องทำงานอื่นในระยะเวลาเดียวกัน	๒๐	๕๖.๒๐
- ต้องสอนแทนครูอื่นในชั้นเรียน	๑๕	๑๓.๕๒
- ป่วย	๑๑	๑๐.๓๘
- ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนประจำชั้นนั้นไปมา จำต้อง เขาทำหน้าที่แทน	๑๖	๑๕.๑๐
รวม	๑๐๒ *	๑๐๐.๐๐

* คอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๓๖ จะเห็นว่า สาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเองตามลำพัง เพราะต้องทำงานอื่นในระยะเวลาเดียวกัน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๒๐ สาเหตุรองลงมาได้แก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนต้องสอนแทนครูคนอื่นในชั้นเรียน จึงต้องเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเองตามลำพัง มีร้อยละ ๑๕.๑๐ ส่วนสาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเองตามลำพังเพราะป่วย มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๓๘

ตาราง ๓๗ วิธีปฏิบัติของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจหรือปฏิบัติตามไม่ได้
ขณะที่รับฟังรายการวิทยุโรงเรียน

วิธีปฏิบัติ	ความถี่	การร้อยละ
- รับอธิบายและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตามทันที	๘๐	๓๐.๕๓
- รอจนจบรายการแล้วจึงอธิบายและแนะนำแก่นักเรียน	๑๘๒	๖๙.๔๗
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓๗ จะเห็นว่า ขณะที่รับฟังรายการวิทยุโรงเรียนอยู่นั้น เมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจหรือปฏิบัติตามไม่ได้ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่รอให้จบรายการนั้นได้ก่อนจึงอธิบายและแนะนำแก่นักเรียน มีจำนวนมากที่สุด ก็คือเป็นร้อยละ ๖๙.๔๗ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่รับอธิบายและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตามทันทีนั้นน้อยกว่านวนร้อยละ ๓๐.๕๓

ตาราง ๓๘ การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคู่มือการสอน ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
หลังจากรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนจบลง

การปฏิบัติตามข้อเสนอแนะ	ความถี่	การร้อยละ
- ทำได้ครบตามที่เสนอแนะไว้ และทำทุกครั้ง	๕	๑.๙๑
- ทำได้ไม่ครบตามที่เสนอแนะไว้ แต่ทำทุกครั้ง	๔๗	๓๗.๐๒
- ทำเท่าที่ส่างารถจะทำได้ และทำทุกครั้ง	๑๒๖	๔๘.๐๘
- ทำโดยบางครั้ง	๓๔	๑๒.๙๙
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓๔ จะเห็นว่า ในการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของคู่มือการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบกับ ครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนที่ปฏิบัติตามเท่าที่สามารถจะทำได้ และทำทุกครั้งมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๐๔ รองลงมาได้แก่ ครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนที่ปฏิบัติตามได้ไม่ครบตามที่คู่มือเสนอแนะไว้ แต่ทำทุกครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐๒ ส่วนครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนที่ปฏิบัติตามได้ครบตามที่คู่มือเสนอแนะไว้ และทำได้ทุกครั้งมีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ ๑.๕๑

ตาราง ๓๕ สาเหตุที่ครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนไม่สามารถจัดให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมภายหลังการรับฟังโคกรับทางที่คู่มือการสอนเสนอแนะไว้

ประเภทของสาเหตุ	ความถี่	การร้อยละ
- ไม่มีเวลาเพียงพอ	๑๑๕	๓๒.๐๓
- ขาดอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบ	๑๓๘	๔๔.๕๘
- เห็นว่าเป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์	๕	๑.๕๔
- เห็นว่าไม่เหมาะสมกับระดับความสามารถ ของนักเรียน	๓๑	๘.๖๓
- นักเรียนไม่สนใจเท่าที่ควร	๓๐	๘.๓๖
รวม	๓๕๙ *	๑๐๐.๐๐

* ตอมได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๓๕ จะเห็นว่าสาเหตุที่ครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนไม่สามารถจัดให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมภายหลังการรับฟังโคกรับทางที่คู่มือการสอนเสนอแนะไว้ นั้น เนื่องจากขาดอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบการปฏิบัติตามกิจกรรม มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๕๘ สาเหตुरองลงมาเพราะไม่มีเวลาพอที่จะปฏิบัติตามกิจกรรมเหล่านั้น คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๐๓ ส่วนสาเหตุที่ครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนไม่จัดให้นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมเหล่านั้น เพราะเห็นว่า เป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์ มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ ๑.๕๐

ตาราง ๕๐ จำนวนรายการวิทยุโรงเรียนที่สามารถรับฟังได้ของชั้นเรียนที่ครูผู้ให้วิทยุโรงเรียน
สอนประจำอยู่

ความสามารถในการรับฟังของนักเรียน	ความถี่	การยอดละ
- สามารถรับฟังได้ทุกรายการ	๕๘	๒๒.๕๒
- ไม่สามารถรับฟังได้ทุกรายการ	๒๐๓	๗๗.๔๘
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๕๐ จะเห็นว่าครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถจะให้นักเรียนรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนได้ทุกรายการ คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๔๘ ส่วนครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนที่สามารถให้นักเรียนรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนได้ทุกรายการนั้นคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๕๒

ตาราง ๕๑ สาเหตุที่ครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนไม่สามารถให้นักเรียนรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนได้ทุกรายการ

ประเภทของสาเหตุ	ความถี่	การยอดละ
- ช่วงเวลาที่ออกอากาศตรงกับเวลาเรียนวิชาอื่น	๒๑๖	๒๔.๐๘
- ไม่รับฟังเพราะเห็นว่ารายการนั้นไม่จำเป็น	๘	๒.๓๗
- รายการที่ออกอากาศนั้นนักเรียนยังไม่ถึง	๕๒	๑๒.๔๖
- ขอนไม้ทันหลักสูตร จึงใช้วิธีสอนแบบธรรมชาติแทน	๑๔	๕.๑๕
- รายการที่ออกอากาศนั้น ไม่ตรงกับเนื้อหาในตำราของเด็ก	๕๓	๑๖.๔๓
รวม	๓๓๓ *	๑๐๐.๐๐

* รวมได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๔๑ แสดงให้เห็นว่า สาเหตุประการสำคัญที่สุดที่ทำให้ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
ไม่สามารถจะให้นักเรียนรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนได้ครบทุกรายการเพราะมองเวลาที่ออกอากาศ
ตรงกับเวลาที่ทวงเรียนวิชาอื่น คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๘ สาเหตุรองลงมาคือรายการที่ออกอากาศ
ที่ไม่ตรงกับเนื้อหาในตำราของเด็ก คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๓ ส่วนสาเหตุที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนไม่จัดให้
นักเรียนรับฟังครบทุกรายการเพราะเห็นว่า รายการนั้นไม่จำเป็น มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีร้อยละ

๒.๓๓

๒.๕ ปัญหาเกี่ยวกับบทเรียนและเวลาการออกอากาศ

ผู้เขียนหาความถี่และการร้อยละของคำตอบของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาการ
บทเรียนและเวลาการออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียน รายละเอียดดังปรากฏในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๔๒ ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับระดับความยากง่ายของเนื้อเรื่อง
ในบทเรียนที่ออกอากาศ

ระดับความยากง่ายของบทเรียนที่ออกอากาศ	ความถี่	การร้อยละ
- ง่ายเกินไป	๑	๐.๓๘
- เหมาะกับระดับชั้นที่รับฟัง	๑๘๑	๖๕.๐๘
- ค่อนข้างยาก	๗๕	๒๘.๖๓
- ยากเกินไป	๕	๑.๙๐
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔๒ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าเนื้อเรื่องของบทเรียน
ที่ออกอากาศเหมาะสมกับระดับชั้นที่รับฟัง คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๐๘ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
ที่เห็นว่าเนื้อเรื่องของบทเรียนที่ออกอากาศค่อนข้างยาก คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๓ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
ที่เห็นว่าเนื้อเรื่องของบทเรียนที่ออกอากาศง่ายเกินไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ ๐.๓๘ เท่านั้น

ตาราง ๔๓ ความยากง่ายของคำศัพท์ในบทเรียน ที่ใช้โน้ตเรียนที่ออกอากาศ

ความยากง่ายของคำศัพท์ในบทเรียน	ความถี่	การยอละ
- ง่ายเกินไป	๑	๐.๓๘
- เหนือระดับระดับขั้นที่รับฟัง	๑๘๕	๗๐.๖๑
- กอนขวางยาก	๗๑	๒๗.๑๑
- ยากเกินไป	๕	๑.๙๐
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔๓ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ทางนี้ความเห็นว่า คำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในบทเรียนที่ออกอากาศที่ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับขั้นที่รับฟัง คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖๑ รองลงมาคือ ครูผู้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่า คำศัพท์ที่ใช้ในบทเรียนเพื่อออกอากาศก่อนขวางยาก คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๑๑ ส่วนครูผู้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่า คำศัพท์ที่ใช้ในบทเรียนที่ออกอากาศง่ายเกินไปมีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ ๐.๓๘

ตาราง ๔๔ ความเห็นของครูผู้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับระดับความเร็วในการดำเนินรายการบทเรียนที่ออกอากาศ

การดำเนินรายการ บทเรียนที่ออกอากาศ	ความถี่	การยอละ
- ช้าเกินไป	๑๖	๖.๑๑
- กำลังพอดี	๑๔๐	๕๓.๔๔
- เร็วเกินไป	๑๐๖	๔๐.๔๕
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔๔ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ต่างมีความเห็นว่า การดำเนินการรื้อถอนโรงเรียนที่ออกอากาศมีความเร็วชากำลังพอดี คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๔๔ รองลงมาได้แก่ ครูผู้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่า การดำเนินการรื้อถอนโรงเรียนที่ออกอากาศเร็วเกินไป มีร้อยละ ๔๐.๔๕ ส่วนครูผู้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า การดำเนินการรื้อถอนช้าเกินไปมีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๖.๑๑

ตาราง ๔๕ ความสอดคล้องพอดีกันระหว่างบทเรียนที่ออกอากาศกับบทเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่

ความสอดคล้องกันระหว่างบทเรียน	ความถี่	การร้อยละ
- ตรงกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนั้นพอดี	๒๓	๒๔.๐๕
- ไม่ตรงกับที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนั้น	๑๔๕	๗๕.๙๕
รวม	๒๖๘	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๔๕ จะเห็นว่า ครูผู้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่พบว่า บทเรียนที่ออกอากาศแต่ละครั้งไม่ตรงกับบทเรียนที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ในขณะนั้น คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๙๕ ส่วนครูผู้วิทยุโรงเรียนที่พบว่า บทเรียนที่ออกอากาศแต่ละครั้งตรงกับบทเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนั้นพอดี มีจำนวนน้อยกว่า คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๐๕

ตาราง ๔๖ ความเห็นของครูผู้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับเสียงดนตรีที่ประกอบบทเรียน

ผลของเสียงดนตรีที่ประกอบบทเรียน	ความถี่	การร้อยละ
- ช่วยให้บทเรียนสนุกและน่าสนใจขึ้น	๒๕๖	๙๕.๗๑
- ทำให้บทเรียนค่อนข้างน่าเบื่อ	๖	๒.๒๙
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔๖ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่า เสียงดนตรีที่ใช้ประกอบบทเรียนช่วยทำให้บทเรียนสนุกและน่าสนใจ มีจำนวนมากที่สุด คือ ร้อยละ ๘๓.๘๑ ของจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่า เสียงดนตรีที่ใช้ประกอบบทเรียนทำให้บทเรียนล่อลวงตาลง ไม่น่าสนใจ มีจำนวนน้อยมาก คือ มีเพียงร้อยละ ๒.๒๘ เท่านั้น

ตาราง ๔๗ ความสับสนอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงบทตอนต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินรายการวิทยุโรงเรียนจนทำให้ติดตามไม่ทัน

ความสับสนจากการเปลี่ยนแปลงบทตอน	ความถี่	ค่าร้อยละ
- ว่าง แต่ไม่บ่อยครั้ง	๒๖๐	๘๓.๘๑
- บ่อยครั้ง	๓๕	๑๑.๓๖
- ไม่มีเลย	๗	๒.๒๘
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔๗ จะเห็นว่า ความสับสนอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงบทตอนต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินรายการวิทยุโรงเรียนนั้น ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า มีบางครั้งที่ทำให้เกิดความสับสนจนทำให้ติดตามรายการไม่ทันอยู่บ้าง แต่ไม่บ่อยครั้งนัก คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๘๑ รองลงมาได้แก่ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า การเปลี่ยนแปลงบทตอนในระหว่างดำเนินรายการมีความสับสนจนทำให้ติดตามรายการไม่ทันมีอยู่บ่อยครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๓๖ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่า ความสับสนอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงบทตอนต่างๆ จนทำให้ติดตามรายการไม่ทันนั้นไม่มีเลย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๒.๒๘

ตาราง ๔๔ ความคิดเห็นเกี่ยวกับช่วงเวลาต่อออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้ง

ความยาวของช่วงเวลาออกอากาศ	ความถี่	การร้อยละ
- นานเกินไป	๘	๓.๐๔
- กำลังพอดี	๑๐๕	๔๐.๐๘
- สั้นเกินไป	๑๔๙	๕๖.๘๗
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔๔ จะเห็นว่า ครูผู้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ช่วงเวลาออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้งสั้นเกินไป คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๘๗ รองลงมาได้แก่ ครูผู้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่า ช่วงเวลาการออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้งนั้น กำลังพอดี มีร้อยละ ๔๐.๐๘ ส่วนครูผู้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่า ช่วงเวลาการออกอากาศแต่ละครั้งนานเกินไป มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓.๐๔

ตาราง ๔๕ ความเหมาะสมในเนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้ง

เนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศแต่ละครั้ง	ความถี่	การร้อยละ
- เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นแล้ว	๑๒๔	๔๙.๓๓
- ไม่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น	๑๓๘	๕๒.๖๗
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๔๙ จะเห็นว่า ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้งไม่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น มีจำนวนมากกว่า คือ ร้อยละ ๕๒.๖๗ ส่วนครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่มีความคิดเห็นว่า เนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้งนั้นเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นดีแล้ว มีจำนวนน้อยกว่า คือ มีร้อยละ ๔๗.๓๓

ตาราง ๕๐ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของบทเรียนวิทยุโรงเรียนให้เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น

การปรับปรุงแก้ไขบทเรียนวิทยุโรงเรียน	ความถี่	การร้อยละ
- ควรดัดแปลงเนื้อหาให้เหมาะสมเป็นเรื่องราวเฉพาะท้องถิ่น	๑๔๕	๕๕.๓๔
- บางรายการควรใช้ภาษาพื้นเมืองเพื่อให้เด็กเข้าใจง่าย	๗๔	๒๕.๕๗
- ควรออกรายการสอดคล้องกับบทเรียนที่อัปเดต	๕๐	๑๙.๐๙
รวม	๒๖๙ *	๑๐๐.๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๕๐ จะเห็นว่า ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า เนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนยังไม่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรดัดแปลงเนื้อหาของบทเรียนให้เหมาะสมเป็นเรื่องราวเฉพาะท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๓๔ รองลงมาได้แก่ ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่มีความคิดเห็นว่า บางรายการควรใช้ภาษาพื้นเมืองเพื่อให้เด็กเข้าใจง่าย มีร้อยละ ๒๕.๕๗ ส่วนครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า ควรออกรายการสอดคล้องกับบทเรียนที่อัปเดต มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๑๙.๐๙

๒.๖ ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกอบรมและนิเทศ

ผู้เขียนหาความถี่และร้อยละของคำตอบของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับปัญหาค่าการฝึกอบรมและนิเทศ ดังปรากฏรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๕๑ ประสิทธิภาพของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในด้านการฝึกอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ

ประสิทธิภาพในการเข้ารับการฝึกอบรม	ความถี่	ร้อยละ
- เคยเข้ารับการฝึกอบรม	๒๐	๗.๖๓
- ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	๒๔๒	๙๒.๓๗
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๕๑ แสดงให้เห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบมาก่อน ซึ่งมีถึงร้อยละ ๙๒.๓๗ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เคยได้รับการฝึกอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบมาก่อนมีจำนวนน้อยมาก คือ มีเพียงร้อยละ

ตาราง ๕๒ ประสิทธิภาพในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

แหล่งของประสิทธิภาพที่ครูผู้วิทยุโรงเรียนได้รับ	ความถี่	ค่าร้อยละ
- จากการฝึกอบรมโดยเฉพาะ	๒๐	๕.๐๖
- ศึกษาจากตำรา	๑๕๓	๓๙.๗๔
- เกยเรียนในสถาบันฝึกหัดครู	๔๓	๑๑.๖๐
- จากการบอกเล่าของเพื่อนครู	๖๙	๑๗.๕๗
- จากการสังเกตการสอนของเพื่อนครู	๔๑	๑๐.๕๐
- จากการแนะนำและวิจารณ์ของเจ้าหน้าที่ หน่วยการศึกษาเทศบาลจังหวัด	๒๑	๕.๓๓
รวม	๓๘๖*	๑๐๐.๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๕๒ จะเห็นว่า ประสิทธิภาพของครูผู้วิทยุโรงเรียนในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนนั้นได้มาโดยการศึกษจากตำราที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๗๔ ประสิทธิภาพที่ครูผู้วิทยุโรงเรียนได้รับรองลงมาคือ การสังเกตจากการสอนของเพื่อนครู คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕๐ ส่วนประสิทธิภาพที่ครูผู้วิทยุโรงเรียนได้รับจากการฝึกอบรมโดยเฉพาะมีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียงร้อยละ ๕.๐๖

ตาราง ๕๓ ระยะเวลาที่ครูผู้ใจวิทยุโรงเรียนได้รับการฝึกอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียน
ประกอบ

ระยะเวลาการฝึกอบรม	ความถี่	ค่าร้อยละ
- ๑ สัปดาห์	๑๓	๖๕.๐๐
- ๒ สัปดาห์	๗	๓๕.๐๐
- ๑ เดือน	—	
- ๒ เดือน	—	
- ๓ เดือน	—	
รวม	๒๐	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๕๓ จะเห็นว่า ในจำนวนครูผู้ใจวิทยุโรงเรียนที่เคยได้รับการฝึกอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบมาก่อนนั้น ครูผู้ใจวิทยุโรงเรียนที่เคยได้รับการฝึกอบรมเป็นระยะเวลาเพียง ๑ สัปดาห์ มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๖๕.๐๐ รองลงมาคือ ครูผู้ใจวิทยุโรงเรียนที่ได้รับการฝึกอบรมเป็นระยะเวลา ๒ สัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๐๐

ตาราง ๕๔ ความถี่ของการไปให้คำแนะนำวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบแก่ครู
ผู้ใช้วิทยุโรงเรียนของเจ้าหน้าที่หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด

ความถี่ของการไปให้คำแนะนำ	ความถี่	ร้อยละ
- เดือนละ ๑ ครั้ง	๑๔	๗.๒๕
- เดือนละ ๒ ครั้ง	๑	๐.๓๘
- เดือนละ ๓ ครั้ง	๑	๐.๓๘
- เดือนละ ๔ ครั้ง หรือมากกว่า	—	—
- ไม่เคยไปให้คำแนะนำเลย	๒๔๑	๕๑.๕๕
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๕๔ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่เคยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบจากเจ้าหน้าที่หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดมาก่อนเลย ซึ่งมีจำนวนถึงร้อยละ ๕๑.๕๕ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ได้รับคำแนะนำวิธีสอนจากเจ้าหน้าที่หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดเดือนละ ๑ ครั้ง คิดเป็นร้อยละ ๗.๒๕ และครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดเดือนละ ๒ ครั้ง และเดือนละ ๓ ครั้ง มีเพียงร้อยละ ๐.๓๘ เท่านั้น

ตาราง ๕๕ แหล่งให้คำแนะนำวิธีสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

แหล่งให้คำแนะนำ	ความถี่	การร้อยละ
- เพื่อนครู	๖๕	๑๗.๒๔
- ครูใหญ่	๗๓	๑๘.๕๒
- เจ้าหน้าที่หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด	๒๑	๕.๕๔
- คู่มือการใช้วิทยุโรงเรียน	๑๘๘	๕๐.๐๐
- ไม่มีเลย	๒๔	๗.๗๐
รวม	๓๗๑*	๑๐๐.๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๕๕ แสดงให้เห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนได้รับคำแนะนำวิธีสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบโดยการศึกษาคู่มือการใช้วิทยุโรงเรียน มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๐ แหล่งที่ให้คำแนะนำรองลงมาคือ จากครูใหญ่ มีร้อยละ ๑๘.๕๒ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๕.๕๔

ระดับความบกพร่องของปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

ผู้เขียนใช้แบบสอบถามนิคมাত্রาส่วนประมาณค่า ให้ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนบ่งระดับความบกพร่องของปัญหาและอุปสรรคที่พบจากประสบการณ์การใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๔๖ ปัญหาและอุปสรรคของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ตามระดับความเห็น เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย

อันดับที่	รายการปัญหาและอุปสรรค	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น*
		เป็นปัญหาน้อยที่สุด	เป็นปัญหาน้อย	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหามากที่สุด	
		การยละ	การยละ	การยละ	การยละ	การยละ	
๑	ขาดนาฬิกาวิทยุ กิกษานีเทศก์ จังหวัดมาโท คำแนะนำ น้อยเกินไป	๔.๑๔	๖.๑๑	๑๑.๐๑	๓๒.๔๔	๔๖.๑๕	๔๑๐.๑๓
๒	เครื่องรับวิทยุ ของโรงเรียนมี ไม่เพียงพอ	๔.๔๖	๗.๖๓	๑๕.๕๖	๓๓.๔๙	๓๗.๗๕	๓๕๒.๐๐
๓	บริการอุปกรณ์ ของโรงเรียนมี ไม่เพียงพอ	๓.๔๔	๔.๕๔	๒๒.๕๒	๓๔.๖๔	๒๔.๗๗	๓๔๗.๗๗
๔	ไกลแหล่งวัสดุที่ จะไปหยิบยืม	๕.๗๓	๑๒.๔๔	๑๔.๓๒	๔๐.๔๖	๒๒.๕๐	๓๖๒.๒๑

อันดับ ที่	รายการปัญหา และอุปสรรค	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น
		เป็นปัญหา น้อยที่สุด	เป็นปัญหา น้อย	เป็นปัญหา ปานกลาง	เป็นปัญหา มาก	เป็นปัญหา มากที่สุด	
		การอยยละ	การอยยละ	การอยยละ	การอยยละ	การอยยละ	
๕	ไม่มีเวลาว่าง รายการชั่วโมง ครู	๕.๕๔	๑๓.๓๖	๑๕.๘๕	๓๓.๕๕	๒๓.๖๖	๓๔๘.๔๗
๖	ไม่มีเครื่องรับวิทยุ เพื่อใช้ฟังรายการ ชั่วโมงครู	๑๑.๐๗	๑๕.๖๕	๑๘.๗๐	๒๖.๗๒	๒๗.๘๖	๓๔๔.๖๕
๗	ไม่สามเวนจะหา อุปกรณ์ให้ครบตาม ที่คู่มือเสนอแนะ	๕.๗๓	๙.๖๓	๓๕.๘๘	๓๘.๑๗	๑๒.๕๕	๓๔๔.๒๖
๘	สอนไม่ได้ดีเพราะ ไม่ได้รับการฝึกหัด อบรมมาก่อน	๘.๗๘	๑๙.๕๖	๒๐.๒๓	๓๔.๓๕	๑๕.๔๗	๓๓๕.๓๔
๙	ว่างเวลาที่ออก ภาคการศึกษา ชั่วโมงวิชาอื่น ทำให้รับฟังไม่ได้	๕.๕๔	๑๔.๔๗	๑๖.๓๑	๓๕.๘๘	๑๕.๐๕	๓๓๖.๓๘

อันดับ ที่	รายการปัญหา และอุปสรรค	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น
		เป็นปัญหา น้อยที่สุด	เป็นปัญหา น้อย	เป็นปัญหา ปานกลาง	เป็นปัญหา มาก	เป็นปัญหา มากที่สุด	
		การอยละ	การอยละ	การอยละ	การอยละ	การอยละ	
๑๐	เครื่องรับวิทยุ ที่มีคุณสมบัติ ไม่ดี	๑๑.๐๓	๒๓.๖๖	๓๐.๘๒	๒๐.๘๘	๑๓.๓๖	๓๒๐.๘๓
๑๑	ขาดความรู้ที่ จะสร้างอุปกรณ์ ขึ้นเอง	๑๒.๒๑	๒๐.๖๑	๓๕.๕๐	๒๕.๑๔	๖.๔๘	๒๘๓.๑๔
๑๒	นักเรียนในชั้นมี ความสามารถ ในการเรียนจาก รายการวิทยุ โรงเรียนแตกต่าง กันมาก	๕.๔๓	๓๓.๘๓	๓๖.๖๔	๑๘.๓๒	๕.๓๔	๒๘๓.๕๓
๑๓	ขาดความรู้ที่จะใช้ อุปกรณ์ประกอบ ตามที่คู่มือเสนอแนะ	๑๖.๓๔	๔๓.๖๒	๓๑.๖๘	๒๒.๑๔	๓.๖๓	๒๘๒.๐๖
๑๔	รายการที่ออก อากาศ นักเรียน ยังไม่เข้าใจ ทำให้รับฟังไม่ได้	๑๔.๘๘	๓๒.๔๔	๒๐.๖๑	๒๔.๐๕	๘.๐๒	๒๗๓.๘๐

อันดับ ที่	รายการปัญหา และอุปสรรค	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น
		เป็นปัญห น้อยที่สุด การขยละ	เป็นปัญห น้อย การขยละ	เป็นปัญห ปานกลาง การขยละ	เป็นปัญห มาก การขยละ	เป็นปัญห มากที่สุด การขยละ	
๑๕	ช่วงเวลาออก อากาศขึ้นเกิน ไปทำให้เริ่ม ไคนอยและ เป็นการเสีย เวลา	๑๗.๑๘	๓๑.๒๙	๒๒.๕๒	๑๗.๕๖	๑๑.๕๕	๒๓๕.๘๑
๑๖	สอนให้หัน หลังสูตร ทำให้ ต้องเก็บรัฟฟิง บางรายการ	๑๖.๕๑	๓๑.๒๙	๒๔.๐๕	๒๑.๗๖	๖.๕๕	๒๓๐.๖๓
๑๗	ต้องรับผิดชอบ งานอื่น ทำให้ ไม่มีเวลาที่จะ ปรับปรุงการ สอน	๑๕.๘๕	๒๓.๖๖	๓๐.๙๖	๑๙.๔๓	๖.๑๑	๒๖๘.๓๖
๑๘	ไม่มีเวลา เตรียมนักเรียน ก่อนการรับฟัง	๒๖.๑๔	๓๓.๙๓	๒๖.๓๔	๑๔.๕๐	๓.๐๕	๒๔๒.๓๕

อันดับ ที่	รายการปัญหา และอุปสรรค	มาตราฐานประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น
		เป็นปัญหา น้อยที่สุด การยอมรับ	เป็นปัญหา น้อย การยอมรับ	เป็นปัญหา ปานกลาง การยอมรับ	เป็นปัญหา มาก การยอมรับ	เป็นปัญหา มากที่สุด การยอมรับ	
๑๙	ไม่มีเวลาพอ สำหรับเตรียม การเอนควายหน้า	๒๒.๕๒	๓๓.๕๕	๒๗.๘๖	๑๒.๕๘	๓.๐๕	๒๔๐.๕๕
๒๐	สถานที่รับส่งมี เสียงภายนอก รบกวน	๒๒.๕๐	๓๘.๑๓	๒๒.๕๐	๑๑.๐๓	๕.๕๖	๒๓๗.๐๒
๒๑	นักเรียนส่วนมาก ไม่สนใจฟังราย- การเท่าที่ควร	๒๐.๖๖	๓๖.๒๖	๓๒.๐๖	๘.๗๘	๓.๒๕	๒๓๕.๔๔
๒๒	บทเรียนที่ ออกอากาศ ยากเกินไป นักเรียน ไม่ เข้าใจ	๑๕.๖๕	๒๔.๐๑	๓๖.๖๕	๑๕.๑๕	๕.๕๘	๒๓๓.๐๕
๒๓	ไขอุปกรณ์ ประกอบแล้ว เกิดปัญหาใน การควบคุม วันเรียน	๒๓.๖๖	๔๐.๘๔	๒๖.๗๒	๕.๗๓	๓.๐๕	๒๒๓.๖๗

อันดับ ที่	รายการปัญหา และอุปสรรค	มาตราส่วนประ มานคา					น้ำหนัก ความเหิน
		เป็นปัญหา น้อยที่สุด	เป็นปัญหา น้อย	เป็นปัญหา ปานกลาง	เป็นปัญหา มาก	เป็นปัญหา มากที่สุด	
		การอบค	การเฉล	การเฉล	การเฉล	การเฉล	
๒๔	บทเรียนวิทย โรงเรียนโ ภาษากวาง ทำให้เด็ก เข้าใจยาก- ภาษา พื้นเมือง	๓๓.๕๔	๓๑.๖๘	๒๖.๕๐	๙.๖๓	๔.๑๔	๒๑๗.๑๒
๒๕	ขาดรัฟงรายการ มกสนจากสถาน อื่นรบกวนทำให้ รับฟังได้ไม่ชกเจน	๓๑.๖๘	๓๓.๒๑	๒๕.๕๓	๙.๖๓	๑.๕๑	๒๑๔.๘๘
๒๖	ต้องทำธุระอื่น ควย ทำให้ไม่ สามารถมกัน เรียนใทุกครั้ง	๓๓.๕๓	๓๘.๑๓	๑๖.๓๔	๕.๑๖	๑.๕๑	๒๐๖.๘๓
๒๗	งานเรียนที่รับฟัง รายการวิทย โรงเรียนมี ขนาดใหญ่ เกินไป	๔๓.๑๓	๓๐.๕๓	๑๕.๔๓	๔.๑๔	๒.๖๓	๑๕๒.๓๑

อันดับ ที่	รายการปัญหา และอุปสรรค	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น
		เป็นปัญหา น้อยที่สุด	เป็นปัญหา น้อย	เป็นปัญหา ปานกลาง	เป็นปัญหา มาก	เป็นปัญหา มากที่สุด	
		การร้อยละ	การร้อยละ	การร้อยละ	การร้อยละ	การร้อยละ	
๒๘	บทเรียนที่ออก อากาศงายเกินไป ไปทำให้นักเรียน ไม่สนใจ	๓๘.๑๑	๓๘.๑๓	๑๘.๘๕	๓.๘๒	—	๑๘๕.๓๕
๒๙	ช่วงเวลาออก อากาศนาน เกินไปทำให้ นักเรียนเบื่อ	๔๐.๔๖	๓๙.๖๕	๑๒.๕๖	๕.๓๓	๑.๐๓	๑๘๘.๑๘
๓๐	ต้องสลับแทน ครูสอนอยู่เสมอ ทำให้ไม่สามารถ จะอยู่กับนักเรียน ได้	๔๕.๘๔	๓๓.๔๓	๑๒.๕๘	๓.๘๒	๓.๙๔	๑๘๕.๒๐
	ค่าเฉลี่ย	๑๙.๕๘	๒๓.๘๕	๑๙.๐๐	๑๔.๒๓	๘.๓๑	๒๓๕.๑๑

* คัดจากคำตอบของครูผู้ให้วิทยุโรงเรียน ๒๖๒ คน

จากตาราง ๕๖ จะเห็นว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนประสบ เมื่อใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ประการสำคัญที่สุดคือ ปัญหาและอุปสรรค เนื่องจากเจ้าหน้าที่หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดไม่ให้คำแนะนำแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนน้อยเกินไป รองลงมาได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคอื่นเนื่องมาจากเครื่องรับวิทยุไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาและอุปสรรคที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเห็นว่าเป็นอันคับสุดท้าย ได้แก่ ปัญหาและอุปสรรคอื่นเนื่องมาจากทองสอนแทนครูคนอื่นอยู่เสมอ ทำให้ไม่สามารถจะอยู่คุมชั้นเรียนได้ ในขณะที่รับฟังรายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

เมื่อพิจารณาคำนำหนักความเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนประสบอยู่ในแต่ละรายการแล้ว จะเห็นว่า รายการอันดับที่ ๑ - ๔ มีคำนำหนักความเห็นอยู่ในเกณฑ์มาก หมายความว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยส่วนรวมเห็นว่า รายการปัญหาและอุปสรรคอันดับที่ ๑ - ๔ เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนในเกณฑ์มาก (๓๔๐ - ๔๔๙.๙๙) ส่วนรายการอันดับที่ ๕ - ๑๗ มีคำนำหนักความเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมายความว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยส่วนรวมเห็นว่ารายการปัญหาและอุปสรรคอันดับที่ ๕ - ๑๗ เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนในเกณฑ์ปานกลาง (๒๕๐ - ๓๔๙.๙๙) และรายการอันดับที่ ๑๘ - ๓๐ มีคำนำหนักความเห็นอยู่ในเกณฑ์น้อย หมายความว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยส่วนรวมเห็นว่า รายการปัญหาและอุปสรรคอันดับที่ ๑๘ - ๓๐ เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนในเกณฑ์น้อย (๑๕๐ - ๒๔๙.๙๙)

เมื่อพิจารณาคำนำหนักความเห็นเฉลี่ยของรายการทั้งอันดับที่ ๑ - ๓๐ แล้วจะเห็นว่า อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมายความว่า รายการปัญหาและอุปสรรคทั้งอันดับที่ ๑ - ๓๐ ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยส่วนรวมเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบที่มีความสำคัญปานกลาง (๒๕๐ - ๓๔๙.๙๙)

๓. ความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ

๓.๑ ความคิดเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

บรรดาครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้ง ๒๖๒ คน ต่างได้แสดงความคิดเห็นต่อการสอนโดยใช้

วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบ ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๕๗ ความคิดเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในทัศนคติของวิทยุโรงเรียนต่อการเรียนการสอน

ระดับคุณภาพของวิทยุโรงเรียน	ความถี่	ร้อยละ
— ดีมาก	๒๐	๒๒.๕๐
— ดี	๑๒๗	๔๘.๔๗
— พอควร	๖๕	๒๔.๘๑
— น้อย	๑๐	๓.๘๒
รวม	๒๒๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๕๗ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า วิทยุโรงเรียนให้ประโยชน์ต่อการสอนดี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔๗ รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า วิทยุโรงเรียนให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนดีพอสมควร คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๑ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า วิทยุโรงเรียนให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนน้อย มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๓.๘๒

ตาราง ๕๕ ความคิดเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในแง่การเพิ่มภาระแก่ครู

การเพิ่มภาระของวิทยุโรงเรียนแก่ครู	ความถี่	ร้อยละ
- เพิ่มมาก	๑๕	๕.๓๓
- เพิ่มค่อนข้างมาก	๕๖	๒๑.๓๓
- เพิ่มเล็กน้อย	๑๖๔	๖๔.๕๐
- ไม่เพิ่มเลย	๒๒	๘.๘๐
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๕๕ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ทางมีความคิดเห็นว่า การใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ตัวครูเองเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕๐ ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีความคิดเห็นว่า การใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนเป็นการเพิ่มภาระแก่ครูค่อนข้างมาก คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๓ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีความคิดเห็นว่า การใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนเป็นการเพิ่มภาระแก่ครูอีกมากนัก มีจำนวนน้อยที่สุด คือมีร้อยละ ๕.๓๓

ตาราง ๕๕ ความสนใจของครูผู้สอนที่เกิดจากการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ

ระดับความสนใจของครูผู้สอนที่ใช้วิทยุโรงเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- สนใจมาก	๑๕	๕.๙๓
- สนใจค่อนข้างมาก	๓๖	๑๓.๙๔
- สนใจเล็กน้อย	๑๕๖	๕๘.๕๔
- ไม่สนใจเลย	๕๕	๒๐.๕๙
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๕๕ จะเห็นว่า ครูผู้สอนที่ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบให้ความสนใจให้แก่ตนเองเล็กน้อย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๕๔ รองลงมาคือ ครูผู้สอนที่ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบไม่ได้ให้ความสนใจให้แก่ตนเอง มีร้อยละ ๒๐.๕๙ ส่วนครูผู้สอนที่ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบให้ความสนใจให้แก่ครูมาก มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีร้อยละ ๕.๙๓

ตาราง ๒๐ ความคิดเห็นของครูคณาจารย์ของวิทยุโรงเรียนที่มีส่วนกระตุ้นในด้านการเรียนของนักเรียน

วิทยุโรงเรียนช่วยกระตุ้นนักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- สนใจบทเรียนมากขึ้น	๘๑	๓๐.๕๒
- เรียนด้วยความสนุกเพลิดเพลิน	๑๒๑	๔๖.๑๘
- มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน	๕๐	๑๙.๐๔
- ไม่สนใจที่จะเรียน	๑๐	๓.๘๑
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๐ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ต่างมีความคิดเห็นว่า วิทยุโรงเรียนมีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกเพลิดเพลิน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๑๘ ของจำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมด รองลงมาคือ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีความคิดเห็นว่า วิทยุโรงเรียนมีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนสนใจบทเรียนมากขึ้น มีร้อยละ ๓๐.๕๒ ส่วนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีความคิดเห็นว่า วิทยุโรงเรียนมีส่วนทำให้นักเรียนไม่สนใจที่จะเรียน มีจำนวนน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๑

ตาราง ๒๑ ความคิดเห็นในคานาคูณค่าของวิทยุโรงเรียนในแง่การช่วยเพิ่มพูนความรู้
ความเข้าใจในบทเรียนแก่นักเรียน

วิทยุโรงเรียนช่วยเพิ่มความรู้แก่นักเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- ค่อนข้างมาก	๔๕	๑๓.๑๘
- ค่อนข้างพอสมควร	๑๖๔	๒๔.๕๖
- ค่อนข้างน้อย	๔๕	๑๓.๑๘
- ไม่ค่อยเลย	๓	๑.๐๘
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๑ จะเห็นว่า ครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า วิทยุโรงเรียนช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในบทเรียนแก่นักเรียนค่อนข้างพอสมควร มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๕๖ ส่วนครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า วิทยุโรงเรียนช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในบทเรียนแก่นักเรียนได้ค่อนมาก และค่อนข้างน้อย มีจำนวนเท่ากัน คือมีร้อยละ ๑๓.๑๘ แต่ครูผู้ให้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า วิทยุโรงเรียนไม่ได้มีส่วนช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในบทเรียนแก่นักเรียนให้ค่อนเลยนั้นมีจำนวนน้อยที่สุด คือมีเพียงร้อยละ ๑.๐๘

ตาราง ๒๒ ความเห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับคุณค่าของวิทยุโรงเรียนต่อการเรียนการสอน ในเชิงเปรียบเทียบกับการสอนแบบอื่น ๆ

คุณค่าของวิทยุโรงเรียนในเชิงเปรียบเทียบ	ความถี่	ร้อยละ
- ใ้ผลดีกว่าการสอนแบบอื่น	๓๐	๒๖.๓๒
- ใ้ผลดีกว่าวิธีสอนที่เคยใ้ช้	๑๓๘	๕๒.๖๓
- สู้วิธีสอนที่เคยใ้ช้อยู่ไม่ไ้	๑๖	๖.๑๑
- ไม่ดีกว่าการสอนแบบอื่น ๆ เลย	๓๐	๑๑.๘๕
- เป็นการเสียเวลามากเกินไป	๘	๓.๐๕
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๒ จะเห็นว่า ครูผู้ใ้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่าการสอนโดยใ้วิทยุโรงเรียนประกอบใ้ผลดีกว่าวิธีสอนที่เคยใ้ช้ มีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ ๕๒.๖๓ รองลงมา คือ ครูผู้ใ้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่าการสอนโดยใ้วิทยุโรงเรียนประกอบใ้ผลดีกว่าการสอนแบบอื่น มีร้อยละ ๒๖.๓๒ ส่วนครูผู้ใ้วิทยุโรงเรียนที่มีความเห็นว่าการสอนโดยใ้วิทยุโรงเรียนประกอบเป็นการเสียเวลามากเกินไป มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีร้อยละ ๓.๐๕

ตาราง ๒๓ ความถี่ที่เห็นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับรายการวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศ
แต่ละครั้ง

รายการวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศแต่ละครั้ง	ความถี่	การยอละ
- เป็นรายการที่เตรียมมาอยู่แล้วเป็นอย่างดี	๒๓๓	๘๘.๙๓
- เป็นรายการที่จัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น	๒๘	๑๑.๐๗
รวม	๒๖๒	๑๐๐.๐๐

ตาราง ๒๓ จะเห็นว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่อาจมีความเห็นว่า รายการวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศแต่ละครั้ง เป็นรายการที่เตรียมมาอยู่แล้วเป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๙๓
ส่วนครูผู้ที่ใช้วิทยุโรงเรียนที่เห็นว่า รายการวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศแต่ละครั้ง เป็นรายการที่จัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น มีจำนวนน้อยกว่า คือ มีเพียงร้อยละ ๑๑.๐๗

๓.๒ ความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนด้านการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

ก. ความต้องการที่จะให้ทางโรงเรียนที่ตนเองสอนอยู่ช่วยเหลือ ปรากฏรายละเอียดดังในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๒๔ ความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มุ่งหวังจะให้ทางโรงเรียนที่ตนสอนอยู่
ช่วยเหลือ

ความต้องการให้ทางโรงเรียนช่วยเหลือ	ความถี่	การร้อยละ
- จัดบริการอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการสอน โดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ	๒๐๘	๑๖.๓๙
- จัดอบรมเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น การผลิต การเลือก การใช้ ฯลฯ	๑๘๐	๑๔.๑๘
- จัดให้มีชั่วโมงสอนนอกลบ เพื่อจะได้เอาใจใส่กับ การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบได้มากขึ้น	๖๖	๕.๒๐
- ไม่จัดให้สอนวิชาอื่น ๆ อีก	๒๒	๑.๗๓
- จัดครูคนอื่น เข้ารับหน้าที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนแทน	๓๔	๒.๖๘
- จัดครูคนอื่น เข้าช่วยเหลือในขณะที่ยังสอนโดยใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบ	๒๔	๒.๒๘
- จัดหาเครื่องรับวิทยุให้เพียงพอ	๒๑๕	๑๖.๙๕
- จัดหาเครื่องรับวิทยุที่มีสภาพดี	๑๗๒	๑๓.๕๕
- จัดสถานที่เฉพาะสำหรับการเรียนการสอน โดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ	๑๒๑	๙.๕๔
- จัดชั้นสำหรับฟังวิทยุโรงเรียนให้เล็กกว่าที่เป็นอยู่	๓๕	๒.๗๖
- จัดตารางสอนให้สัมพันธ์กับตารางออกอากาศ	๑๘๗	๑๔.๗๔
รวม	๑,๒๖๙*	๑๐๐.๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๒๕ จะเห็นว่า ในบรรดาคำขอร้องการขอครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่พุ่งหวังจะให้ทางโรงเรียนที่ตนเองสอนอยู่ช่วยเหลือนั้น ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่มีความต้องการให้ทางโรงเรียนจัดหาเครื่องรับวิทยุให้เพียงพอ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๘๕ รองลงมาได้แก่ ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่มีความต้องการให้ทางโรงเรียนนำค่าบริการอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๓๕ สำหรับครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่มีความต้องการให้ทางโรงเรียนจัดตารางสอนให้สัมพันธ์กับตารางออกอากาศ มีร้อยละ ๑๔.๓๕ ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียงกับครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่มีความต้องการให้ทางโรงเรียนจัดอบรมเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการผลิตการเลือก การใช้อุปกรณ์ ซึ่งมีร้อยละ ๑๔.๑๘ ส่วนความต้องการที่จะไม่ให้ทางโรงเรียนจัดให้ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนสอนวิชาอื่น ๆ อีกมีจำนวนน้อยที่สุด คือมีร้อยละ ๑.๓๓

ข. ความต้องการของครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่จะให้หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดช่วยเหลือปรากฏรายละเอียดดังในตารางต่อไปนี้

ตาราง ๒๕ ความต้องการของครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่มุ่งหวังจะให้หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
ช่วยเหลือ

ความต้องการที่จะให้หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดช่วยเหลือ	ความถี่	ร้อยละ
- จัดอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนไว้ให้ทางโรงเรียน	๑๔๖	๑๖.๔๔
- แจกจ่ายอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนให้แก่โรงเรียนที่รับฟัง	๒๑๒	๑๘.๙๙
- จัดอบรมเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น การผลิต การใช้ การเลือก ฯลฯ	๑๖๖	๑๘.๙๒
- จัดส่งตารางออกอากาศไปให้ทางโรงเรียนที่รับฟังรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละวัน ๆ	๑๙๑	๑๕.๑๖
- วิเคราะห์เนื้อหาที่คอยให้คำแนะนำแก่ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียน	๑๔๖	๑๖.๔๔
- จัดให้มีการสาธิตการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียน	๒๐๙	๑๘.๓๕
รวม	๑,๑๒๘ *	๑๐๐.๐๐

* ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ

จากตาราง ๒๕ จะเห็นว่าในบรรดาความต้องการของครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่มุ่งหวังจะให้หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดช่วยเหลือนั้น ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่ต้องการให้หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดแจกจ่ายอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการสอน โดยใช้วิทยุโรงเรียนให้แก่โรงเรียนที่รับฟังวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๙๙ รองลงมาได้แก่ ครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนที่

ต้องการให้หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดจัดให้มีการสาธิตการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๓๕ สำหรับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีความต้องการให้หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดจัดอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนไว้ให้แก่โรงเรียนอื่น และความต้องการที่จะให้หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ ๑๖.๔๕

ระดับความมากน้อยของความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

ผู้เขียนใช้แบบสอบถามชนิดภาคส่วนประมาณค่า ให้ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนบ่งระดับความมากน้อยของความคิดเห็นและความต้องการเกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๒๒ ระดับความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย

อันดับที่	รายการความคิดเห็นและความต้องการ	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น และความ ต้องการ *
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
		การร้อยละ	การร้อยละ	การร้อยละ	การร้อยละ	การร้อยละ	
๑	หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดควรจัดอบรมเทคนิคเกี่ยวกับการใช้ การเลือกการผลิตอุปกรณ์แก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน	๑๐.๑๕	๑๐.๕๓	๑๒.๒๑	๓๕.๕๐	๔๔.๖๒	๔๓๐.๕๔

อันดับที่	รายการความคิดเห็นและความต้องการ	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น และความ ต้องการ
		น้อยที่สุด การอยุ่ละ	น้อย การยยะ	ปานกลาง การอยุ่ละ	มาก การอยุ่ละ	มากที่สุด การอยุ่ละ	
๒	หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ควรจัดหาอุปกรณ์ประกอบ การรับฟังไว้บริการแก่ โรงเรียนที่รับฟังวิทยุ โรงเรียน	๑.๔๑	๒.๒๔	๑๔.๑๔	๓๓.๒๑	๔๔.๔๓	๒๒๔.๑๐
๓	หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ควรจัดอบรมวิธีสอนโดย ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ แบบครูหน้าเสาที่ครูวิทยุ โรงเรียน	๑.๑๕	๓.๐๕	๑๒.๕๔	๓๗.๗๔	๔๔.๔๒	๒๓๓.๒๘
๔	โรงเรียนควรจัดหาเครื่อง รับวิทยุให้พอเพียง	๓.๔๕	๑.๕๓	๑๐.๖๔	๓๘.๔๓	๔๕.๔๒	๒๒๑.๓๔
๕	หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ควรจัดเจ้าหน้าที่คอย ช่วยให้คำแนะนำแก่ครู ผู้ใช้วิทยุโรงเรียน	๑.๔๑	๓.๐๕	๑๖.๓๑	๓๔.๗๓	๔๔.๒๓	๔๑๗.๒๑

ตาราง ๒๒ (ต่อ)

อันดับ ที่	รายการความคิดเห็น และความต้องการ	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น และความ ต้องการ
		น้อยที่สุด การอยุ่ละ	น้อย การอยุ่ละ	ปานกลาง การอยุ่ละ	มาก การอยุ่ละ	มากที่สุด การอยุ่ละ	
๒	หน่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัด ควรส่งตาราง ออกอากาศไปให้ทาง โรงเรียนแต่ละแห่ง ๆ เพื่อจะได้จัดการการสอน ให้สัมพันธ์กับตาราง ออกอากาศ	๒.๒๗	๒.๒๗	๑๖.๔๖	๓๔.๓๕	๔๓.๘๕	๔๖๔.๐๕
๓	โรงเรียนควรจัดอบรม เทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับ การผลิตการใช้ การ เลือกอุปกรณ์	๒.๒๕	๓.๘๒	๑๘.๓๒	๔๕.๘๐	๒๕.๗๗	๓๕๖.๕๔
๔	โรงเรียนควรจัดอุปกรณ์ ที่จำเป็นต่อไขประกอบ การสอนโดยใช้วิทยุ โรงเรียนไว้บริการ แก่ครูผู้ใช้อยู่โรงเรียน	๓.๘๒	๑.๕๑	๑๕.๐๕	๔๘.๘๕	๒๖.๓๔	๓๕๒.๐๑
๕	การสอนโดยใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบมีส่วน กระตุ้นให้นักเรียนสนใจ บทเรียนมากขึ้น	๑.๑๕	๓.๔๔	๒๕.๗๗	๕๐.๓๘	๑๕.๒๗	๓๗๕.๒๑

ตาราง ๖๖ (ต่อ)

อันดับที่	รายการความกึกกั่นและความต้องการ	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น และความ ต้องการ
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
		๑	๒	๓	๔	๕	
		การน้อย	การน้อย	การน้อย	การน้อย	การน้อย	
๑๐	การสอนโดยใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบชาย เพิ่มพูนความรู้ในบท เรียนแก่นักเรียนได้ มากขึ้น	๒.๒๔	๓.๘๒	๓๘.๕๕	๔๑.๕๕	๑๓.๓๖	๓๖๐.๓๔
๑๑	โรงเรียนควรจัดสถานที่ เฉพาะสำหรับการเรียน การสอนโดยใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบ	๔.๗๘	๖.๑๑	๓๑.๒๔	๓๑.๖๘	๒๒.๑๔	๓๕๒.๒๔
๑๒	วิทยุโรงเรียนให้ ประโยชน์ต่อการเรียน การสอนมากกว่าการ สอนแบบอื่น ๆ	๓.๔๔	๖.๔๔	๕๘.๕๐	๒๔.๓๔	๒.๒๔	๓๒๐.๕๓
๑๓	โรงเรียนควรวัด ชั่วโมงสอนวิชาอื่น ให้ น้อยลงเพื่อจะได้มีเวลา เอาใจใส่กับการสอน โดยใช้วิทยุโรงเรียน ประกอบได้เต็มที่	๑๑.๔๔	๑๓.๗๔	๓๔.๗๓	๒๖.๕๒	๑๓.๓๖	๓๑๖.๔๐

ตาราง ๒๒ (ต่อ)

อันดับ ที่	รายการความคิดเห็น และความต้องการ	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น และความ ต้องการ
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
		การ ร้อยละ	การ ร้อยละ	การ ร้อยละ	การ ร้อยละ	การ ร้อยละ	
๑๔	การสอนโดยใช้วิทยุ โรงเรียนใหม่ลัดทิพ อ. กับการสอบแบบอื่น ๆ	๖.๘๗	๑๖.๘๐	๕๖.๑๑	๑๕.๑๕	๖.๕๘	๒๕๙.๐๓
๑๕	โรงเรียนควรจัดให้ครู คนอื่นมาทำหน้าที่ครูผู้ วิทยุโรงเรียนแทน	๑๕.๕๗	๒๐.๖๒	๒๕.๐๕	๒๐.๕๕	๑๕.๘๕	๒๕๑.๒๗
๑๖	โรงเรียนไม่ควรมอบ งานพิเศษให้อีก เพราะ จะเป็นการเพิ่มภาระ ทำให้มีเวลาเอาใจใส่ การสอนโดยใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบ น้อยลง	๑๕.๒๗	๒๑.๑๕	๓๒.๘๒	๑๘.๓๒	๑๑.๕๕	๒๘๘.๕๕
๑๗	โรงเรียนควรจัดขนาด ของชั้นเรียนที่รับฟัง รายการวิทยุโรงเรียน ให้มีจำนวนนักเรียน น้อยลงกว่าที่เป็นอยู่ ในปัจจุบัน	๑๖.๗๕	๑๗.๕๕	๕๐.๐๘	๑๗.๕๖	๗.๖๓	๒๘๑.๓๐

ตาราง ๖๖ (ต่อ)

อันดับ ที่	รายการความคิดเห็น และความต้องการ	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น และความ ต้องการ
		น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด	
		ต่ำร้อยละ	ต่ำร้อยละ	ต่ำร้อยละ	ต่ำร้อยละ	ต่ำร้อยละ	
๑๘	โรงเรียนควรจัดครู คอยช่วยเหลือขณะ สอนโดยใช้เวลาของ โรงเรียนประกอบ	๒๐.๕๕	๒๒.๓๓	๓๓.๒๑	๑๕.๕๓	๖.๑๑	๒๓๓.๕๑
๑๙	การสอนโดยใช้เวลา โรงเรียนประกอบ เป็นการเพิ่มภาระ แก่ครู	๒๐.๖๖	๒๓.๑๓	๓๔.๓๓	๑๓.๓๖	๕.๑๕	๒๕๓.๕๐
๒๐	การสอนโดยใช้เวลา โรงเรียนประกอบ เป็นการเสียเวลา มาก	๓๒.๐๖	๓๐.๖๖	๒๕.๕๕	๓.๕๒	๓.๕๕	๒๐๕.๖๓
ค่าเฉลี่ย		๔.๕๕	๑๐.๕๕	๒๓.๕๕	๒๕.๕๕	๒๒.๖๕	๓๕๖.๓๕

* คัดจากคำตอบของครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียนจำนวน ๒๖๒ คน

จากตาราง ๖๖ แสดงให้เห็นว่า ความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ช่วยวิทยุโรงเรียน
ที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ได้แก่ ความคิดเห็นและความต้องการที่ว่าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดควร

จัดอบรมเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น การใช้ การเลือก และการผลิตอุปกรณ์แก่ครูผู้ใช้
วิทยุโรงเรียน รองลงมาได้แก่ ความคิดเห็นและความต้องการที่ว่า หน่วยกีบยานิเทศก์จังหวัดควรจัด
หาอุปกรณ์ประกอบการรับฟังไว้บริการแก่โรงเรียนที่รับฟังวิทยุโรงเรียน ส่วนความคิดเห็นและความ
ต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย ได้แก่ ความคิดเห็นที่ว่า การสอน
โดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบเป็นการเสียเวลาชาก

เมื่อพิจารณาคำนำหนักของความเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในแต่ละ
รายการแล้ว จะเห็นว่ารายการความบกิเห็นและความต้องการอันดับที่ ๖ - ๑๑ มีค่าน้ำหนักอยู่ใน
เกณฑ์มาก หมายความว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยส่วนรวมเห็นว่ารายการความคิดเห็นและความ
ต้องการอันดับที่ ๑ - ๑๑ มีความสำคัญมาก (๓๕๐ - ๔๔๔.๔๔) รายการความคิดเห็นและความ
ต้องการอันดับที่ ๑๒ - ๑๕ มีน้ำหนักอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมายความว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
โดยส่วนรวมเห็นว่า รายการความคิดเห็นและความต้องการอันดับที่ ๑๒ - ๑๕ มีความสำคัญปานกลาง
(๒๔๐ - ๓๔๔.๔๔) ส่วนรายการความบกิเห็นและความต้องการอันดับที่ ๒๐ นั้น มีน้ำหนักอยู่ใน
เกณฑ์น้อย หมายความว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยส่วนรวมเห็นว่า ความคิดเห็นและความต้องการ
อันดับที่ ๒๐ ที่ความสำคัญน้อย (๑๕๐ - ๒๔๔.๔๔)

เมื่อพิจารณาคำนำหนักเฉลี่ยของรายการ ความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุ
โรงเรียนตั้งแต่อันดับที่ ๑ - ๒๐ แล้ว จะเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมายความว่า รายการ
ความคิดเห็นและความต้องการตั้งแต่ ๑ - ๒๐ ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยส่วนรวม มีความสำคัญ
ปานกลาง (๒๕๐ - ๓๔๔.๔๔)

๔. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ

ผู้เขียนได้แยกการวิเคราะห์คำตอบของผู้บริหารโรงเรียน ที่ใช้วิทยุโรงเรียนทั้งหมดเป็น
๒ ตอน คือ

๔.๑ รายละเอียดส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียน

๔.๒ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียน

๔.๖ รายละเอียดส่วนตัวของผู้บริหารโรงเรียน

ในการวิเคราะห์เรื่องนี้ ผู้เขียนกระทำโดยหาความถี่ของคำตอบแล้วแปลงเป็นอัตราส่วนร้อย ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๒๗ จำนวนผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน แยกตามเพศ

จำนวนผู้บริหารโรงเรียนแยกตามเพศ	ความถี่	ร้อยละ
- ชาย	๕๐	๘๖.๑๕
- หญิง	๒	๓.๘๕
รวม	๕๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๒๗ จะเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ซึ่งมีถึงร้อยละ ๘๖.๑๕ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นเพศหญิงมีจำนวนน้อยกว่า คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๕ เท่านั้น

ตาราง ๒๘ รัศับอายุของผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

รัศับอายุของผู้บริหารโรงเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- ระหว่าง ๒๕ - ๓๐ ปี	๖	๑๑.๕๖
- ระหว่าง ๓๑ - ๓๕ ปี	๕	๑๓.๓๓
- ระหว่าง ๓๖ - ๔๐ ปี	๑๒	๒๓.๐๘
- ระหว่าง ๔๑ - ๔๕ ปี	๘	๑๕.๓๘
- ระหว่าง ๔๖ - ๕๐ ปี	๑๓	๒๕.๐๐
- ระหว่าง ๕๑ - ๕๕ ปี	๓	๕.๗๗
- เกินกว่า ๕๕ ปี	๑	๑.๙๐
รวม	๕๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๖๔ จะเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๐ ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๐๐ รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๔ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุเกินกว่า ๕๕ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีเพียง ร้อยละ ๑.๔๐

ตาราง ๖๕ ระดับวุฒิของผู้บริหารโรงเรียนที่ไว้ทุกข์โรงเรียนประกอบการสอน

ระดับวุฒิของผู้บริหารโรงเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- ม.ศ. ๓, ป. หรือเทียบเท่า	๕	๙.๖๒
- ป.กศ., ป.ป., หรือเทียบเท่า	๒๑	๔๐.๓๙
- ป.ม., อนุปริญญา หรือเทียบเท่า	๒๖	๔๙.๙๙
รวม	๕๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๖๕ จะเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิ ป.ม., อนุปริญญา หรือเทียบเท่า มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๙.๙๙ รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิ ป.กศ., ป.ป. หรือเทียบเท่า มีร้อยละ ๔๐.๓๙ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่มีวุฒิ ม.ศ.๓, ป. หรือเทียบเท่า มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีร้อยละ ๙.๖๒

ตาราง ๗๐ อายุราชการของผู้บริหารโรงเรียนที่ไขวิทยุโรงเรียนที่ไขวิทยุโรงเรียน
ประกอบการสอน

อายุราชการของผู้บริหารโรงเรียน	ความถี่	ร้อยละ
- อายุระหว่าง ๑ - ๕ ปี	๑	๑.๕๐
- ระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี	๔	๑๙.๓๓
- ระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ปี	๖	๑๑.๕๖
- ระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี	๑๒	๒๓.๐๘
- ระหว่าง ๒๑ - ๒๕ ปี	๖	๑๑.๕๖
- ระหว่าง ๒๖ - ๓๐ ปี	๑๑	๒๑.๑๓
- เกินกว่า ๓๐ ปี	๗	๑๓.๔๖
รวม	๕๖	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๗๐ จะเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุราชการระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี มี
จำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐๘ รองลงมาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุราชการระหว่าง
๒๖ - ๓๐ ปี มีร้อยละ ๒๑.๑๓ ส่วนผู้บริหารที่มีอายุราชการระหว่าง ๑ - ๕ ปี มีจำนวนน้อยที่สุด
คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๐

ตาราง ๓๑ ระยะเวลาที่ทำงานด้านบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้วิทยุโรงเรียน
ประกอบการสอน

ระยะเวลาการทำงานด้านบริหาร	ความถี่	ร้อยละ
- ระหว่าง ๑ - ๕ ปี	๒๐	๓๔.๔๖
- ระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี	๑๕	๒๔.๘๔
- ระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ปี	๔	๗.๖๗
- ระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี	๗	๑๓.๔๖
- เกินกว่า ๒๐ ปี	๖	๑๑.๕๖
รวม	๕๒	๑๐๐.๐๐

จากตาราง ๓๑ จะเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนที่มีระยะเวลาการทำงานด้านบริหารระหว่าง ๑ - ๕ ปี มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๔.๔๖ รองลงมาได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนที่มีระยะเวลาการทำงานด้านบริหารระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๘๔ ส่วนผู้บริหารโรงเรียนที่มีระยะเวลาการทำงานด้านบริหารระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือมีร้อยละ ๗.๖๗

๔.๒ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการงานโดยวิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์
ประกอบ

ในการวิเคราะห์เรื่องนี้ ผู้เขียนได้แบบสอบถามตามเทคนิคการสุ่มประมาณค่าให้ผู้บริหารโรงเรียนแบ่งระดับความมากน้อยของความคิดเห็นที่มีต่อการเรียนการสอน โดยวิทยุโรงเรียนประกอบการวิเคราะห์ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตาราง ๗๒ น้ำหนักความเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้วิทยุ
โรงเรียนประกอบ เรียงตามน้ำหนักจากมากไปหาน้อย

อันดับ ที่	รายการความคิดเห็น และความต้องการ	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น*
		เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด	
		การยับยั้ง	การยับยั้ง	การยับยั้ง	การยับยั้ง	การยับยั้ง	
๑	เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุ โรงเรียนของหน่วย ศึกษานิเทศก์จังหวัด ควรจะได้ดำเนินการ สอนโดยใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบ เพื่อเป็นตัวอย่าง แก่ครู	๑.๘๒	—	—	๔๐.๓๘	๕๙.๖๘	๔๕๑.๘๓
๒	ในโรงเรียนควรมีแผนก บริการโสตทัศนวัสดุเพื่อ ให้บริการแก่ครู	—	๙.๖๒	๕.๗๗	๓๘.๖๖	๔๖.๑๔	๔๒๑.๑๔
๓	ครูที่ทำหน้าที่ครูวิทยุ โรงเรียนควรจะเป็น ผู้ที่เคยผ่านการอบรม วิธีสอนโดยใช้วิทยุ โรงเรียนประกอบ มาก่อน	๑.๘๒	๓.๘๕	๑๕.๓๘	๓๒.๖๘	๔๖.๑๔	๔๑๗.๒๗

ตาราง ๗๒ (ต่อ)

อันดับ ร.๒๐	รายการความคิดเห็น และความต้องการ	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น
		เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด	
		การตอบละ	การตอบละ	การตอบละ	การตอบละ	การตอบละ	
๔	บทเรียนวิทยุโรงเรียน ที่ออกอากาศ อยู่บน โดยทั่ว ๆ ไปเป็น บทเรียนที่ไ้เตรียม มากจนแล้วเป็นอย่างดี	๑.๕๒	๗.๖๕	๓๒.๖๔	๓๘.๕๖	๑๕.๓๒	๓๖๕.๓๖
๕	การเรียนการสอน โดยใช้วิทยุโรงเรียน ประกอบไม่จำเป็น ต้องมีห้องเรียนที่จัด ไว้สำหรับฟังโดย เฉพาะ	๑๕.๓๘	๑๕.๓๘	๓๔.๓๘	๓๘.๕๖	๑๕.๓๘	๓๒๓.๐๒
๖	การเรียนการสอน โดยใช้วิทยุโรงเรียน ประกอบที่กระทำอยู่ ในโรงเรียนนั้นไ้รับ ผลดี	๗.๖๕	๔.๖๒	๕๔.๖๑	๒๓.๐๘	—	๒๕๕.๐๘

ตาราง ๗๒ (ต่อ)

อันดับ ที่	รายการความคิดเห็น และความต้องการ	มาตราส่วนประมาณค่า					น้ำหนัก ความเห็น
		เห็นด้วย น้อยที่สุด	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย มากที่สุด	
		การยับยั้ง	การยับยั้ง	การยับยั้ง	การยับยั้ง	การยับยั้ง	
๓	การเรียนการสอนโดย ใช้วิทยุโรงเรียนประ กอบไม่ก่อให้เกิดผล กว่าการสอนแบบ ธรรมดาเลย	๔๔.๒๓	๓๖.๕๔	๑๗.๓๑	๑.๕๒	—	๑๗๖.๙๒
๔	การเรียนการสอน โดยวิทยุโรงเรียน ประกอบเป็นการเสีย เวลาโดยเปล่าประ โยชน์	๕๗.๖๘	๒๖.๕๒	๑๔.๓๘	—	—	๑๕๖.๘๗
	ก.เฉลี่ย	๑๖.๑๐	๑๓.๖๕	๒๐.๑๔	๒๖.๖๘	๒๓.๐๘	๓๑๓.๕๕

* คัดจากคำตอบของผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๕๒ คน

จากตาราง ๗๒ จะเห็นว่าความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนต่อการเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรก ได้แก่ ความคิดเห็นที่ว่า เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนของหน่วยงานนี้เทศกจังหวัดควรจะได้สาธิตการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน รองลงมาได้แก่ ความคิดเห็นที่ว่า ในโรงเรียนควรมีแผนกบริการโสตทัศนวัสดุเพื่อให้บริการแก่ครู ส่วนความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีความสำคัญเป็นอันดับสุดท้ายได้แก่ความคิดเห็นที่ว่า การเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบเป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์

เมื่อพิจารณาคำนำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนแต่ละรายการแล้ว จะเห็นว่ารายการความคิดเห็นอันดับที่ ๑ มีอันดับความเห็นอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นว่า รายการความคิดเห็นอันดับที่ ๑ มีความสำคัญมากที่สุด (๔๕๐ - ๕๐๐) รายการความคิดเห็นอันดับที่ ๒ - ๔ มีน้ำหนักความเห็นอยู่ในเกณฑ์มาก หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นว่า รายการความคิดเห็นอันดับที่ ๒ - ๔ มีความสำคัญมาก (๓๕๐ - ๔๔๙.๙๙) รายการอันดับที่ ๕ - ๖ มีน้ำหนักความเห็นอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นว่า รายการความคิดเห็นอันดับที่ ๕ - ๖ มีความสำคัญปานกลาง (๒๕๐ - ๓๔๙.๙๙) ส่วนรายการความคิดเห็นอันดับที่ ๗ - ๘ นั้น มีน้ำหนักความเห็นอยู่ในเกณฑ์น้อย หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมมีความคิดเห็นว่า รายการความคิดเห็นอันดับที่ ๗ - ๘ มีความสำคัญน้อย (๑๕๐ - ๒๔๙.๙๙)

เมื่อพิจารณาคำนำหนักความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนโดยเฉลี่ยของรายการตั้งแต่อันดับที่ ๑ - ๘ แล้วจะเห็นว่าอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง หมายความว่า รายการความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวมทั้งอันดับที่ ๑ - ๘ มีความสำคัญปานกลาง (๒๕๐ - ๓๔๙.๙๙)

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

๑. ความมุ่งหมาย

วิทยุโรงเรียนนับว่าเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนอย่างหนึ่งที่มีคุณค่าต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะประเทศไทยซึ่งยังล้าหลังอยู่มากในด้านการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในวงการศึกษ และงบประมาณในการจัดการศึกษาของประเทศก็มีจำกัด วิทยุโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญต่อการให้การศึกษากับเยาวชนทั่วประเทศได้อย่างทั่วถึง ขณะนี้กิจการวิทยุโรงเรียนของประเทศไทยอยู่ภายใต้การดำเนินงานของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกอากาศรายการสอนวิชาต่าง ๆ อยู่หลายวิชา และหลายระดับชั้น มีโรงเรียนที่รับวิทยุการถ่ายทอดโรงเรียนประกอบการสอนอยู่เป็นจำนวนมาก โรงเรียนเหล่านี้อาจประสบปัญหาและอุปสรรคบางประการที่ทำให้การรับฟัง รายการวิทยุโรงเรียนได้เกิดข้อผิดพลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค แต่ละท้องถิ่นอาจมีปัญหาแตกต่างกันไป ซึ่งถ้าได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคเหล่านั้นก็จะเป็ประโยชน์ต่อการแก้ไขปรับปรุง เพื่อให้รายการวิทยุโรงเรียนสามารถให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนได้มากยิ่งขึ้น ในการศึกษาค้นคว้านี้ ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายดังต่อไปนี้

๑.๑ เพื่อทราบวิธีการใช้ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนประสบจากการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

๑.๒ เพื่อทราบความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เกี่ยวกับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ

๑.๓ เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ

๑.๔ เพื่อนำผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เสนอแนะแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ผู้บริหาร

โรงเรียน ตลอดจนผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิทยุโรงเรียนทุกฝ่าย เพื่อนำไปประกอบการพิจารณาปรับปรุงงานด้านวิทยุโรงเรียนให้ดียิ่งขึ้น

๒. วิธีดำเนินการ

นวมประชากรสำหรับการศึกษากันทั่วทั้งนี้ ได้แก่ครูวิทยุโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนของโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตจังหวัดแพร่ ซึ่งรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอน โดยแยกเป็นครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนจำนวน ๒๖๒ คน และผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๕๒ คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้เขียนใช้แบบสอบถามที่ สสทกค. เวียงทวงษ์ ได้ดัดแปลงและสร้างเพิ่มเติมจากแบบประเมินผลและแบบรายงานการใช้วิทยุโรงเรียนของ Ohio State University เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล แบบสอบถามนี้มี ๒ ชุด คือ ชุดหนึ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน อีกชุดหนึ่งเป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน การจัดส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนทุกแห่ง ผู้เขียนเป็นผู้แจกและเก็บด้วยตนเอง ผู้เขียนได้รับแบบสอบถามสำหรับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนคืนจำนวน ๒๖๒ ฉบับ จ.ท.ท.แวน ๒๖๔ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๘๖ ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด ส่วนแบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียนได้รับครบจำนวน ๕๒ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐.๐๐ ของแบบสอบถามที่แจกไปทั้งหมด การวิเคราะห์ข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล กระทำโดยหาความถี่ของคำตอบในแต่ละข้อคำถาม แล้วหาอัตราส่วนรอบ และหาคำถามสำคัญของคำตอบในแต่ละข้อคำถามที่เป็นขั้วเดิมมาตราส่วนประมาณค่า

สรุปผลที่ได้จากการศึกษา

การศึกษากันทั่วทั้งนี้สรุปผลได้ดังนี้

ก. เกี่ยวกับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

๑. สถานภาพของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

๑.๑ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เป็นเพศหญิงมีจำนวนมากกว่าครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เป็นเพศชาย

๑.๒ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากมีอายุระหว่าง ๒๐ - ๒๔ ปี

- ๑.๓ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากเป็นครูมานานเกินกว่า ๑๐ ปี
- ๑.๔ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากมีวุฒิระดับ ป.ม. หรืออนุปริญญา หรือเทียบเท่า
- ๑.๕ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนวิชาชั้นรอง

และดนตรี

- ๑.๖ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนมาแล้วเป็นเวลา

๑ - ๓ ปี

- ๑.๗ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากมีชั่วโมงสอนเกินกว่า ๒๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๑.๘ นอกจากจะสอนวิชาที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบแล้ว ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากยังต้องสอนวิชาอื่นอีก

๑.๙ นอกจากหน้าที่ทางการสอนแล้ว ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากยังต้องทำหน้าที่อื่นที่ไปใช้งานสอนอีก และส่วนใหญ่เป็นงานที่ต้องรับผิดชอบเป็นประจำ

๒. วิธีการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

๒.๑ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากเตรียมการจากทุกครั้งก่อนสอนและเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมก่อนที่จะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนทุกครั้ง

๒.๒ การรับฟังรายการชั่วโมงครู ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่ไม่ได้รับฟังเป็นส่วนมากมีจำนวนมากที่สุด

๒.๓ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่สนใจทำหน้าที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนมีจำนวนมากที่สุดและส่วนมากรู้สึกพอใจในการที่ได้รับหน้าที่นี้

๒.๔ จำนวนนักเรียนที่เรียนกับรายการวิทยุโรงเรียนส่วนมากครั้งละ ๓๑ - ๔๐ คน และนักเรียนส่วนใหญ่สนใจทั้งเป็นอย่างดี

๒.๕ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนในห้องเรียนธรรมดา มีจำนวนน้อยที่สุดที่ใช้วิทยุโรงเรียนในห้องที่จัดไว้โดยเฉพาะหรือในห้องประชุม ส่วนเสียงรบกวนจากภายนอกห้องเรียนและจากกันของสถานีวิทยุขณะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนก็มีบ้างแต่ไม่รบกวนมากนัก

๒.๖ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่เคยเปิดเครื่องรับวิทยุทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเอง

คาบคำพิง และขณะรับฟังหากนักเรียนสงสัยหรือปฏิบัติตามไม่ได้ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากจะรอให้จบรายการนั้นเสียก่อนแล้วจึงอธิบายหรือแนะนำแก่นักเรียน

๒.๗ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่สามารถจะใช้อุปกรณ์ประกอบการรับฟังได้ทุกครั้งแต่ได้ใจเป็นครั้งคราวเท่าที่สามารถจะหาได้เท่านั้น

๒.๘ การจัดให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมหลังการรับฟังตามที่คู่มือการสอนเสนอแนะนั้น ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนจัดให้นักเรียนปฏิบัติตามเท่าที่สามารถจะทำได้ แต่ได้ทำทุกครั้ง สาเหตุที่ไม่สามารถจัดให้นักเรียนปฏิบัติตามได้ทุกครั้งเพราะขาดอุปกรณ์ที่ต้องใช้ประกอบตามที่คู่มือการสอนเสนอแนะ และไม่มีเวลาพอที่จะปฏิบัติได้

๒.๙ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่สามารถใช้รายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนได้ทุกรายการ เนื่องจากช่วงเวลาออกอากาศตรงกับเวลาเรียนวิชาอื่น

๒.๑๐ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนโดยไม่เคยได้รับการอบรมวิธีสอนหรือคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนของหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดมุกดาหาร ส่วนใหญ่ได้รับประสบการณ์จากการทำคู่มือการใช้วิทยุโรงเรียน กำนานะว่าจากคู่มือและจากการสังเกตหรือแนะนำวิธีสอนจากเพื่อนครูด้วยกัน

๓. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

๓.๑ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่สามารถใช้อุปกรณ์ประกอบการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนได้ครบทุกครั้งตามที่คู่มือการรับฟังเสนอแนะ เพราะไม่สามารถหาอุปกรณ์ได้ครบตามที่คู่มือเสนอแนะ

๓.๒ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่สามารถจะรับฟังรายการชั่วโมงครูได้ครบทุกรายการ เพราะรายการชั่วโมงครูออกอากาศมักตรงกับเวลาที่ครูต้องทำงานอื่น

๓.๓ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนจำนวนมากที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับเครื่องรับวิทยุไม่มีเพียงพอ และเครื่องรับที่มีอยู่ส่วนใหญ่อายุรับฟังได้ แต่ไม่ชัดเจน

๓.๔ บทเรียนวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศอยู่ โดยทั่วไปไม่ตรงกับเรื่องที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ในขณะนั้น

๓.๕ การเปลี่ยนแปลงบทสอนต่าง ๆ ของบทเรียนวิทยุโรงเรียนในระหว่าง

คำเนินรายการอยู่นั้น มักทำให้เกิดความสับสนจนทำให้ติดตามรายการนั้นไม่ทัน

๓.๖ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมวิธีสอนใคร่ใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบมาก่อน

๓.๗ ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่เคยได้รับการแนะนำวิธีการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนจากเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนของหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดมาก่อนเลย

๔. ความกึกก่นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

ความกึกก่นของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่เกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนส่วนใหญ่มักดังนี้

๔.๑ วิทยุโรงเรียนให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี และมีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสุขเพลิดเพลินในการเรียน

๔.๒ การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบเป็นการเพิ่มภาระให้แก่ครูเพียงเล็กน้อย และเพียงความหนักใจเล็กน้อยแก่ครูที่รับหน้าที่นั้น

๔.๓ การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบเป็นการช่วยเพิ่มความรู้ความเข้าใจในบทเรียนแก่นักเรียนที่ชั้นพอควร

๔.๔ การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบให้ผลดีกว่าวิธีสอนที่เคยใช้อยู่

๔.๕ รายการวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศแต่ละครั้งนั้นเป็นรายการที่เตรียมมาแล้วเป็นอย่างดี ท่านความยากง่ายของเนื้อหาและกัณฑ์ที่ไว้ในแต่ละบทเรียนนั้นว่าเหมาะสมกับระดับชั้นที่รับฟัง

๔.๖ ช่วงเวลาออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้งสั้นเกินไป

๔.๗ เนื้อหาของบทเรียนวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศอยู่โดยทั่วไปยังกว้างเกินไป และยังไม่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น ควรดัดแปลงเนื้อหาของบทเรียนให้แคบลงและเป็นเรื่องราวเฉพาะท้องถิ่นให้มากขึ้น

๔.๘ ความเร็วช้าของการดำเนินรายการกำลังพอดี และเสียงดนตรีที่ประกอบบทเรียนมีส่วนช่วยให้บทเรียนสนุกและน่าสนใจขึ้น

๕. ความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

- ก) ความต้องการที่มุ่งหวังจะให้ทางโรงเรียนที่ตนเองสอนอยู่ช่วยเหลือ

๕.๑ ต้องการให้โรงเรียนจัดหาเครื่องรับวิทยุให้เพียงพอ

๕.๒ ต้องการให้โรงเรียนแจ้งบริการอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการสอน

โดยใช้วิทยุโรงเรียน

๕.๓ ต้องการให้โรงเรียนจัดหาตารางสอนให้สัมพันธ์กับตารางออกอากาศ

๕.๔ ต้องการให้โรงเรียนจัดอบรมเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการผลิต การไข

และการเลือกอุปกรณ์ประกอบการสอนชั้นภายในโรงเรียน

- ข) ความต้องการที่มุ่งหวังจะให้หน่วยงานในท้องถิ่นช่วยเหลือ

๕.๕ ต้องการให้หน่วยงานในท้องถิ่นแจกจ่ายอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็น

สำหรับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบแก่โรงเรียนที่รับส่ง

๕.๖ ต้องการให้หน่วยงานในท้องถิ่นจัดให้มีการสาธิตการสอนโดยใช้วิทยุ

โรงเรียนประกอบเพื่อเป็นตัวอย่างแก่ครู

๕.๗ ต้องการให้หน่วยงานในท้องถิ่นจัดอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับ

การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนไว้ให้โรงเรียนต่าง ๆ ยืม

๕.๘ ต้องการให้หน่วยงานในท้องถิ่นจัดหาเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำและ

สาธิตการสอนแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

๕.๙ ต้องการให้หน่วยงานในท้องถิ่นจัดส่งตารางออกอากาศมาให้โรงเรียน

ที่รับส่งวิทยุโรงเรียนแต่ละแห่ง

๖. เกี่ยวกับผู้บริหารโรงเรียน

๑. สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน

๑.๑ ผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นเพศชายมีจำนวนมากกว่าเพศหญิง

๑.๒ ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๐ ปี มีจำนวนมากที่สุด รองลงมาคือ

ผู้บริหารโรงเรียนที่มีอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๐ ปี

๑.๓ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากเป็นผู้ซึ่งระดับ ป.บ. อนุปริญญา หรือเทียบเท่า

๑.๔ อายุรวมของผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี และทำงานการบริหารมาแล้วเป็นเวลา ๑ - ๑๐ ปี

๒. ความนึกเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้บริหารโรงเรียนโดยส่วนรวม มีความนึกเห็น เกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนดังนี้

๒.๑ เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนของหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดควรจะได้จัดทำโครงการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

๒.๒ ในโรงเรียนควรจะมีแผนกบริการโสตทัศนวัสดุเพื่อให้บริการแก่ครูได้โดยทั่วถึง

๒.๓ ครูที่ทำหน้าที่ครูวิทยุโรงเรียนควรจะเป็นผู้ที่เคยผ่านการอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบมาก่อน

๒.๔ รายการเรียนวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศอยู่ โดยทั่ว ๆ ไปเป็นรายการที่ได้เตรียมมาก่อนแล้วเป็นอย่างดี

๒.๕ การเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบไม่จำเป็นต้องมีห้องเรียนที่จัดไว้สำหรับใช้โดยเฉพาะ

๒.๖ การเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบที่กระทำอยู่ในโรงเรียนได้รับผลดี

๓. ข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้เขียนได้แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนเสนอแนะวิธีการที่จะปรับปรุงแก้ไขกิจการวิทยุโรงเรียน ซึ่งปรากฏผลพอสรุปได้ดังนี้

๓.๑ ถ้าเป็นไปได้ หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดควรติดต่อขอความช่วยเหลือจากศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาให้จัดหาเครื่องรับวิทยุแวกว้างแก่โรงเรียนที่ยังขาดแคลนเครื่องรับวิทยุหรือจำหน่ายให้ในราคาถูก

๓.๒ หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดควรร่วมมือกับศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษารวบรวมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนให้ทั่วถึง โดยใช้เวลาระหว่างปีภาคเรียน

หรือวันหยุดประจำสัปดาห์

๓.๓ หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดควรแจกจ่าย หรือให้ยื่นอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็น สำหรับการสอนโดยวิทยุโรงเรียนแก่โรงเรียนที่วิทยุโรงเรียน

๓.๔ หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดควรจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนออกเยี่ยมเยียน ศึกษิต หรือแนะนำวิธีสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบแก่ครูผู้วิทยุโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ และให้ ทัวถึง

๓.๕ การแจกจ่ายคู่มือการรับฟังวิทยุโรงเรียนและการวางออกอากาศแก่โรงเรียน ที่รับฟังวิทยุโรงเรียน ควรกระทำโดยทั่วถึงและให้ถึงโรงเรียนแก่เป็น ๆ ก่อนที่จะเปิดเรียนในปีการศึกษา ใหม่

๓.๖ ช่วงเวลาการออกอากาศแต่ละวิชาสั้นเกินไป โดยเฉพาะวิชาสังคมศึกษาทั้ง ระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ออกอากาศได้ และเพียง ๒๐ นาที ควรเพิ่มระยะเวลาการ ออกอากาศให้ยาวนาน

๓.๗ เนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศควรระวังให้สอดคล้องกับบทเรียนของนักเรียน และควรให้สัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมของนักเรียนในแต่ละท้องถิ่น เช่น วิชาสังคมศึกษา ระดับประถมศึกษา ตอนต้น ปรากฏว่า บางครั้งบทเรียนที่ผ่านออกอากาศเป็นเรื่องที่อยู่ไกลตัวนักเรียนเกินไป นักเรียน ไม่เคยรู้จักสิ่งนั้น มาก่อน หรือไม่เคยเกี่ยวข้องกับสภาพของท้องถิ่น จึงทำให้นักเรียนไม่เข้าใจและขาด ความสนใจในบทเรียนนั้น ๆ

อภิปรายผล

๑. สถานภาพของครูผู้วิทยุโรงเรียน

ครูผู้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่มีอายุเกิน ๒๐ ปี ระดับวุฒิ ป.ม. จบปริญญาตรี หรือเทียบเท่า เป็นส่วนมาก และประสบการณ์ในการเป็นครูมาเกินกว่า ๕ ปี จึงนับว่าครูผู้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ มีวุฒิภาวะ ระดับความรู้ และประสบการณ์ในการสอนมากพอสมควร ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัจจัยสำคัญที่ ช่วยสนับสนุนให้ครูผู้วิทยุโรงเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนการสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบ และทำให้ครูมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ เพื่อนำมาประกอบการสอน

นักเรียนให้ได้รับผลดียิ่งขึ้น บทความใดก็ตาม เมื่อพิจารณาตามข้อเท็จจริงตามที่สำรวจพบ ปรากฏว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนเหล่านี้เกือบทั้งหมดยังไปเคยได้รับการฝึกอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบมาก่อนเลย เนื่องจากการเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบย่อมมีกลวิธีของการสอนแตกต่างไปจากการเรียนการสอนแบบอื่น ๆ ทั่วไป ดังนั้น จึงสมควรอย่างยิ่งที่ครูผู้ทำหน้าที่วิทยุโรงเรียนจะต้องได้รับการฝึกอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบอย่างทั่วถึงกัน ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการสอนแบบนี้อาศัยไปโดยวิธีที่ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด สามารถบรรลุผลตรงตามเป้าหมายทางการศึกษาไม่หวังไว้ แต่เท่าที่กระทำกันอยู่ทุกวันนี้ส่วนใหญ่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนต่างคนต่างหาความรู้หาความรู้จะประสบการณ์ในการใช้วิทยุโรงเรียนเอาเองจากตำราหรือคู่มือการใช้วิทยุโรงเรียนและอาศัยการสังเกตจากการสอนของเพื่อนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนด้วยกัน หากไม่เข้าใจหรือสงสัยก็มักไปถามครูใหญ่หรือเพื่อนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนด้วยกัน ซึ่งวิธีการดังกล่าวนี้ อาจมีทั้งที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง ประกอบกับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ชั่วโมงสอนมากกว่า ๒๒ ชั่วโมงต่อ ๑ สัปดาห์ นอกนั้นยังมีงานอื่นที่จะต้องรับผิดชอบอยู่เป็นประจำ จึงเห็นได้ว่า ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความชำนาญหลายประการที่ควรจะเป็นครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

๒. ปัญหาและอุปสรรคของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

๒.๑ ปัญหาเครื่องรับวิทยุโรงเรียนมีไม่เพียงพอ จากการสำรวจและจากที่ผู้เขียนได้ไปสังเกตตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ปรากฏว่าส่วนใหญ่มีเครื่องรับวิทยุไปเพียงพอกับจำนวนที่ต้องการ คือมีเพียงโรงเรียนละ ๑ เครื่องเป็นส่วนมาก เกือบถึงชั่วโมงที่นักเรียนจะต้องเรียนกับรายการวิทยุโรงเรียนพร้อมกันหลาย ๆ ห้อง ครูก็มักแก้ปัญหาโดยวิธีย้ายนักเรียนไปเรียนรวมกันในห้องเดียว และมีโรงเรียนหลายแห่งที่ครูต้องยืมเครื่องรับวิทยุจากอุปกรณ์ของนักเรียนมารับฟังหรือไปค้นหาเครื่องรับวิทยุส่วนตัวของครูมาจากบ้านซึ่งไม่เป็นการสะดวกเท่าที่ควร มีบางครั้งที่ครูไม่สามารถจะหาซื้อเครื่องรับวิทยุได้ทันทีไปสามารถรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนได้ทุกรายการ จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบไปได้รับผลอย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย

มีบางรายการโดยเฉพาะบทเรียนวิชาสังคมศึกษาในระดับประถมศึกษาตอนต้นที่เนื้อหาของบทเรียนที่
 ออกอากาศกล่าวถึงเรื่องราวหรือเหตุการณ์กว้างหรือไกลเกินกว่าประสบการณ์ของนักเรียนในแต่ละ
 ห้องเรียนจะมีได้ จึงอาจทำให้นักเรียนไม่เข้าใจและไปสนใจบทเรียนนั้นเท่าที่ควร ถ้าหากผู้จัดทำ
 บทเรียนวิทยุโรงเรียนพยายามคิดแปลงเนื้อหาของแต่ละบทเรียนให้แคบลง และให้เฉพาะส่วนกับ
 สภาพของแต่ละท้องถิ่นก็จะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้คล่องและมีความสนใจบทเรียน
 ดังกล่าวมากขึ้น เพราะบทเรียนนั้นเด็กพอจะมีประสบการณ์พื้นฐานมาก่อนและมีความหมายต่อชีวิต
 ประจำวันของเด็กในแต่ละท้องถิ่น

๑.๕ ปัญหาเรื่องการวางออกอากาศไม่สัมพันธ์กับการวางสอนของแต่ละโรงเรียน สาเหตุ
 เพราะหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดจัดส่งตารางออกอากาศไปให้แต่ละโรงเรียนล่วงหน้าเกินไป ตามปกติ
 เมื่อใกล้กำหนดวันเปิดเรียนของปีการศึกษาให้ทางโรงเรียนก็จะจัดเตรียมตารางสอนไว้ให้พร้อม
 เพื่อให้สามารถใส่ได้ทันทีเมื่อเปิดเรียน แต่เมื่อได้รับการวางออกอากาศภายหลังจึงจัดการวางสอนเรียนร้อย
 แล้วก็จะเกิดความยุ่งยากในการที่จะเปลี่ยนหรือปรับตารางสอนให้สอดคล้องกับตารางออกอากาศ โดยเฉพาะ
 โรงเรียนใหญ่ ๆ ที่มีห้องเรียนระดับหลายห้องยิ่งมีความยุ่งยากมากขึ้น ดังนั้น ถ้าหากทางหน่วยศึกษา
 นิเทศจังหวัดสามารถจัดส่งตารางออกอากาศไปให้ทางโรงเรียนได้ก่อนเปิดภาคเรียน ทางโรงเรียน
 ก็จะสามารถจัดการวางสอนให้ตรงกับตารางการออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนได้โดยไปเกิดปัญหาน้อยมาก
 แต่ประการใด

๒.๖ ปัญหาเกี่ยวกับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนไม่สามารถจะรับฟังรายการชั่วโมงครูได้
 เนื่องจากรายการชั่วโมงครูที่ออกอากาศอยู่จะกระทำในช่วงเวลาที่ไม่ใช่เวลาพักการแต่ครูไม่มี
 โอกาสทราบได้ว่าเมื่อใดจึงจะเป็นรายการชั่วโมงครู นอกจากจะเปิดเครื่องรับวิทยุไปพบรายการ
 ชั่วโมงครูเข้าโดยบังเอิญมากกว่า ส่วนครูที่มีฐานะส่วนตัวอื่น ๆ ก็ไม่สามารถจะรับฟังรายการชั่วโมงครู
 ได้ อีกประการหนึ่งสถานีวิทยุที่ออกอากาศรายการชั่วโมงครูก็มีเพียงแห่งเดียวคือ ที่สถานีวิทยุศึกษา
 กรุงเทพมหานคร จึงเป็นปัญหาสำหรับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในจังหวัดบางที่ที่ไม่สามารถรับฟังรายการนี้
 ได้ชัดเจนเท่าที่ควร เนื่องจากสถานีที่รับอยู่ไกลจากสถานีวิทยุมากเกินไป หากครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน
 มีเครื่องรับแบบคลื่นสั้น (Short Wave) ก็สามารถรับฟังรายการชั่วโมงครูได้ชัดเจน แต่เครื่องรับ
 ของโรงเรียนและของครูก็มีอยู่กันมากเป็นเครื่องรับชนิดทรานซิสเตอร์ขนาดเล็กและราคาถูก สามารถ

รับได้เฉพาะคลื่นยาว (Medium Wave) เท่านั้น การรับรายการชั่วคราวจึงแทบจะกระทำไม่ได้ ปัญหาที่ขาดหน่วยวิทยานิเทศจังหวัดพวยามแก้ไข โดยขอความร่วมมือจากศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาจังหวัดแพร่การชั่วคราวไปออกอากาศที่สถานีวิทยุประจำท้องถิ่น (กอส. ๒ แพร่) ก็สามารถจะแก้ไขปัญหारेืองวิทยุโรงเรียนไม่สามารถรับส่งรายการชั่วคราวได้ อันจะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบไปด้วยแผนที่

ขอเสนอแนะ

จากผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้เขียนเสนอแนะความถูกต้องเห็นจะขอเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้วิทยุโรงเรียน

๑.๑ ครูผู้วิทยุโรงเรียนควรพยายามศึกษาหาความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับหลักและวิธีการสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบ เช่น ขั้นตอนต่าง ๆ ของการสอนแต่ละวิชา การจัดให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมขณะรับฟังรายการและหลังจากรายการจบแล้ว เพื่อให้นักเรียนได้รับทราบ และประสบการณ์จากการเรียนการสอนแบบที่ผู้ศึกษาหาความรู้ของวิทยุโรงเรียนได้ แหล่งความรู้และประสบการณ์ที่ครูผู้วิทยุโรงเรียนสามารถหาได้ เช่น ตำราคู่มือการรับส่งวิทยุโรงเรียน เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนของหน่วยวิทยานิเทศจังหวัด และจากรายการชั่วคราวออกอากาศจากสถานีวิทยุทุกแห่งเป็นต้น

๑.๒ พยายามศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับ เทคนิคต่าง ๆ ในการผลิต การเลือกและการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน เพื่อให้สามารถเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับการสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบในแต่ละครั้ง วัสดุอุปกรณ์ที่หาได้ภายในท้องถิ่น ราคาถูก หรือสามารถสร้างขึ้นเองได้ก็ควรลงมือสร้างเอง สำหรับแหล่งความรู้เกี่ยวกับเทคนิคในการผลิต การเลือก และการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนนอกจากจะศึกษาได้จากตำราหรือคู่มือการผลิตการใช้อุปกรณ์แล้ว อาจจะปรึกษาหรือขอคำแนะนำหรือแนะนำจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยวิทยานิเทศจังหวัด เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการของส่วนการศึกษาจังหวัด เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการของส่วนการศึกษาอำเภอ ครูใหญ่ และเพื่อนครูที่มีประสบการณ์ในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนมาเป็นเวลานาน

๑.๓ พยายามหาโอกาสเข้าร่วมการฝึกอบรมหรือร่วมสัมมนากับคณะครูหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนหากมีการฝึกอบรมหรือสัมมนาเพราะจะเป็นโอกาสให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ทั้งยังจะได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และปัญหาต่าง ๆ ซึ่งกันและกัน

๑.๔ โรงเรียนที่ไม่มีงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน หรือโรงเรียนที่อยู่ในท้องถิ่นที่การไม่สามารถหาวัสดุอุปกรณ์ได้พอเพียงพอ ควรจะติดต่อขอความช่วยเหลือจากสถาบันฝึกหัดครูหรือสถาบันการศึกษาทุกแห่งที่มีการสอนด้านการผลิต การใช้อุปกรณ์ประกอบการสอน เพื่อขอวัสดุอุปกรณ์ที่เหลือใช้ หรืออุปกรณ์ที่เป็นผลงานของนิสิตนักศึกษาที่เลิกใช้แล้ว เช่น แผนภูมิ สไลด์ทัศนศึกษา วิทยาลัษณ์วิชาการศึกษาประสานมิตร คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ วิทยาลัยวิชาการศึกษา และวิทยาลัยครูทุกแห่ง

๒. ขอแบบแผนสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

๒.๑ ควรจัดทำงบประมาณไว้สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับงานด้านวิทยุโรงเรียน เช่น วัสดุเครื่องรับวิทยุ เริ่มตั้งแต่ให้พร้อมกับความถี่ของเครื่อง เช่น แบบเครื่องรับวิทยุเมื่อเกิดการรบกวนเสียง และเป็นค่าใช้จ่ายหรือสร้างอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่จำเป็น เป็นต้น งบประมาณดังกล่าวนี้อาจได้มาโดยการแบ่งจากเงินงบประมาณทางการศึกษาที่ได้รับประจำปี งบประมาณจากคณะครูหรือผู้ปกครองนักเรียน และจากรายได้ทางใดทางหนึ่งที่ทางโรงเรียนจัดหา

๒.๒ พยายามเก็บหาความรู้เกี่ยวกับหลักและวิธีการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการ โดยศึกษาจากตำรา เอกสาร หรือคู่มือการใช้วิทยุโรงเรียน และจากการเข้าร่วมฝึกอบรมหรือสัมมนา ทุกครั้งเมื่อมีโอกาสเพื่อจะได้นำความรู้มาช่วยแก้ไขและแนะนำแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนของตนได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

๒.๓ พยายามส่งเสริมครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนทุกคนให้มีความรู้และประสบการณ์ในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน เช่น ติดต่อขอตำราเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนให้ครูได้ศึกษาโดยทั่วถึงกัน จัดกรูเข้าร่วมฝึกอบรมและสัมมนาทุกครั้งเมื่อมีโอกาส หากโรงเรียนใดมีครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนจำนวนมากควรเชิญเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนของหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ทำการฝึกอบรมที่โรงเรียนในระยะวันปกติภาคเรียนหรือวันหยุดประจำสัปดาห์ ถ้าหากครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

มีจำนวนไม่มากพอที่อาจารย์กับโรงเรียนอื่นในระดับกลุ่มโรงเรียนหรือระดับอำเภอ จัดวิทยากรมาให้การฝึกอบรมก็ได้

๒.๔ เพื่อลดปัญหาการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอน ทางโรงเรียนควรจัดตั้งแผนกผลิตและบริการวัสดุอุปกรณ์ขึ้น เพื่อให้ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนและครูทั่วไปสามารถใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนได้โดยแท้จริง แผนกนี้จะต้องมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการผลิต การจัดหา และบริการให้คำแนะนำวิธีใช้ ตลอดจนเก็บรักษาและซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้อยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ และสามารถให้เกิดประโยชน์ให้ไกลที่สุด

๒.๕ ควรจัดตั้งคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนขึ้นโดยเฉพาะเพื่อรับผิดชอบต่อการดำเนินงานด้านวิทยุโรงเรียนให้เป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ งานที่รับผิดชอบนี้ทั้งงานวิทยุโรงเรียนภายในโรงเรียน ส่งเสริมความก้าวหน้าและประสบการณ์ของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ตลอดจนการติดต่อสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิทยุโรงเรียนของหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดและติดต่อขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง

๒.๖ การจัดการการสอนของโรงเรียนควรพยายามจัดให้ทั่วถึงโรงเรียนให้รายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนตรงกับเวลาในการออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การจัดการการสอนวิชาเหล่านี้ควรให้ยืดหยุ่นไปตามเวลาของรายการที่ออกอากาศ และให้มีเวลาว่างก่อนเริ่มรายการเล็กน้อยเพื่อให้ครูเตรียมนักเรียนและเตรียมอุปกรณ์ประกอบให้พร้อมก่อนที่จะรับฟัง และเหลือเวลาไว้สำหรับปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ หลังการรับฟังตามที่ผู้สอนรับฟังเสนอแนะไว้

๒.๗ การแก้ไขหาเครื่องรับวิทยุไปเพียงพออีกวิธีหนึ่งสำหรับโรงเรียนที่งบประมาณจำกัด โดยวิธีติดลำโพงเล็กไว้ทุกห้องเรียนแล้วต่อสายลำโพงไปยังที่หักสายหรือแผงสวิทช์ไฟเพื่อต่อเข้ากับเครื่องรับวิทยุ จัดเจ้าหน้าที่ควบคุมการต่อสายจากเครื่องรับวิทยุไปยังลำโพงของห้องเรียนที่รายการวิทยุประจำวันออกอากาศ วิธีนี้แม้ว่าสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยกว่าการจัดซื้อเครื่องรับวิทยุให้ครบทุกห้องเรียน และครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนแต่ละคนก็มีเวลาเตรียมเด็กและอุปกรณ์ประกอบการสอนได้มากขึ้น ไม่ต้องพะวงถึงเรื่องคอยเปิดเครื่องรับวิทยุให้ทันเวลาหรือการปรับเครื่องรับวิทยุหากคลื่นของสถานีที่รับฟังอีก

✓ ๒.๔ โรงเรียนที่มีเครื่องบันทึกเสียงควรบันทึกเทปรายการวิทยุโรงเรียนเอาไว้ โดยเฉพาะวิชาที่ต้องการให้นักเรียนทบทวนเพิ่มเติมนหรือฝึกหัดซ้ำ ๆ หลายครั้ง เช่น วิชาภาษาอังกฤษ ขั้บร้องและดนตรี การบันทึกเทปอาจจะทำไปขณะที่รายการนั้นออกอากาศอยู่หรือขออนุญาตจากเทปที่หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดแล้วออกอากาศผ่านไปแล้ว เพื่อจะได้บทเรียนที่มีเสียงชัดเจกว่าที่บันทึกจากเครื่องรับซึ่งอาจจะมีเสียงอื่น ๆ รบกวนมาก

✓ ๒.๕ หากโรงเรียนมีสถานที่เพียงพอหรือมีห้องว่าง ควรจัดตกแต่งให้เป็นห้องสำหรับเรียนกับรายการวิทยุโรงเรียนโดยเฉพาะ มั่นคงทุกด้านควรใช้หมอนหรือวัสดุที่เก็บเสียงได้กั้นไว้ เว้น แผ่นกระดาษซานออย กระดาษอัด หรือเสื้ออำพัน เป็นต้น เพื่อป้องกันเสียงรบกวนจากภายนอกหรือจากนักเรียนห้องข้างเคียง ในขณะเดียวกันก็จะต้องป้องกันเสียงภายในห้องเรียนวิทยุโรงเรียนออกไปรบกวนห้องเรียนอื่น ๆ ด้วย

๓. ขอเสนอแนะสำหรับหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดและศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

๓.๑ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาควรจัดงบประมาณไว้แต่ละปีสำหรับซื้อเครื่องรับวิทยุที่คุณภาพดีเพื่อจำหน่ายในราคาถูกแก่โรงเรียนที่ประสงค์จะรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนแก่ทั้งชาวเครื่องรับวิทยุ หรือให้ทางหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดพิจารณาแจกให้แก่โรงเรียนต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นก่อนหลัง และพยายามแจกให้ทั่วถึงกัน หรือคิดองค์การหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น องค์การ UNICEF, UNESCO และ UNDP เป็นต้น ให้ช่วยเหลือในด้านเครื่องรับวิทยุและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนที่จำเป็น และขอความช่วยเหลือจากกรมการปกครองซึ่งมีหน้าที่จัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยตรง ให้เป็นผู้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมแก่ส่วนการศึกษาของจังหวัดเพื่อจัดซื้อเครื่องรับวิทยุแจกจ่ายแก่โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เพียงพอ แม้ว่าหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดและหน่วยราชการต่าง ๆ จะเคยแจกเครื่องรับวิทยุแก่โรงเรียนต่าง ๆ ไปบ้างแล้วแต่ยังไม่พอกับความต้องการ และปัจจุบันเครื่องรับวิทยุส่วนใหญ่อยู่ในสภาพชำรุดทรุดโทรมกลางอายุขัย หรือที่พอจะรับฟังได้ก็ไม่ชัดเกินไปเท่าที่ควร ซึ่งหากปล่อยให้ยู่ในสภาพเช่นนี้ต่อไปจะทำให้ครูผู้วิทยุโรงเรียนท้อแท้หมดกำลังใจและไม่สามารถจะใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนได้โดยผลอย่างเต็มที่ อีกประการหนึ่งหน่วยศึกษานิเทศก์ควรมีเจ้าหน้าที่แผนกซ่อมเครื่องรับวิทยุให้แก่ทางโรงเรียนโดยไม่เก็บ

มูลค่าหรือเสียค่าบริการในราคาถูก เพื่อเป็นการช่วยเหลือครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยเฉพาะโรงเรียนเล็ก ๆ ที่ไม่มีงบประมาณทางด้านวิทยุโรงเรียนเลย

๓.๒ เนื่องจากปัจจุบันนี้ครูที่ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนเพิ่มมากขึ้น เพราะครูต่างเห็นคุณค่าของวิทยุโรงเรียนที่มีต่อการเรียนการสอน แต่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่ยังมิได้รับการศึกษามรรคเทคนิคทางการสอน โดยวิทยุโรงเรียนประกอบจากอน ซึ่งการสอนแบบนี้ย่อมมีกวีวิธีเฉพาะตัวของมันเองที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้และประสบการณ์สมความมุ่งหมายที่ตั้งไว้ จึงสมควรอย่างยิ่งที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาจะใคร่ร่วมกับหน่วยศึกษานิเทศกิจจังหวัดส่งเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทางการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนออกทำการฝึกอบรมและสาธิตวิธีสอนแก่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนโดยทั่วถึง และควรกระทำอยู่เป็นประจำ อันจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนและการศึกษาของเยาวชนได้อย่างเต็มที่

๓.๓ ควรจัดเจ้าหน้าที่แผนกวิทยุโรงเรียนออกเยี่ยมเยียนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนตามโรงเรียนต่าง ๆ ทุกแห่งโดยทั่วถึงและกระทำเป็นประจำเพื่อจะได้ช่วยเหลือ แนะนำ สาธิตวิธีใช้รายการวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนได้อย่างถูกต้อง ตลอดจนทราบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่ครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนและผู้บริหารโรงเรียนแต่ละแห่งประสบอยู่ เพื่อจะได้หาทางช่วยเหลือแก้ไขกันต่อไป

๓.๔ การจัดส่งตารางออกอากาศให้แก่โรงเรียนในแต่ละปีการศึกษา ควรกระทำเสียแต่เนิ่น ๆ และพยายามให้ทั่วถึงทุกโรงเรียน เพื่อทางโรงเรียนจะได้พิจารณาจัดตารางสอนให้สัมพันธ์กับตารางการออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนโดยไม่เกิดความยุ่งยากเรื่องตารางออกอากาศไม่ตรงกับเวลาในการการสอน ตามปกติตารางออกอากาศของปีการศึกษาใหม่ควรจะส่งถึงโรงเรียนอย่างช้าไปเกินปลายเดือนเมษายนเพราะระยะปลายเดือนเมษายนหรือต้นเดือนพฤษภาคมทุกโรงเรียนก็จะเตรียมการจัดตารางสอนให้เสร็จก่อนเปิดเรียนภาคต้นในกลางเดือนพฤษภาคม หากโรงเรียนได้รับตารางออกอากาศก่อนการจัดเตรียมตารางสอนแล้วก็จะไม่เกิดปัญหาหรือความซุกซนสักแต่ประการใดในการรับฟังวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศหลังจากเปิดเรียน

๓.๕ บทเรียนวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศส่วนมากไม่สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียนของนักเรียน ทั้งนี้เพราะฝ่ายจัดรายการวิทยุโรงเรียนกำลังถึงประสบการณ์ของนักเรียนทั่วประเทศ

ซึ่งกว้างเกินไป ดังนั้น เนื้อหาของบทเรียนวิทยุโรงเรียนจึงวัดความสัมพันธ์กับเนื้อหาจากบทเรียนในตำราของเด็ก และเนื้อหาบทเรียนบางบทยังไปเฉพาะสัมพันธ์เฉพาะของท้องถิ่นในแต่ละภาคการศึกษา เช่น บทเรียนวิชาสังคมศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้นมักกล่าวถึงเรื่องราวที่อยู่ใกล้ตัวเด็กเกินไป เด็กไม่เคยมีประสบการณ์พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาก่อน จึงยากที่จะเข้าใจเรื่องราวได้ ปักฐานถ้าหากศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาแบ่งความรับผิดชอบให้เจ้าหน้าที่ทางศูนย์การศึกษาของภาคการศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ การหรือช่วยเหลือแนะนำด้านการจัดเนื้อหาของบทเรียนได้เหมาะสมและเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นอย่างแท้จริง บทเรียนดังกล่าวนี้ก็จะเกิดประโยชน์แก่เด็กเรียนได้มาก ตลอดจนความสนใจของเด็กต่อการเรียนก็จะเพิ่มขึ้นเพราะเรื่องราวที่เด็กเรียนเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก เด็กเคยมีประสบการณ์พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาบ้างจึงสามารถเข้าใจเรื่องราวได้ง่าย

๓.๖ รายการ ชั่วโมงครูนับว่าเป็นรายการที่สำคัญมากสำหรับครูผู้วิทยุโรงเรียน เพราะเป็นรายการที่ช่วยแนะนำให้ครูผู้วิทยุโรงเรียนได้ทราบถึงวิธีสอน วิธีอุปกรณ์ประกอบการสอน และการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนให้เป็นไปอย่างถูกต้อง เพื่อจะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอนโดยวิทยุโรงเรียนประกอบไปด้วยครูผู้สอนเอง แกรายการชั่วโมงครูที่ออกอากาศอยู่ ณ สถานวิทยุศึกษา กรุงเทพมหานคร ครูผู้วิทยุโรงเรียนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจะรับฟังรายการนี้ได้เนื่องจากสถานีรับฟังอยู่ใกล้จากสถานีวิทยุขากนั้นเอง ถ้าหากกระทำไม่ได้ ทางศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาควรบันทึกเทปรายการชั่วโมงครูที่ออกอากาศที่สถานีวิทยุศึกษาส่งไปออกอากาศที่สถานีวิทยุของท้องถิ่น (กอส.๒ แพร่) เช่นเดียวกับเทปบทเรียนวิทยุโรงเรียนที่ส่งไปออกอากาศอยู่ในปัจจุบัน เพื่อจะให้ครูผู้วิทยุโรงเรียนรับฟังรายการชั่วโมงครูได้อย่างชัดเจนและทั่วถึงกัน การออกอากาศรายการชั่วโมงครูควรกระทำในระยะเวลาที่กว้างจากการปฏิบัติงานใด ๆ เช่น ช่วงเวลาระหว่าง ๑๒.๑๕ - ๑๒.๔๕ น. และ ๒๐.๓๐ - ๒๑.๐๐ น. หรือระยะเวลาหลังจากการถ่ายทอดรายการข่าวภายในประเทศจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจบลง

๓.๗ หน่วยงานนิเทศกิจจังหวัดควรจัดบริการให้เด็กเทปรายการวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศไปแล้ว เพื่อให้โรงเรียนที่รับเครื่องบันทึกเสียงมาใช้บริการนี้เพื่อนำไปสอนทบทวนแก่เด็กในภายหลัง หรือในกรณีที่โรงเรียนบางแห่งไม่สามารถจะรับฟังรายการขณะที่ออกอากาศได้ก็สามารถนำเทปไปเปิดเพื่อใช้ประกอบการสอนได้เช่นเดียวกัน

๓.๔ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาและหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด ควรจัดให้มีการวัดผล และประเมินผลการเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบในทุก ๆ ภาคการศึกษาหรือสิ้นปีการศึกษา เพื่อจะได้ทราบผลการใช้วิทยุโรงเรียนจากครูและผู้บริหารโรงเรียนว่าได้ผลดีเพียงใด มีสิ่งใดยังบกพร่องที่ควรจะต้องปรับปรุงอีกบ้าง นับว่าเป็นประโยชน์ต่อการจัดการวิทยุโรงเรียนได้ยิ่งขึ้น และหลังจากการประเมินผลทั้งการแจ้งผลให้ทางโรงเรียนทราบด้วย เพื่อให้ครูและผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบถึงงานที่ตนได้ทำต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนของโรงเรียนต่าง ๆ และขอเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงที่ทางโรงเรียนอาจควรตระหนักได้ นอกจากนั้นยังจะเป็นการให้กำลังใจและการยอมรับใจแก่บรรดาผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้ใช้อยู่วิทยุโรงเรียนที่อยู่ในระบบทางไกลออกไป ทำให้เกิดความรู้สึกว่าผู้บริหารทุกคนยังเอาใจใส่ ตลอดจนดูแลจัดการวิทยุโรงเรียนและสนใจติดตามผลการสอนของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนอยู่เสมอ มิได้ทิ้งขว้างหรือปรองดองจากการเลี้ยวแฉกประการใด

๔. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าต่อไป

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้เขียนได้ทำการศึกษาค้นคว้ากับครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน และผู้บริหารโรงเรียนที่ใช้วิทยุโรงเรียนเป็นอุปกรณ์ประกอบการสอนในเขตจังหวัดแพร่ เพียงแห่งเดียวเท่านั้น ปัจจุบันนี้การออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนได้ขยายเขตการรับฟังออกไปยังสถานีวิทยุอีกหลายแห่งทั่วทุกภาคการศึกษาของประเทศแล้ว จำนวนครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนก็ได้เพิ่มมากขึ้น ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนในแต่ละภาค การศึกษาย่อมแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของสิ่งแวดล้อมและสภาพของแต่ละท้องถิ่น แต่ปัญหาและอุปสรรคเหล่านี้ยังไม่ได้มีผู้ทำการศึกษาค้นคว้ากันอย่างจริงจัง และถูกอ้างด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปจึงควรระมัดระวังกับกลุ่มตัวอย่างในภาคการศึกษาอื่น หรือท้องถิ่นอื่นที่มีสภาพและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกันออกไปบ้าง เพื่อจะได้เปรียบเทียบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ว่ามีลักษณะใดคล้าย หรือแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งจะได้นำผลการศึกษาค้นคว้าและขอเสนอแนะต่าง ๆ เช่นขอแบ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำรายการวิทยุโรงเรียน เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถปรับปรุงแก้ไขปัญหา และอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานด้านวิทยุโรงเรียนของประเทศไทยในทางที่ถูกต้อเหมาะสม และเกิดประโยชน์ต่อการศึกษาระดับภาคีกับมากที่สุด

นรนาถกรรณ

บรรณานุกรม

คณะนิสิตปริญญาโทชั้นปีที่ ๒ สาขาโศกทัศน์ศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๑๖ วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร การสัมมนา เรื่อง ควรจะให้สื่อสารมวลชนมีบทบาทต่อการศึกษายัง
ไทยอย่างไร ๑๖๐ หน้า อัดสำเนา

คณะอาจารย์แผนกโศกทัศน์ศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร นิทรรศการโศกทัศน์ศึกษา
๒๓ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๑๕ ณ วศ. ประสานมิตร สุขุมวิท ๒๓ สหมิตรการพิมพ์,
๔๔ หน้า

✓ จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย, บัณฑิตวิทยาลัย รายชื่อวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อปริญาอุมาหาบัณฑิต
ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๐๕ - ๒๕๐๘ บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ๒๕๑๐, ๑๓๓ หน้า

_____ รายชื่อวิทยานิพนธ์และบทคัดย่อปริญาอุมาหาบัณฑิต
✓ ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๐๙ - ๒๕๑๓ บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย ๒๕๑๓, ๒๖๔ หน้า

✓ ศึกษาธิการ, กระทรวง กรมสามัญศึกษา ชุมนุมทางวิชาการ สหกรณ์ชายฝั่ง ๒๕๑๐, ๓๐๖ หน้า

✓ X ศึกษาธิการ, กระทรวง กองเผยแพร่การศึกษา วิทยุโรงเรียน : การใช้บทเรียน โรงพิมพ์
ส่งเสริมอาชีพ ๒๕๐๖, ๔๙ หน้า

✓ X _____ วิทยุโรงเรียน : การสำรวจผลงาน
โรงพิมพ์ ร.ส.พ. ๒๕๐๕, ๑๐๖ หน้า

_____ วิทยุโรงเรียน : หลักการและวิธีสอน
โรงพิมพ์ส่งเสริมอาชีพ ๒๕๐๖, ๑๕๕ หน้า

✓ _____ อิทธิพลและความรับผิดชอบต่อสื่อสารมวลชน
โรงพิมพ์กรมทหารสื่อสาร ๒๕๐๙, ๒๒๐ หน้า

สมพงษ์ กิริเวริญ และคณะ คู่มือการใช้โสตทัศนวัสดุ มงคลการพิมพ์ ๒๕๐๖, ๔๒๒ หน้า

สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์ ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ของโรงเรียน
ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา - อนุสรณ์ ประดิษฐาพิพนธ์ กก.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร
๒๕๑๒, ๑๕๕ หน้า อัดคำเนา

Alami, F. Adawia, "A Study of Educational Problem in Jordan as a Basis
for the Establishment of a National In - School Radio Service"
Dissertation Abstracts, 25: 3035, March. 1965.

* Banister, Richard E., Reserach in Education U.S. Government Printing
Office, Washington, D.C., April 1970, Vol, 5, No. 2, p. 51.

* Best, John W., Research in Education, Prentice - Hall, N.J., 1959, 320 pp.

Brown, James W., A - V Instruction : Materials and Methods, McGraw-Hill,
New York, 1959, 554 pp.

Dale, Edgar, Audio - Visual Methods in Teaching, The Dryden Press,
New York, 1957, 534 pp.

* Forsythe, Richard O., Research in Education, U.S. Government Printing
Office, Washington, D.C., April 1971, Vol. 6, No. 4, p. 58.

McKown, H.C., Audio - Visual Aids to Instruction, McGraw - Hill
Book Co., New York, 1949. 608 pp.

* Synder, William U., and others, The Journal of Education Research,
Dembar Publications, Inc., Wisconsin, March 1968, Vol. 61, p. 291

Willy, Roy De Verl, Radio in Elementary Education, D.C. Heath and
Company, Boston, 1948, 450 pp.

Wittich, W.A., and Schuller, C.F., Audio-Visual Materials: Their Nature
and Uses, Huper, New York, 1953, 564, pp.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

แบบสอบถามความพึงเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียน

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

กันยายน ๒๕๖๖

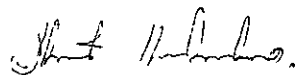
เรียน .....

ด้วยข้าพเจ้ากำลังทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียน ประกอบการสอนของโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖" โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียน ความพึงเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน เพื่อนำไปเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขงานด้านวิทยุ - โรงเรียนให้ได้ประโยชน์ยิ่งขึ้น

ข้าพเจ้าจึงกราบเรียนขอความกรุณายังท่าน โปรดช่วยตอบแบบสอบถามที่แนบมาทั้งหมดนี้ด้วย และขอได้โปรดตอบแบบสอบถามเหล่านี้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี เพราะผลการวิจัยครั้งนี้จะมีคุณค่าเพียงใดขึ้นอยู่กับความเที่ยงตรงและความบริสุทธิ์ใจที่ท่านแสดงออกมาเป็นสำคัญ ข้าพเจ้าถือว่าคำตอบของท่านเป็นความลับอย่างยิ่ง จะไม่นำไปใช้หรือเปิดเผยในทางที่เสื่อมเสียเป็นอันขาด

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ที่ได้กรุณาใช้เวลาให้ความอนุเคราะห์แก่ข้าพเจ้าในครั้งนี้เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ด้วยความเคารพอย่างสูง

(นายวิโรจน์ แสนแถม)

นิสิตปริญญาโท สาขาโสตทัศนศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

แบบสอบถาม

(สำหรับครูใหญ่ผู้บริหารโรงเรียนที่รับฟังวิทยุโรงเรียนประกอบการสอน)

โปรดตอบคำถามทุกข้อด้วยความจริงใจของท่าน ผู้วิจัยขอให้คำมั่นสัญญาว่าจะรักษาความลับของท่านไว้เป็นความลับที่สุด และจะใช้เพื่อผลทางการศึกษาเท่านั้น

ก. โปรดกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน

๑. เพศ

๒. อายุ ปี

๓. วุฒิ

๔. อายุราชการ ปี

๕. ท่านทำงานด้านบริหารมาเป็นเวลา ปี

ข. โปรดแสดงความคิดเห็นต่อข้อความต่อไปนี้ หากท่านเห็นด้วยกับข้อความนั้น ๆ ในระดับใด โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างช่องใดช่องหนึ่งที่อยู่หลังข้อความนั้น ๆ ซึ่งแต่ละช่องจะมีความหมายแตกต่างกัน ดังนี้

ช่องที่ ๑ หมายความว่า ท่านเห็นด้วยน้อยที่สุด

ช่องที่ ๒ หมายความว่า ท่านเห็นด้วยเล็กน้อย

ช่องที่ ๓ หมายความว่า ท่านเห็นด้วยปานกลาง

ช่องที่ ๔ หมายความว่า ท่านเห็นด้วยมาก

ช่องที่ ๕ หมายความว่า ท่านเห็นด้วยมากที่สุด

น้อย   ปานกลาง   มาก

ตัวอย่าง

- อาชีพครูเปรียบเสมือนแจวเรือจ้าง
- รัฐควรให้สวัสดิการแก่ครูมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

๑	๒	๓	๔	๕
✓				
			✓	

๑๐. ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็น -
อุปกรณ์ประกอบ มีดังนี้

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถามปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

กันยายน ๒๕๑๖

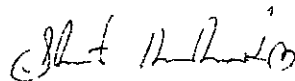
เรียน คุณครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

ก๊วยฮำ เจ้ากำลังทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่ ประจำปีการศึกษา ๒๕๑๖" โดยมุ่งมุ่งหมายที่จะทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียน ความคิดเห็นและความต้องการของครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียน ตลอดจนความถูกต้องเห็นของผู้บริหารโรงเรียนที่มีต่อการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน เพื่อจะนำไปเป็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขงานด้านวิทยุโรงเรียนให้ได้รับผลดียิ่งขึ้น

ข้าพเจ้า จึงกราบเรียนขอความกรุณายังท่าน ใ้ไปกรช่วยตอบแบบสอบถามทั้งหมดที่แนบมานี้ด้วย และขอใ้ไปกรตอบแบบสอบถามเหล่านี้ด้วยความบริสุทธิ์ใจ แสดงความคิดเห็นของท่านโดยเสรี เพราะผลของการวิจัยครั้งนี้จะมีคุณค่าเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับความเที่ยงตรงและความบริสุทธิ์ใจของท่านที่แสดงออกมาเป็นสำคัญ ข้าพเจ้าถือว่าคำตอบของท่านเป็นความลับอย่างยิ่ง จะไม่นำไปเปิดเผยหรือใช้ในทางที่เสื่อมเสียเป็นอันขาด

ข้าพเจ้าขอกราบขอบคุณท่านที่ใ้กรกรุณาสละเวลาใ้ความอนุเคราะห์แก่ข้าพเจ้าในครั้งนี้เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย.

โดยความเคารพอย่างสูง

(นายวิโรจน์ แสงเสขธ)

นิสิตปริญญาโท สาขาโสตทัศนศึกษา

วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร

แบบสอบถาม

(สำหรับครูวิทยุโรงเรียน)

ตอนที่ ๑

รายละเอียดส่วนตัว

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงหน้ารายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับตัวท่านตามความเป็นจริง

๑. เพศ ☐ ชาย
☐ หญิง
๒. อายุ ☐ ต่ำกว่า ๒๐ ปี
☐ ๒๐ - ๒๔ ปี
☐ ๒๕ - ๒๙ ปี
☐ ๓๐ - ๓๔ ปี
☐ เกินกว่า ๓๔ ปี
๓. ประสบการณ์ในการเป็นครู
☐ น้อยกว่า ๕ ปี
☐ ระหว่าง ๕ - ๑๐ ปี
☐ เกินกว่า ๑๐ ปี
๔. วุฒิ ☐ ม.ศ. ๓ หรือเทียบเท่า
☐ ม.ศ. ๕ หรือ ป.กศ. หรือเทียบเท่า
☐ ป.ม. หรือ ป.กศ.สูง หรืออนุปริญญา หรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๕. ท่านใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนวิชาอะไร ?
(ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ ภาษาอังกฤษ
- ☐ สังคมศึกษา
- ☐ ขันร่องและดนตรี

๖. ท่านใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนมาเป็นเวลานานเท่าใด ?

- ☐ เพิ่งเริ่มใช้
- ☐ ๑ - ๓ ปี
- ☐ เกินกว่า ๓ ปี

๗. ในเวลา ๑ สัปดาห์ ท่านมีชั่วโมงที่ต้องทำการสอนทั้งหมดกี่ชั่วโมง ?

- ☐ น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมง
- ☐ ๑๕ - ๑๘ ชั่วโมง
- ☐ ๑๘ - ๒๒ ชั่วโมง
- ☐ เกินกว่า ๒๒ ชั่วโมง

๘. ท่านต้องสอนวิชาอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในข้อ ๕ อีกหรือไม่ ?

- ☐ สอน
- ☐ ไม่สอน

๙. นอกจากหน้าที่สอนแล้ว ท่านยังต้องทำหน้าที่อื่น ๆ อีกหรือไม่ ?

- ☐ ทำ
- ☐ ไม่ทำ

๑๐. ถ้าท่านต้องทำหน้าที่อื่นด้วย งานที่ท่านทำนั้น

- ☐ เป็นงานที่ท่านต้องรับผิดชอบประจำ (ภาระประจำ)
- ☐ เป็นงานที่รับผิดชอบเป็นครั้งคราว (ภาระไม่ประจำ)

ตอนที่ ๒

ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียน

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงหน้าข้อความที่ท่านประสบมาตามความเป็นจริง

๑. ปัญหาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ประกอบการรับฟัง

๑.๑ ท่านได้ใช้อุปกรณ์ประกอบการตามที่คุณมือการรับฟังเสนอแนะไว้หรือไม่ ?

☐ ใช่บ้าง เป็นครั้งคราว

☐ ใช่ทุกครั้ง

☐ ไม่เคยใช้เลย

๑.๒ ท่านเคยประสบปัญหาในการใช้อุปกรณ์ประกอบการรับฟังหรือไม่ ?

☐ ประสบบ้างแต่ไม่บ่อยนัก

☐ ประสบทุกครั้ง

☐ ไม่เคยประสบเลย

๑.๓ ในกรณีที่ท่านไม่สามารถใช้อุปกรณ์ประกอบการรับฟังได้ครบทุกครั้งนั้น

มีสาเหตุมาจากอะไร ? (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

☐ ไม่สามารถหาอุปกรณ์ได้ครบตามที่คู่มือการรับฟังเสนอแนะ

☐ ขาดความรู้ที่จะใช้อุปกรณ์นั้น

☐ คิดว่าไม่ใช่ก็สามารถรับฟังได้ผลเช่นเดียวกัน

☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๑.๔ ในกรณีที่ท่านไม่สามารถจะหาอุปกรณ์ประกอบการรับฟังได้ครบตามที่

คู่มือเสนอแนะนั้น สาเหตุเพราะอะไร ? (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

☐ อุปกรณ์นั้น ๆ ไม่มีในโรงเรียนของท่าน

☐ อุปกรณ์นั้น ๆ มีแต่ไม่เพียงพอ

☐ ใกล้เคียงวัสดุที่จะไปหยิบยืม

☐ ท่านขาดความรู้ที่จะสร้างอุปกรณ์ชนิดนั้นขึ้นมาเอง

☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๑.๕ ในกรณีที่ท่านหาอุปกรณ์ประกอบได้ไม่ครบนั้น ท่านแก้ปัญหาอย่างไร ?
(ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ ทำขึ้นเอง
- ☐ หาได้เท่าไรก็ใช้เท่านั้น
- ☐ รับฟังโดยไม่ใช้อุปกรณ์อื่นใดประกอบเลย
- ☐ ไม่รับฟังรายการนั้น
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๒. ปัญหาเกี่ยวกับตัวครูวิทยุโรงเรียน

๒.๑ ท่านเตรียมการสอนทุกครั้งหรือไม่ ?

- ☐ เตรียมทุกครั้งก่อนสอน
- ☐ เตรียมเกือบทุกครั้งก่อนสอน
- ☐ ไม่ได้เตรียมเป็นส่วนมาก
- ☐ ไม่เคยเตรียมเลย

๒.๒ ถ้าท่านไม่เตรียม เตรียมการสอนได้ทุกครั้ง สาเหตุเพราะอะไร ?

(ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ ไม่มีเวลาพอที่จะเตรียมการสอน
- ☐ มีงานรับผิดชอบอย่างอื่นที่สำคัญกว่า
- ☐ คิดว่าสอนมานานแล้ว ไม่จำเป็นต้องเตรียมก็ได้
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๒.๓ ท่านได้เตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมก่อนที่จะรับฟังรายการหรือไม่ ?

- ☐ เตรียมทุกครั้งก่อนจะรับฟัง
- ☐ เตรียมเกือบทุกครั้งก่อนจะรับฟัง
- ☐ ไม่ได้เตรียมเป็นส่วนมาก
- ☐ ไม่เคยเตรียมเลย

๒.๔ ถ้าท่านไม่สามารถจะเตรียมตัวนักเรียนให้พร้อมก่อนการรับฟังได้
ทุกครั้ง สาเหตุเพราะอะไร ? (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ ไม่มีเวลาพอ
- ☐ เห็นว่าไม่จำเป็น เพราะเคยรับฟังมาหลายครั้งแล้ว
- ☐ ขาดอุปกรณ์ที่จะใช้ประกอบบทเรียนนั้น ๆ
- ☐ รายการที่จะรับฟังนั้น นักเรียนยัง เรียนไม่ถึง
- ☐ นักเรียนไม่สนใจเท่าที่ควร
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๒.๕ ท่านรับฟังรายการชั่วโมงครูจากรายการวิทยุโรงเรียนเพียงใด ?

- ☐ ได้ฟังทุกรายการ
- ☐ ได้ฟัง เกือบทุกรายการ
- ☐ ไม่ได้ฟัง เป็นส่วนมาก
- ☐ ไม่เคยฟัง เลย

๒.๖ ถ้าท่านไม่ได้ฟังชั่วโมงครูครบทุกรายการ สาเหตุเพราะอะไร ?
(ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ ไม่มีเวลาเพียงพอ
- ☐ ไม่มีเครื่องรับฟัง
- ☐ รายการชั่วโมงครูตรงกับเวลาที่ท่านต้องทำงานอื่น
- ☐ เห็นว่าไม่จำเป็นและให้ประโยชน์น้อยเกินไป
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๒.๗ ท่านมีความรู้สึกอย่างไร เมื่อเข้ารับงานเป็นครูวิทยุโรงเรียน ?

- ☐ พอใจมาก
- ☐ เฉย ๆ
- ☐ หนักใจ แต่ต้องรับ

๒.๔ ท่านรับเป็นกรูวิทยุโรงเรียนเพราะเหตุใด ? (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ ท่านสมัครใจ
- ☐ ผู้บังคับบัญชาเจาะจงตัวท่าน
- ☐ มีการคัดเลือกและท่านเป็นผู้ได้รับเลือก
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๓. ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุโรงเรียน

๓.๑ จำนวนนักเรียนที่เรียนจากรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละครั้ง

- ☐ ต่ำกว่า ๒๐ คน
- ☐ ระหว่าง ๒๐ - ๓๐ คน
- ☐ ระหว่าง ๓๑ - ๔๐ คน
- ☐ เกินกว่า ๔๐ คน

๓.๒ ความสนใจของนักเรียนที่รับฟัง

- ☐ ส่วนมากสนใจฟังเป็นอย่างดี
- ☐ ส่วนมากไม่สนใจฟัง
- ☐ ผู้ที่สนใจฟังกับผู้ที่ไม่สนใจฟังมีจำนวนพอ ๆ กัน

๓.๓ ความสามารถในการเรียนของนักเรียนในชั้นที่รับฟัง

- ☐ อยู่ในเกณฑ์สูง
- ☐ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
- ☐ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

๓.๔ ความแตกต่างในความสามารถของนักเรียนชั้นที่รับฟัง

- ☐ แตกต่างกันมาก
- ☐ แตกต่างกันเล็กน้อย

๔. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพการรับฟัง

๔.๑ จำนวนเครื่องรับวิทยุที่มีใช้ในโรงเรียนของท่าน

- ☐ มีเพียงพอ
☐ มีไม่เพียงพอ

๔.๒ สภาพของเครื่องรับที่ท่านใช้อยู่

- ☐ รับฟังได้ชัดเจน
☐ รับฟังได้ แต่ไม่ชัดเจน
☐ บางครั้งรับฟังไม่ได้

๔.๓ สถานที่ในการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียน (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ ฟังในห้องที่จัดไว้เพื่อการรับฟังรายการวิทยุโรงเรียนโดยเฉพาะ
☐ ฟังในห้องเรียนธรรมดา
☐ ฟังในห้องประชุม
☐ ย้ายนักเรียนไปฟังร่วมกับชั้นอื่น
☐ ฟังนอกอาคารเรียน (เช่น ใต้ต้นไม้, กลางสนามหญ้า)
☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๔.๔ ขณะที่รับฟัง มีเสียงรบกวนจากภายนอกหรือไม่ ?

(เช่น เสียงนักเรียนจากชั้นเรียนอื่น, เสียงรถยนต์ ฯลฯ)

- ☐ ไม่มี
☐ มีบ้าง แต่ไม่รบกวนมากนัก
☐ มีเสียงรบกวนมาก

๔.๕ ขณะรับฟัง มีเสียงรบกวน, สอดแทรกจากสถานีวิทยุอื่น ๆ หรือไม่ ?

- ☐ ไม่มี
☐ มีบ้าง แต่ไม่รบกวนมากนัก
☐ มีเสียงรบกวนมาก

๔.๖ ท่านเคยเปิดเครื่องรับฟังทิ้งไว้ให้นักเรียนฟังกันเองตามลำพังบ้างหรือไม่ ?

- ☐ ไม่เคย
- ☐ เคย แต่ นาน ๆ ครั้ง
- ☐ เคย บ่อยครั้ง

๔.๗ ถ้าท่านเคยปฏิบัติในข้อ ๔.๖ สาเหตุเพราะอะไร ? (ตอบได้มากกว่า

๑ คำตอบ)

- ☐ ต้องทำงานอื่นในช่วงเวลาเดียวกัน
- ☐ ต้องสอนแทนครูอื่นในห้องอื่น ๆ
- ☐ ป่วย
- ☐ ครูวิทยุโรงเรียนประจำชั้นนั้นไม่มา และท่านต้องสอนแทน
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๔.๘ ในระหว่างการรับฟังเมื่อมีนักเรียนไม่เข้าใจหรือปฏิบัติตามครูวิทยุไม่ได้

- ☐ ท่านรีบอธิบายและแนะนำให้นักเรียนปฏิบัติตามทันที
- ☐ ท่านรอจนจบรายการแล้วจึงอธิบายและแนะนำแก่นักเรียน

๔.๙ หลังจากรับฟังรายการแล้วท่านได้ปฏิบัติตามที่คู่มือการสอนเสนอแนะไว้
ได้มากน้อยเพียงใด ?

- ☐ ทำได้ครบตามที่เสนอแนะไว้ และทำได้ทุกครั้ง
- ☐ ทำได้ไม่ครบตามที่เสนอแนะไว้ แต่ทำทุกครั้ง
- ☐ ทำเท่าที่สามารถจะทำได้ และทำได้ทุกครั้ง
- ☐ ทำได้น้อยครั้ง

๔.๑๐ สาเหตุที่ท่านไม่ปฏิบัติตามที่คู่มือการสอนเสนอแนะไว้ให้ได้ครบ และทุกครั้งที่นั้น เป็นเพราะเหตุใด ? (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ ไม่มีเวลาเพียงพอ
- ☐ ขาดอุปกรณ์ที่จะใช้
- ☐ เห็นว่าเป็นการเสียเวลาโดยเปล่าประโยชน์
- ☐ เห็นว่าไม่เหมาะสมกับระดับความสามารถของนักเรียน
- ☐ นักเรียนไม่สนใจเท่าที่ควร
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๔.๑๑ ชั้นที่ท่านสอนสามารถรับฟังรายการได้ทุกรายการหรือไม่ ?

- ☐ รับฟังได้ทุกรายการ
- ☐ ไม่สามารถรับฟังได้ทุกรายการ

๔.๑๒ ถ้าชั้นที่ท่านสอนไม่สามารถรับฟังได้ทุกรายการ สาเหตุเพราะอะไร ? (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ ช่วงเวลาที่ออกอากาศตรงกับเวลาเรียนวิชาอื่น
- ☐ ท่านไม่ให้รับฟัง เพราะเห็นว่ารายนางั้นไม่จำเป็น
- ☐ รายการที่ออกอากาศนั้นนักเรียนยังเรียนไม่ถึง
- ☐ ท่านสอนไม่ทันหลักสูตร เลยใช้วิธีสอนแบบธรรมชาติแทน
- ☐ รายการนั้นไม่ตรงกับเนื้อหาในตำราของเด็ก
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๕. ปัญหาเกี่ยวกับบทเรียนและเวลาการออกอากาศ

๕.๑ เนื้อหาของบทเรียนทั่ว ๆ ไปที่ออกอากาศนั้น

- ☐ ง่ายเกินไป
- ☐ เหมาะสมกับระดับชั้นที่รับฟัง
- ☐ ค่อนข้างยาก
- ☐ ยากเกินไป

๕.๒ คำศัพท์ต่าง ๆ ที่ใช้ในบทเรียนที่ออกอากาศ

- ☐ ง่ายเกินไป
- ☐ เหมาะสมกับระดับชั้นที่รับฟัง
- ☐ ค่อนข้างยาก
- ☐ ยากเกินไป

๕.๓ การดำเนินรายการ

- ☐ ช้าเกินไป
- ☐ กำลังพอดี
- ☐ เร็วเกินไป

๕.๔ บทเรียนที่ออกอากาศ โดยมากมักจะ

- ☐ ตรงกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนั้นพอดี
- ☐ ไม่ตรงกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ในขณะนั้น

๕.๕ เสียงดนตรีที่ใช้ประกอบบทเรียน โดยทั่ว ๆ ไป

- ☐ ช่วยทำให้บทเรียนเกิดความสนุกและน่าสนใจขึ้น
- ☐ ทำให้บทเรียนจืดชืด, ค่อยๆ ก่อความเบื่อ ไม่น่าสนใจ

๕.๖ การเปลี่ยนแปลงบทตอนต่าง ๆ ในระหว่างการดำเนินรายการ โดยทั่ว ๆ ไปมีความสับสน ทำให้ติดตามไม่ทันหรือไม่ ?

- ☐ มีบ้าง แต่ไม่บ่อยครั้ง
- ☐ มีบ่อยครั้ง
- ☐ ไม่มีเลย

๕.๓ ช่วงเวลาของบทเรียนที่ออกอากาศแต่ละครั้งนั้น

- ☐ นานเกินไป
- ☐ สั้นเกินไป
- ☐ กำลังพอดี

๕.๔ เนื้อหาของบทเรียนโดยทั่ว ๆ ไปที่ออกอากาศนั้นท่านเห็นว่า

- ☐ เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นแล้ว
- ☐ ไม่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นของท่าน

๕.๕ ถ้าเนื้อหาของบทเรียนที่ออกอากาศไม่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น

ท่านเห็นควรปรับปรุงแก้ไขด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ เนื้อหาของบทเรียนควรดัดแปลงให้แคบลง เป็นเรื่องราวเฉพาะท้องถิ่น
- ☐ รายการบางรายการควรใช้ภาษาพื้นเมืองเพื่อให้เด็กเข้าใจง่าย
- ☐ ควรออกรายการสอดคล้องกับบทเรียนที่อัดเทป
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๖. ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกอบรมและนิเทศ

๖.๑ ท่านเคยได้รับการอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนมาก่อนหรือไม่ ?

- ☐ เคย
- ☐ ไม่เคย

๖.๒ ประสบการณ์ของท่านเกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน

ได้มาโดยวิธีใดบ้าง ? (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ จากการฝึกอบรมโดยเฉพาะ
- ☐ ศึกษาจากตำรา
- ☐ เคยเรียนจากในสถาบันฝึกหัดครู
- ☐ จากการบอกเล่าของเพื่อนครู
- ☐ จากการสังเกตการสอนของเพื่อนครูที่ใช้วิทยุโรงเรียน
- ☐ จากคำแนะนำหรือการสาธิตของเจ้าหน้าที่ฝ่ายนิเทศ
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๒.๓ ถ้าท่านเคยได้รับการฝึกอบรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนมาก่อน
ช่วงเวลาที่ท่านได้รับการฝึกอบรมนานเท่าใด ?

- ☐ ๑ สัปดาห์
☐ ๒ สัปดาห์
☐ ๑ เดือน
☐ ๒ เดือน
☐ ๓ เดือน
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๒.๔ เจ้าหน้าที่ของหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดมาให้คำแนะนำแก่ท่าน

- ☐ เดือนละ ๑ ครั้ง
☐ เดือนละ ๒ ครั้ง
☐ เดือนละ ๓ ครั้ง
☐ เดือนละ ๔ ครั้ง หรือมากกว่า
☐ ไม่เคยมาให้คำแนะนำเลย

๒.๕ ปกติท่านได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน
จากใครบ้าง ? (ตอบได้มากกว่า ๑ คำตอบ)

- ☐ จากเพื่อนครู
☐ จากครูใหญ่
☐ จากเจ้าหน้าที่หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัด
☐ จากคู่มือการใช้วิทยุโรงเรียน
☐ ไม่มีเลย
☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๒.๒ ถ้าท่านเคยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนมาก่อน
ท่านได้รับจากใครมากที่สุด ? (โปรดระบุตามลำดับ)

๑.

๒.

๓.

ผู้วิจัยอยากทราบว่า ท่านได้ประสบปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการใช้วิทยุ
โรงเรียนประกอบการสอนมากน้อยเพียงใด ดังนั้น จึงใคร่ขอให้ท่านได้โปรดอ่านข้อปัญหา
ต่อไปนี้ แล้วเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านเห็นว่าตรงกับระดับปัญหาที่ท่านประสบ
เพียงข้อละช่อง เกียว

ตัวอย่าง

- บ้านพักของท่าน
อยู่ใกล้โรงเรียน
- อัตราเงินเดือน
ของท่านต่ำเกินไป
- ท่านต้องเลี้ยงดู
บุคคลอื่น

เป็นปัญหาน้อยที่สุด หรือไปเป็นปัญหาเลย	เป็นปัญหาน้อย	เป็นปัญหามาก	เป็นปัญหามากที่สุด
✓			
		✓	
		✓	

ถ้าท่านใส่เครื่องหมาย ✓ ตามตัวอย่าง หมายความว่า

- ข้อ ○ ท่านไม่มีปัญหา หรือมีปัญหาน้อยมากในเรื่องระยะทางระหว่างบ้านพักกับโรงเรียน.
- ข้อ ○○ ท่านมีปัญหามากในเรื่องเกี่ยวกับอัตราเงินเดือนต่ำเกินไป.
- ข้อ ○○○ ท่านไม่ค่อยมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องเลี้ยงดูบุคคลอื่น.

	เป็นปัญหา น้อยที่สุด หรือไม่เป็น ปัญหาเลย	เป็นปัญหา น้อย	เป็นปัญหา ปานกลาง	เป็นปัญหา มาก	เป็นปัญหา มากที่สุด
๑. ไม่สามารถจะหา อุปกรณ์ให้ครบตามที่ คู่มือเสนอแนะ					
๒. ขาดความรู้ที่จะใช้ อุปกรณ์ประกอบตาม ที่คู่มือเสนอแนะ					
๓. บริการอุปกรณ์ของ โรงเรียนไม่เพียงพอ					
๔. ใกล้เคียงวัสดุที่จะไป หยิบยืม					
๕. ขาดความรู้ที่จะสร้าง อุปกรณ์ขึ้นเอง					
๖. ไม่อุปกรณ์แล้ว เกิดปัญหา ในการควบคุมชั้นเรียน					
๗. ไม่มีเวลาพอสำหรับ เตรียมการสอนล่วงหน้า					
๘. ต้องรับผิดชอบงานอื่นทำให้ ไม่มีเวลาปรับปรุงการสอน					
๙. ไม่มีเวลาเตรียมนักเรียน ก่อนการรับฟัง					
๑๐. ไม่มีเวลาฟังชั่วโมงครู					
๑๑. ไม่มีเครื่องรับเพื่อใช้ฟัง ชั่วโมงครู					

	เป็นปัญหา น้อยที่สุด หรือไม่เป็น ปัญหาเลย	เป็นปัญหา น้อย	เป็นปัญหา ปานกลาง	เป็นปัญหา มาก	เป็นปัญหา มากที่สุด
๑๒. ชั้นเรียนที่รับฟังมีขนาด ใหญ่เกินไป					
๑๓. นักเรียนส่วนมากไม่สนใจ ฟังรายการเท่าที่ควร					
๑๔. นักเรียนในชั้นมีความ สามารถในการเรียนโดย การฟังวิทยุโรงเรียน แตกต่างกันมาก					
๑๕. เครื่องรับของโรงเรียน มีไม่เพียงพอ					
๑๖. เครื่องรับที่มีอยู่มีสภาพ ไม่ดี					
๑๗. สถานที่รับฟังมีเสียง ภายนอกรบกวน					
๑๘. ขณะรับฟังรายการมีคลื่น จากสถานีอื่นเข้าแทรก ทำให้รับฟังไม่ชัด					
๑๙. ต้องทำธุระอื่นทำให้ไม่ สามารถคุมชั้นเรียนได้ทุก ครั้ง					
๒๐. ต้องสอนแทนครูอื่นอยู่เสมอ ทำให้ไม่สามารถจะอยู่ คุมชั้นเรียนได้					

	เป็นปัญหา น้อยที่สุด หรือไม่เป็น ปัญหาเลย	เป็นปัญหา น้อย	เป็นปัญหา ปานกลาง	เป็นปัญหา มาก	เป็นปัญหา มากที่สุด
๒๑. รายการที่ออกอากาศ นักเรียนยังเรียนไม่ถึง ทำให้รับฟังไม่ได้					
๒๒. ช่วงเวลาที่ออกอากาศ ไปตรงกับชั่วโมงวิชาอื่น ทำให้รับฟังไม่ได้					
๒๓. สอนไม่ทันหลักสูตรทำให้ ต้องเลิกรับฟังในบางรายการ					
๒๔. บทเรียนที่ออกอากาศยาก เกินไป นักเรียนไม่เข้าใจ					
๒๕. บทเรียนที่ออกอากาศง่าย เกินไปทำให้นักเรียนไม่สนใจ					
๒๖. ช่วงเวลาออกอากาศนาน เกินไปทำให้นักเรียนเบื่อ					
๒๗. ช่วงเวลาออกอากาศสั้นเกินไป ทำให้เรียนได้น้อยและ เป็นการเสียเวลา					
๒๘. สอนไม่ได้ดี เพราะไม่ได้รับ การฝึกหัดอบรมมาก่อน					
๒๙. เจ้าหน้าที่ของหน่วยศึกษา นิเทศก์จังหวัด มาให้คำแนะนำ แก้ท้าน้อยมาก					
๓๐. บทเรียนวิทยุโรงเรียนใช้ภาษา กลาง เด็กเข้าใจยากกว่า - ภาษาพื้นเมือง					

๓๑. นอกจากปัญหาต่าง ๆ ดังได้กล่าวมาแล้ว ท่านยังประสบปัญหาและอุปสรรคในทาง
ใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนอย่างไรอีกบ้าง ๖ โปรดระบุ

ตอนที่ ๓

ความคิดเห็นและความต้องการของครูวิทยุโรงเรียน

ความคิดเห็นของครูวิทยุโรงเรียน

๑. ท่านเห็นว่าวิทยุโรงเรียนให้ประโยชน์ในการสอนเพียงใด ?

- ☐ มาก
- ☐ ค่ะ
- ☐ พอควร
- ☐ น้อย

๒. การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นการเพิ่มภาระแก่ท่านเพียงใด ?

- ☐ มาก
- ☐ ค่อนข้างมาก
- ☐ เพิ่มเล็กน้อย
- ☐ ไม่เพิ่มเลย

๓. งานสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนทำความหนักใจแก่ท่านเพียงใด ?

- ☐ หนักใจมาก
- ☐ ค่อนข้างมาก
- ☐ หนักใจเล็กน้อย
- ☐ ไม่หนักใจเลย

๔. ท่านเห็นว่าการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนมีส่วนกระตุ้นให้นักเรียน

- ☐ สนใจบทเรียนมากขึ้น
- ☐ เรียนด้วยความสนุกเพลิดเพลิน
- ☐ มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน
- ☐ ไม่สนใจที่จะเรียน

๕. การสอนโดยวิทยุโรงเรียน ช่วยเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจในบทเรียนแก่นักเรียนเพียงใด ?

- ☐ ก็มาก
- ☐ ก็ขึ้นพอควร
- ☐ ก็ขึ้นเล็กน้อย
- ☐ ไม่ได้ขึ้นเลย

๖. ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของวิทยุโรงเรียนต่อการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง ?

- ☐ ให้ผลดีกว่าการสอนแบบอื่น
- ☐ ให้ผลดีกว่าวิธีการสอนที่ท่านเคยใช้อยู่
- ☐ สู้วิธีการสอนที่ท่านเคยใช้อยู่ไม่ได้
- ☐ ไม่ดีกว่าการสอนแบบอื่น ๆ เลย
- ☐ เป็นการเสียเวลามากเกินไป
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๗. ท่านเห็นว่ารายการที่ออกอากาศแต่ละครั้งนั้น

- ☐ เป็นรายการที่เตรียมมาแล้วเป็นอย่างดี
- ☐ เป็นรายการที่จัดขึ้นเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเท่านั้น

๘. นอกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ท่านมีความคิดเห็นประการใดเกี่ยวกับวิทยุโรงเรียนที่ออกอากาศอยู่ในปัจจุบันนี้ประการใดบ้าง ?

ความต้องการของครูวิทยุโรงเรียน

๑. ท่านต้องการให้โรงเรียนของท่านช่วยเหลือท่านในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่ ?

(โปรดขีด ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ท่านต้องการและท่านสามารถขีดได้มากกว่า ๑ ข้อความ)

- ☐ จัดบริการอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียน
- ☐ จัดอบรมเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น การผลิต การเลือก การใช้ ฯลฯ
- ☐ จัดให้ท่านมีชั่วโมงสอนน้อยลง เพื่อจะได้เอาใจใส่กับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนได้มากขึ้น
- ☐ ไม่จัดให้ท่านสอนวิชาอื่น ๆ อีก
- ☐ จัดครูคนอื่นเข้ารับหน้าที่ครูวิทยุโรงเรียนแทนท่าน
- ☐ จัดครูคนอื่นคอยช่วยเหลือท่านในขณะที่สอน
- ☐ จัดหาเครื่องรับฟังให้เพียงพอ
- ☐ จัดหาเครื่องรับฟังที่มีสภาพดี
- ☐ จัดสถานที่เฉพาะสำหรับการเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียน
- ☐ จัดชั้น (จำนวนนักเรียน) สำหรับรับฟังวิทยุโรงเรียนให้เล็กกว่าที่เป็นอยู่
- ☐ จัดตารางสอนให้สัมพันธ์กับตารางออกอากาศของวิทยุโรงเรียน
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

๒. ท่านต้องการให้หน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดช่วยเหลือท่านในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่ ?

(โปรดขีด ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ท่านต้องการและท่านสามารถขีดได้มากกว่า ๑ ข้อความ)

- ☐ จัดอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนไว้ให้โรงเรียนต่าง ๆ ยืม
- ☐ แจกจ่ายอุปกรณ์ประกอบที่จำเป็นสำหรับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนไว้ให้โรงเรียนที่รับฟัง
- ☐ จัดอบรมเทคนิคต่างๆเกี่ยวกับอุปกรณ์เช่น การผลิต, การใช้, การเลือก ฯลฯ
- ☐ จัดส่งตารางออกอากาศไปให้โรงเรียนต่าง ๆ ที่รับฟังรายการวิทยุโรงเรียนแต่เนิ่น ๆ
- ☐ จัดเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำแก่ครูวิทยุโรงเรียน
- ☐ จัดให้มีการสาธิตการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ครูวิทยุโรงเรียน
- ☐ อื่น ๆ (ถ้ามีโปรดระบุ)

ผู้วิจัยอยากทราบว่า ท่านมีความคิดเห็นและความต้องการในด้านต่าง ๆ
 เกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนในระดับใด ขอท่านได้โปรดใส่เครื่องหมาย ✓
 ลงในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นและความต้องการของท่าน

ช่องที่ ๑ หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นหรือความต้องการน้อยมากหรือไม่มีเลย

ช่องที่ ๒ หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นหรือความต้องการน้อย

ช่องที่ ๓ หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นหรือความต้องการระดับปานกลาง

ช่องที่ ๔ หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นหรือความต้องการมาก

ช่องที่ ๕ หมายถึง ท่านมีความคิดเห็นหรือความต้องการมากที่สุด

น้อย   ปานกลาง   มาก

๑	๒	๓	๔	๕
			✓	
				✓

ตัวอย่าง

- รัฐบาลควรจะให้ความช่วยเหลือด้าน
 สวัสดิการแก่ครูมากกว่าปัจจุบัน
- ครูโรงเรียนราษฎร์ควรได้รับการ
 ยกเว้นภาษีเงินได้

๑. วิทยุโรงเรียนให้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอน
ดีกว่าการสอนแบบอื่น ๆ
๒. การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นการเพิ่มภาระ
แก่ครูผู้สอน
๓. การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนมีส่วนกระตุ้นนักเรียน
ให้สนใจบทเรียนมากขึ้น
๔. การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนช่วยเพิ่มความรู้ความ
เข้าใจในบทเรียนให้แก่ นักเรียนได้มากขึ้น
๕. การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นการเสียเวลา
มาก
๖. การสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนให้ผลพอ ๆ กับการสอน
แบบอื่น ๆ
๗. โรงเรียนควรจัดอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องได้ประกอบ
กิจกรรมโดยใช้วิทยุโรงเรียนไว้บริการแก่ครู
วิทยุโรงเรียน
๘. โรงเรียนควรจัดอบรมเทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับ
อุปกรณ์ เช่น การผลิต การใช้ การเลือก ฯลฯ
๙. โรงเรียนควรจัดให้ท่านมีชั่วโมงสอนน้อยลงเพื่อ
จะได้มีเวลาเอาใจใส่กับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียน
เต็มที่
๑๐. โรงเรียนไม่ควรมอบงานพิเศษอื่นให้แก่ท่าน เพราะ
จะเป็นการเพิ่มภาระแก่ท่าน ทำให้ท่านมีเวลาเอา
ใจใส่กับการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนน้อยลง
๑๑. โรงเรียนควรหาครูอื่นมาทำหน้าที่ครูวิทยุโรงเรียน
แทนท่าน

	๑	๒	๓	๔	๕
๑๒. โรงเรียนควรจัดครูคอยช่วยเหลือท่าน ในขณะที่ท่านสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียน					
๑๓. โรงเรียนควรจัดหาเครื่องรับวิทยุให้เพียงพอ					
๑๔. โรงเรียนควรจัดสถานที่เฉพาะสำหรับการเรียนการสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียน					
๑๕. โรงเรียนควรจัดขนาดของชั้นเรียนที่เรียนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบให้มีจำนวนนักเรียนน้อยลงกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน					
๑๖. หน่วยงานนิเทศจังหวัดควรจัดหาอุปกรณ์ประกอบ การรับฟังไว้บริการแก่โรงเรียนที่รับฟังวิทยุโรงเรียน					
๑๗. หน่วยงานนิเทศจังหวัดควรจัดอบรมเทคนิคทาง ๆ เกี่ยวกับอุปกรณ์ เช่น การใช้ การเลือก การผลิต-อุปกรณ์ให้แก่ครูวิทยุโรงเรียน					
๑๘. หน่วยงานนิเทศจังหวัดควรจัดวิทยุชมรมวิธีสอนโดยใช้วิทยุโรงเรียนประกอบให้แก่ครูผู้ทำหน้าที่ครูวิทยุ - โรงเรียน					
๑๙. หน่วยงานนิเทศจังหวัดควรจัดเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำทาง ๆ แก่ครูวิทยุโรงเรียน					
๒๐. หน่วยงานนิเทศจังหวัดควรจัดส่งตารางออกอากาศไปให้โรงเรียนที่รับฟังรายการวิทยุโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อจะได้จัดทำตารางสอนให้สัมพันธ์กับตารางออกอากาศ					

ภาคผนวก ค.

รายชื่อโรงเรียนในจังหวัดแพร่
ที่รับทั้งวิทยุโรงเรียนประกอบการสอนในปีการศึกษา ๒๕๑๒
และเป็นโรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ตามบัญชีของหน่วยศึกษานิเทศก์จังหวัดแพร่

---

๑. โรงเรียนเทศบาลวัดชัยมงคล
๒. โรงเรียนเทศบาลวัดเซอะวัน
๓. โรงเรียนเทศบาลวัดหัวข่วง
๔. โรงเรียนเทศบาลวัดสุวรรณนิเวศ
๕. โรงเรียนเทศบาลวัดหลวง
๖. โรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแกง
๗. โรงเรียนรัฐราษฎร์บำรุง
๘. โรงเรียนบ้านถิ่น (โอราสประชาสงเคราะห์)
๙. โรงเรียนเมืองแพร่
๑๐. โรงเรียนบ้านทุ่งไธ้ง (อภิวังวิทยาลัย)
๑๑. โรงเรียนบ้านฉนวนเขื่อน (ราษฎร์บูรณะวิทยา)
๑๒. โรงเรียนบ้านนาจักร (จักรราษฎร์บำรุง)
๑๓. โรงเรียนบ้านวังหงส์ (วังหงส์วิทยาคาร)
๑๔. โรงเรียนบ้านเวียงตั้ง (ถาวรรพีระชานุกุล)
๑๕. โรงเรียนบ้านต้นม่วง (ธรรมบาลวิทยา)
๑๖. โรงเรียนบ้านผาทอง (ผาทองสามัคคี)
๑๗. โรงเรียนบ้านแม่ยางตาล (กิตติประชานุกุล)
๑๘. โรงเรียนบ้านรังเข็ม (รังเข็มวิทยาคาร)
๑๙. โรงเรียนบ้านปากน้ำคำหนัก (กำหนดนรรมวิทยาคาร)
๒๐. โรงเรียนบ้านแม่กา มีรัตนปัญญา

๒๑. โรงเรียนบ้านหนองบัวไข่
๒๒. โรงเรียนม่วงไข่พิทยา
๒๓. โรงเรียนบ้านเทพ (เทศสุนทรินทร์)
๒๔. โรงเรียนบ้านหนองไ้ (หนองราษฎร์บำรุง)
๒๕. โรงเรียนบ้านคันหนอง (หนองราษฎร์สามัคคี)
๒๖. โรงเรียนธาตุพระลอ (รวมราษฎร์บูรณะ)
๒๗. โรงเรียนบ้านนาไร่เกี้ยว (ประชาบำรุง)
๒๘. โรงเรียนบ้านเวียงเทพ
๒๙. โรงเรียนบ้านทุ่งนาว (พุทธิมาศึกษากร)
๓๐. โรงเรียนบ้านยานยาว (ยานยาวประชาสรรค์)
๓๑. โรงเรียนบ้านกาบ (วัฒนาประชานุถล)
๓๒. โรงเรียนวัดศรีสว่าง
๓๓. โรงเรียนบ้านค่างาม (ัตถราษฎร์บำรุง)
๓๔. โรงเรียนวัดกอนนิมิตร (สิทธิราษฎร์รังสรรค์)
๓๕. โรงเรียนสูงเนิน
๓๖. โรงเรียนสูงเนินวิทยาการ
๓๗. โรงเรียนบ้านสมลาย (จันทรพัฒน์ประชาสรรค์)
๓๘. โรงเรียนบ้านผ้าขาว
๓๙. โรงเรียนวัดกอนแก้ว (รัฐประชาสรรค์)
๔๐. โรงเรียนวัดพระหลวง (บกิชัยราษฎร์รัตน)
๔๑. โรงเรียนบ้านกอนแท่น (ประชาอนุสรณ์)
๔๒. โรงเรียนวัดกอนมูล (กอนมูลวิทยาการ)
๔๓. โรงเรียนแก่นไชยประชานุถล
๔๔. โรงเรียนแก่นไชยวิทยา
๔๕. โรงเรียนบ้านห้วยไร่
๔๖. โรงเรียนบ้านปางป่าหวาย
๔๗. โรงเรียนบ้านผามอก (ประชาอนุเกราะค์)

๔๔. โรงเรียนบ้านปิ่น (ปิ่นประชารามบุรี)

๔๕. โรงเรียนคลอง (วันครู ๒๕๑๓)

๔๖. โรงเรียนบ้านห้วยอ้อ

๔๗. โรงเรียนบ้านนาอู่ทอง

๔๘. โรงเรียนบ้านวังชัน
